

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 12-వ తేది సోమవారము
శ్రీ క్రొధనామ సంవత్సరము, ఆశ్వీజమాస బహుళ దశమి ౧౦.

No. 161
సంచిక ౧౬౧

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నార

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కిర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కిర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

నెడుంగాడి బాంకు లిమిటెడ్

స్థాపితము 1899.

హెడ్ ఆఫీసు:—తలి, కల్కికోట;

ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది 1913.

తహాలాఫీసు:—చాలాపురము.

ప్రబాంధీలు:—పాలనూరు, బడగర, కల్కికోట, తిరువూరు, ఓట్టపాలెం, ఎర్నాకులం, చావునూరు,
కొచ్చిన్, తిరుమారు, అలెప్పై, మంగళూరు, పొన్నాని, తెల్లచేరి, తిరువేద్రమ్, కన్ననూరు, మద్రాసు.

అనుమతి చెందిన మూలధనము (31-8-25) జారీయైనది	రూ	50,000,000
చందాలు వేయబడినది	"	14,08,700
చెల్లించబడినది	"	9,75,755
రిజర్వు ఫండు	"	2,77,081

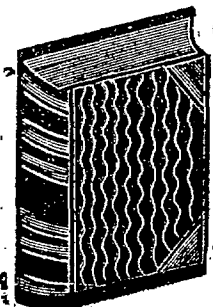
ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు మిక్కిలి అనుమలమైన పథకులపైన అంగీకరించబడును. కర్రెంట్లు, సేవింగ్స్ బాంకు
అకౌంట్లుకూడ గలవు. గవర్నమెంటు షేవరు, సరకులు, ఇతర హామీలపైన ఋణము లివ్వబడును. బాంకు సంబంధమై వ్యాపార
మంతయు జరుగును. చిన్న లోగ మొదలుకొని పెద్దలోగ వరకు బంగారు నగలుమీదకూడ ఋణ మివ్వబడును.

వరకులకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు. Agent, Madras Branch, 158 Broadway, Madras.

టి. ఎం. కున్హన్, కార్యదర్శి.

చదువ చదువ సంతోషించెదరు ! నీకు కావలసినదియూ,
నీవు చూడవలసినదియూ చాలాలోజులు వెదకిన శాస్త్రమిదియే.

శరీరమర్మ శాస్త్రము

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టిపూర్తిరహస్య
శాస్త్రము ఇదివరకు యెవరివల్లన బహి
రంగముగా ప్రచురింపబడలేదు.
దీనిలో శ్రీ పురుష లక్షణములను
వారియొక్క అవయవము విలక్షణ
ములు శృంగార రహస్యములును,
మొగ ఆడ అను శిశు ఉత్పత్తి వివర
ములును, పూర్వము మహాముఖులు
మర్మముగా వ్రాసిపెట్టినపుస్తకమును
చక్కగా 64 వివిధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము.
ధర రూ. 1-0-0 వి. పి. చార్జీ 7 అణాలు. ఎం. ఎస్. సరస్వతి
అంకు కంపెనీ, నెం. 9, ఆరుముగంపేడి, మదరాసు.

ఆంధ్రప్రచారిణీ గ్రంథ నిలయము పితాపురము

—: క్రొత్తగ వేలువడిన నవలలు :—

ప్రబాంధి 279 లింగి శెట్టివీధి, మద్రాసు.

నరేంద్రగుప్తాదురు. 1-8-0.

ప్రబాంధివిలాసమురు. 0-12-0.

ఈ రెండునవలలు పోస్టేజీగాక చందాదారులకు రు. 1-8-0 మాత్రమే. ఇంకను అనేకములను చార్జితక
సాంఫీక, అపరాధ పరిశోధక నవలలుకలవు. వలయువారికి క్యాటలాగు పంపుదుము.

గోరా 1926 ఇంటర్మీడియేట్ టెక్స్టుబుక్ రు 1-8-0

[యవలెను.

N. B. ఈ గ్రంథనిలయము కాకినాడనుండి స్థిరముగా పితాపురము మార్చివాముగనుక జాబులు పితాపురమునకే వ్రా

ప్రతాపకస్తూరిమాతలు

మిక్కిలిపూటును సువాసనగలవి. తాం
బూలుములోగాని విడిగా గాని 1-2 మాత్ర
లను పుచ్చుకొనిన మిక్కిలి రుచికరముగా
నుండటయే గాక, అశీర్షము, వాయువు,
జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బసము, కలరా,
శ్లేగు మొదలగు వ్యాధులను ఖండించును.
పతి గృహమం దుండదగినది. వి.పి. అ. 6.
250 మాత్రల సీ|| 0-4-0. డజన్ సీ|| 2. 8-0
పి. సి. ప. అండు కో,

351-1 ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి. (నెల్లూరుజిల్లా)

నవ్వుకమగు క్రొత్తమాదిరి నగలు దొరుకు సానము

ది ఆంధ్రజ్యోయ్యలరి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ,

హెడ్డాఫీసు: బెజవాడ,

ప్రబాంధి: 51, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మానద అనేకరకములు జడవిళ్ళలు, నాగరములు, క్లిప్సలు, ఉంగరములు, చంపనరములు, పలురకములగాజులు, ఇవిగాక వెండికూబాలు,
గిన్నెలు, కాలుగొలుసులు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. నచ్చనిది వాపసు తీసుకొనబడును.

ప్రాప్తికర్త: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రనర్సు.

బిబిబింద్

బిబిబింద్:—నీరైపోయిన పిర్మమును గట్టిపరచుటకు లోకప్రసిద్ధి జెందినది. స్వప్నమందుగాని మూత్రముతోగాని పిర్మము స్థితిమగుచున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును, నపుంసత్వమును తొలగించి యౌవనమొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారసుఖము అనుభవించునట్లు జేసి సంతానవంతులగుజేయును. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు నీ|| 1-కి 2-0-0. వి. పి. చారి పేరు.

ఆర్యవేద్యాశ్రమం,
13, బైరాగిపురంవిధి, మద్రాసు.

అగ్నిక్రీడ (బాణసంచా)

రెండవ కూర్పు 8 అణాలు

ఉపాధ్యక్షుడు బాణసంచా చేయుటలో జాగ్రత్త, తుపాకీ మందు, బాణసంచాలోని వస్తువులు. వేళవాళీ బాణసంచా ఇంగ్లీషు బాణసంచా రంగురంగుల చెన్నముద్దలు, ఆకాశబాణములు, వత్తెలు, తారామల్లులు, పేకలు, చిచ్చుబుడ్లు, చక్ర బాణములు పొద్దుపైరు, బంగారువాన, వెండివాన, సెమలిపించ, పాముకట్ట, రంగులమత్తాబులు, అత్తరముల చిత్రములు, అవుట్టు, గుండ్లు నీటుబాణసంచా భోగిమంటలు మొదలగునవి.

మంజువాణి ముద్రాక్షరకాల, ఏలూరు, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

మూత్రసంబంధవ్యాధిచే గలిగిన

అతినరముల బలహీనతకు
అత్యద్భుత నివారణ

మూత్రసంబంధవ్యాధిచే గలిగిన అతినరముల బలహీనత చేతను, దుర్బలత్వముచేతను బాధపడుచుంటిని. నేను ఆంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములను వాడితిని అయితే స్వల్పముగా మాత్రం కలుగలేదు. అవస్థచేతను నా స్నేహితులు సిపార్సు చేసే ప్రస్తుతము మద్రాసు, ఆర్మీనియన్ హిస్టోరీ నెం 72 రు గృహమునందుండి ఫండిత్ స్వామి ఎస్. క్రీనివాసఅయ్యగారి వద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. బహు స్వల్పకాలములోనే నాకు పూర్తిగుణముకలిగినదని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాను.

ఎస్. సింగరాయన్, రెజిడెంటు ఆఫీసు,
బెంగళూరు, 8-10-25.

నక్సన్ దంతచూరము:—పల్ల న్యాధులను పోగొట్టుటకు ఇదియే మంచి ఔషధము. 1 డజను రూ 1-4-0.

టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి,

నెం. 1, అలంగా త్రస్టిశిబిడి, తిరువల్లిక్కేడి, మదర్రాసు.

ప్రపంచమందు అంతటను ముంచిస్వాగతము

"కామశాస్త్రమునకు" గలదు. ఆరోగ్యము, విశ్వరూపు, అభివృద్ధి మొదలగు వాటినిగూర్చి సలహా యిచ్చు గ్రంథము. 160 పుటలు గలవి. విశిష్ట లేకున్న ఒకటిని తెప్పించుకొనుడు. ఇది ఉచితముగా తపాల్ ఖర్చులేక పంపబడును. కావలసిన వారు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

అంతరిక్షగ్రహ ఔషధశాల,
26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

పెదవబింద్

పలచని పిర్మమును గట్టిపరచి మూత్రములోను స్వప్న మందును ప్రేమ ప్రసంగములోను పిర్మస్వప్నమగుచున్న తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమును నపుంసత్వమును పోగొట్టి నూతనయౌవన మొసగి సంతానము కలిగించును. కాష్ఠలగులు, అశ్వము నడుమునొప్పిని రూపుమాపును. ముసలి వారికి బలహీనులగు ప్రేమలను మంచి బల మిచ్చును. 1 సీసా 3-0-0. ప్రేమాతమ ప్రేమలు 5-0-0. తపాలఖర్చు 0-6-0 అమృతరత్నాకరము, 45 బందరు విధి, మద్రాసు.

విరేచన మాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

రాత్రి యొకమాత్రము నేవించిన తెల్లవారి రెండువిరేచనములు కాగలవు. వికారము పెత్తములేదు. నేపాళము చేర్చబడలేదు. అమృతాంజనం డిపో, మదర్రాసు - బొంబాయి.

రావర్తిరాయవరం

దేశబంధు స్మారక చిహ్నము

ఈనెల 2-న లేది దేశబంధు చిత్రరంజనదాసు మందిరమున సభ్యులందరు సమావేశమై ద్విభాష్యం రామమూర్తిగారి ఆధిపత్యమున కార్యదర్శి నెన్నుకొనుటకొక సభ గావించబడినది.

ప్రభుమున అధ్యక్షులు సభ్యులందఱు కార్యదర్శి నెన్నుకొనవలసినదని కోరిరి. అపుడు సభ్యులలో నొకరగు పూర్ణ రామమూర్తిగారు శ్రీయుత సాగిరాజు సత్యనారాయణరాజుగారిని ఈమందిరమునకు కార్యదర్శిగా యుండవలసినదని ఉపపాదించిరి. కొంత వేంకట రమాయ్యగారిచే ఆమోదించబడి సభ్యులందరిచేతను శ్రీయుత సాగిరాజు సత్యనారాయణరాజుగారు కార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనబడిరి. ఈక్రింది తీర్మానము శ్రీసత్యనారాయణరాజుగారిద్వారా తీర్మానములు ఉపపాదించబడి సభ్యులందరిచేతను ఏకగ్రీవముగా అంగీకరించబడినవి.

1. "ఆఖండ త్యాగశిలులందును, సర్వభోగ పరిత్యాగియు, నంగదేశ మకుటరహితయు ఆర్తజన బాంధవుండును, సుప్రసిద్ధ దేశభక్తాగ్రేసరుండును, నిష్కలంక చారితుండును, భారత మాతృ పుత్ర శ్రేష్ఠులకు మొదటివానిగా నెన్నదగినవారను, ద్వంద్వప్రభుత్వ సంచారకుండును, కీర్తిశేఖరుల దేశబంధు దాసుగారి స్మారకచిహ్నముగా, నొకమందిర మిగ్రాహములో కట్టుటకు రూ 500 విరువందల రూపాయిల వికారమునసభ్యుల మందరమును చేపూర్వవలయును."

2. వచ్చెడి మే నెలలో పని ప్రారంభించి మాడు మాసములలోగా తయారు కాగలందులకు సభ్యులందరు పట్టుదల చూపించి పనిచేయవలెను.

3. ప్రస్తుత ఈసత్యనారాయణరాజుగారిస్వాధీనములో నున్న బంగాళాలో దేశబంధుని మందిరము పేటి వచ్చెడు వార్తాపత్రికలు మొదలైనవి ఉంచి మొదలగునందరు అచ్చట నను దినము సమావేశమౌటకున్నా.

4. మాసము రోజులలోగా 20 (ఇరవది) రాటములకు సభ్యులు ఒక అరగంటసేపు నూలువడుకుటకును, సాయంకాలము 8 (ఎనిమిది) గంటలకు గ్రామస్థులందరికిని ఖద్దరు నిర్మాణావశ్యకతను గూర్చియు ప్రస్తుత రాజకీయములను గూర్చియు, అస్పృశ్యతనుగూర్చియు బోధించుట.

5. ప్రస్తుతము యీసంఘమునకు విరాళము లేమియు లేకపోవుటచేత స్వాధ్యక్షులు మాత్రమే తీసుకొని ఆరుమాసములవరకు ఆంధ్రపత్రిక దయికి, ఉచితముగా దేశబంధుని స్మారకచిహ్న మందిరమునకు, నిచ్చిన మహాకర్పణండును, దేశోద్ధారకుండును శ్రీయుత శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికియీసభ్యులు అనేక కృతజ్ఞతాభి వందనము లర్పించుచున్నారు.

అధ్యక్షులు యీవిధముగ నుపన్యసించిరి.

"దేశోద్ధారక శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు గారు యీఆంధ్రపత్రికను నెలకొల్పి ఆంధ్రభాషాభివృద్ధికి అకు వారు ఆంధ్రదేశమునకు చేయుచున్న మహాపాకారము సభ్యులందరికి తెలియపరచిరి. ఈపత్రిక నెలకొల్పినందులకు ఆయనకు సంవత్సరమును ఇరువై మేలపైగా దండుగవచ్చినప్పటికినీ ఆ నేక గ్రంథాలయములకు, పత్రికలకు, ఉచితముగా అర్పించుటయేగాక, ఆంధ్ర గ్రంథములను వ్రాయించుటలోను, అచ్చు చేయించుట మొదలగు సహాయములు వేసవలెలు చేయుచు ఆంధ్రపత్రికకు చాల ప్రోత్సాహము కలుగజేయుచున్నారు. ప్రస్తుత రాజకీయ సంగ్రామమునందు మహానాయకులలో ఏకొకరని నుడివిరి. ఆయన యొక్క గుణగోళితీయములను వివరించి వర్ణించుటకు తమరు అవస్థలనుండి. క్రిపంతులుగారి నేవ ముఖ్యముగా ఆంధ్రదేశమునకును ఆయన నాయకత్వముక్రింద దేశమునకును కావలసియున్నది గనుక, భగవంతుడు ఆయనను ఆయురారోగ్య విశ్వరూపివృద్ధి కాగలందులకు, ఆయన సహాయము జనులందఱును బడయగలందులకు చేవుని మిగుల ప్రార్థించుచున్నామని నుడివిరి. మనకు ఆయన ఉచితముగ పత్రిక దయచేసి నందులకు మనము ఆయనకు ఎంతయు కృతజ్ఞులమని నుడవుచు విరమించిరి."

(విశేషి)

రోమహరి డబ్బీ 1-కి రు 0-8-0

ఈభస్మమును నీటితో కలిపి వచ్చించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలగు రాతిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కుదు. చుండుచుండుదు. రోమములు రాలిపోవును. అమృతాంజనం డిపో, మదర్రాసు - బొంబాయి.

ఆంధ్రజిల్లాల జమీందారీ గ్రామోద్యోగియుల

కొక విజ్ఞాన

1920 సం||రం దరిమిలను కొన్ని గ్రామాదులను తగ్గించి పెద్ద గ్రామాదులలో కల్పియున్నాడు. వాటిని యెప్పటివలెనే విడదీసి తిరిగి తగ్గిపోయిన విశేషాభిసర్లను అప్పాయింటుచేయు విజ్ఞాన విచారణచేయునందర్లములో గడచిన 1925 సం||రం ఆగష్టు 27 లేదని చెప్పే పురిలో జగ్గబడిన కాసనిర్యూణసభలో రివిన్యూమెంటుగారు గవర్న మెంటు మునసబులకు నెల 1 కి యిడివరకు ఇచ్చుచుండు రూ 15-0-0 లకు బదులు రూ 10-0-0 బున్న జమీందారీ మునసబులకు నెల 1 కి రు 7 0-0 యిచ్చు నుద్దేశ్యమున్నట్లున్ను, జమీందారీ కరణములకు ప్రతిగ్రామమునందు ఒక్కొక్కరూపాయి చొప్పున తగ్గించెదమనియు, గౌరవము, పలుకుబడిగలవాకే గ్రామమునసబులుగా నుండవలసిన దనియును మొదలగుసంగతులు వారి ఆభిప్రాయమును ప్రకటించియుండిరి. ఇందుకు 16 మెంబర్లు గల కమిటీసభ ఆగష్టు 27 లేదని సమావేశమగుననియు, ఆ పరునాడే చెన్న పురిలో కాసనిర్యూణసభ సమావేశమగుననియు తెలియుచున్నది. 1920 సం||రంలో గవర్న మెంటు గ్రామాదులకరణములకు నెల 1 కి రూ 15-0-0 చొప్పున గ్రామసాక్షకుల రూ 8-0-0 చొప్పున వృద్ధిచేసి జమీందారీ గ్రామాదులకు గవర్న మెంటు మునసబులకు అవసరముచేసెనది. ఇటీవల గవర్న మెంటు గ్రామాదుల మునసబులకు రూ 15-0-0 లకు వృద్ధిచేసి మన జమీందారీ గ్రామాదులకు ఆఖరు తీతం నెల 1 కి రు 4-0-0 ఉన్నదానిని రూ 8-0-0 వరకున్ను, హెచ్చుతీతం జనరల్ విజా రూ 12-0-0 ల కంటె యెక్కువతీతం చేయరాదని, మాకు సదరుతీతములు చాలవనియు, ఒకనైపు జమీందారులకు, రెండవనైపు గవర్న మెంటుకు జవాబుదెప్పుకూ యెక్కువ కష్టముతో పాటుపడుచుండు మనకు గవర్న మెంటువలెనే ఆఫీసర్లతోపాటు ఆయినను నెల 1 కి రూ 15-0-0 చొప్పున వృద్ధి చేయవలసినదని మొదలగునట్లు చుంటిమి. అవి అన్నియు అరణ్య రోదనముగా పరిణమించినందున అనేక ప్రత్యేకసభలుచేసి తీర్మానములను కూడ పంపుకొంటిమి. ఇట్టిస్థితిలో యిప్పటి తీర్మానములలో కూడ తగ్గించదని గవర్న మెంటువారు ప్రకటించుట రాజనీతికి భిన్నముగా నుండున్నది. జమీందారీ గ్రామోద్యోగియుల తీర్మానమువృద్ధి వైరాల విషయములో 1924 సం||రం డిసెంబరునెలలో గోదావరిజిల్లా పితాపురంలో ఆంధ్రజిల్లాల విశేషాభిసర్ల ప్రత్యేక సభనుజరిపి మోగల్లుకరణం శ్రీయుత అయ్యగారి తిరవలిరాజుగారిని ప్రెసిడెంటుగా ఏర్పాటుచేసికొని వారిచే మన తరపున చెన్నపురిపై అధికారవర్తన దిక్కులేమను కృష్ణులకు సభవారితే ఏర్పాటు చేసికొంటిమి. తీర్మానము తగ్గించరాదని ఆంధ్రజిల్లాల అవసర మహాజనసభ జరిపిన బాసండునేమా యోచించి జమీందారీ గ్రామోద్యోగియు, సోదరులందఱును తిరిగి ఆహ్వానసంఘ మేర్పాటుచేసి సభజరుగు ధలము, లేది యేర్పాటు చేయుటక కోరుచున్నాను. డి. వెంకట్రామయ్య, కడియం.

ఆదనాని మ్యునిసిపల్ ఎన్నికల ఫలితారములు (నగ్గయివితేఖరి)

నెవ్రెంబరు 30-న లేది జరిగిన ఎన్నికలలో అగ్గర్లు.

2-వ వార్డు (1) పంగా బసప్పగారికి	301*
(2) చొక్కానల్ల రామరావు	277*
(3) చొక్కానల్ల రామరావు	269*
(4) మిరాయి చన్నబసయ్య	208
(5) గుడ్డి పుల్లయ్య	194
(6) కల్లూబావి వరసంగరావు	77
పురజనసంఘకార్యదర్శి	
మరియు కాంగ్రెసు డిపో	
(7) రెడ్డి వెంకటరావు	4
3 " కర్నూల్ అబ్దుల్ రహీం	247*
(2) ముసలే సంగయ్య	231*
(3) వై. గోవిందరావు	
ప్రజల మధ్య యున్న గురువొ	
(4) డి. వరసంగరావు	
ప్రజల మధ్య యున్న కాంగ్రెసు	20
(5) రెడ్డి వెంకటరావు	75
4 " (1) వడ్డికి శివప్ప	224*
(2) పోలీసు అబ్దుల్ కరీంసాయి	24
అబ్దుల్ 1- నువ్వల ప్రసాదరావు	
హెచ్చుసంఖ్యాకమైన డిబ్బితో ఎరెట్ల చేయబడినట్లు నిర్దేశించబడినారు.	

గోదావరి జిల్లా బోర్డు

(స్వకీయవిలేఖరి)

గవర్నరునకు స్వాగతప్రతము

రూ 200 లు వ్యయపరుపబడును

కాకినాడ, అక్టోబరు 10:— నిన్న మధ్యాహ్నము 2 గంటల నుండి సాయంత్రము 6 గంటల వరకు గోదావరి జిల్లా బోర్డు కాకినాడలో సమావేశమై సుమారు 110 విషయములలో సుమారు 50 విషయములు మాత్రము ఆలోచింపబడెను. రావుసాహెబు మాదిరెడ్డి వెంకటరత్నం నాయుడు గారు అధ్యక్షులుగ నుండిరి. సభకు 29 గురు హాజరు. ఈ 4 గంటల సమావేశములోను ప్రశ్నాపత్రముల కార్యక్రమము అనుమతముగనే సభ మర్యాదల ననుసరించి జరిగినదని చెప్పవచ్చును. క్రమక్రమముగా సభ మర్యాదపాటయి ఎవరికి గావలసిన విషయమును గురించి వారు అధ్యక్షుని సమీపమునకు పోయి దానిని అంగీకరించునట్లు కోరుటయు ప్రక్కనుండిన వారియొక్క అభ్యంతరము చెప్పుటయు ఒకరినొకరు ఒకరికి తెలియకుండ గందరగోళమయ్యెను. పాపము అధ్యక్షు డేమి చేయగలుగును! ఆయన చిత్తవృత్తి ప్రకారము ఆ విషయమునకు సమాప్తి చెప్పిరి. తుదకు విసుగుచెంది కాబోలును జోస్యుల రామచంద్ర రావుగారు వెనుకనుండి లేచి యీ గందరగోళము కూడదని బిగ్గరగా చెప్పిరి. వెనుకనున్నవారి కేమియు తెలియకుండ ఇతరసభ్యుల అనుమతి లేనిదే మీలోమీరు ఏదో సాంక్షములు చేసికొనుట న్యాయముకాదని తెలిపిరి.

గవర్నరునకు స్వాగతప్రతమును గురించి చర్చ కార్యక్రమపట్టికయందున్న విషయములలో నొకటి అధ్యక్షునిదై యున్నది. రాబోవు నవంబరునెలలో పీజ్ ఎక్సలెన్సీ ది గవర్నరు గోదావరి జిల్లాను దర్శించుచున్నారని గమక ఆయనకు స్వాగత ప్రతము నిచ్చుట నగురించి అనియున్నది. ఈ విషయము వెట్టివసరికి, బిక్సిన వెంకటరత్నం ఎం. ఎల్. సీ. గారు లేచి, ప్రంచములో ప్రసిద్ధిచెందినవారికే స్థానిక స్వస్థిపాలనా సంఘములు స్వాగతప్రతము లర్పించినప్పుడు గవర్నరు మెంటువారందులకైన సామ్యులను మంజూరుచేయక సర్వార్థిలనుచేసినప్పుడు, స్వస్థిపాలనమని పేరునకుంచి నిజమైన స్వాతంత్ర్యము కలుగ చేయుకుండ చేసినప్పుడు గవర్నరునకు స్వాగతప్రతము ఎందులకు యివ్వవలయునో అర్థముకాదనియు, ఇప్పుడు గవర్నరునకు యివ్వక పోయినంతమాత్రమున ప్రభు విశ్వాసమునకు భంగము కాదనియు, తమకు గవర్నరునకు ప్రతము నర్పించు ఆర్హతలేదనియు, ప్రతిపక్షముగా నుపన్యసించిరి.

సుబ్బారావునాయుడుగారు

పితాపురం దివాను అగు కోకా సుబ్బారావునాయుడు గారు అనుమతముగా మాట్లాడుచు సర్వార్థిలములముగా స్వాగతప్రతము నర్పింపకపోవుట సరికాదనియు, గవర్నరు గారు చక్రవర్తిప్రతినిధిగా నిష్ఠాపను వచ్చుచున్నారు. గమక జానికి స్వాగతప్రతము నిచ్చుట చక్రవర్తిని గౌరవించుట తమ బిశ్వాసమును చూపించుటవంటి దగును అనియు, ఈబోర్డు సభ్యులందరును ప్రభుత్వవిశ్వాసపు ప్రమాణమునుతీసికొనుచున్నప్పుడు చక్రవర్తి ప్రతినిధిగా గవర్నరువచ్చుచున్నప్పుడు స్వాతినిచ్చుట చక్రవర్తిని గౌరవించుటయగుననియు, చెప్పిరి.

రామచంద్రరావుగారు

ప్రీడరగు జోస్యుల రామచంద్రరావుగారు ప్రతిపక్షముగా మాట్లాడిరి. రాజునకు విశ్వాసమును తెలియబరచుటకును గవర్నరునకు విశ్వాసమును చూపుటకును ఏమియు సంబంధము లేదు. గవర్నరు రాజప్రతినిధిగా పరిగణింపబడి నట్లున్నచో, కట్టడపటనుండు డలాయితుకూడ రాజయొక్క ప్రతినిధియే కాని యిందుండును. రాజయొక్క తాబేదార్లందరును క్రొనుయొక్కి ప్రతినిధులే అయితే అక్కడ పనిచేయుచున్న డలాయితుకుకూడ మనము సలూములుచేసి స్వాగతములు అర్పించుమనలేదు. ఓట్ ఆఫ్ అల్లీజియన్న (ప్రభువిశ్వాస ప్రమాణము) రాజునకు రాజయొక్క సంతతివారికిని చేయుచున్నాముగాని తాబేదార్లకు కాదు. కాబట్టి తాబేదార్లకు స్వాగతప్రతము చ్చుటకు మన కేమియు లెండింగులేదు. ఇవ్వకపోయినందువల్ల తి బా హ్యా ము కా దు. మ రి యు, లా య ట్టి, సోహం దాసోహం అని యిక్కడికి 150 సంవత్సరములనుండి వీటితో విసిగిపోవుచున్నాము. రాజభక్తికి ఏమైనయిన ఉన్నట్లున్నచో యీ స్వస్థిపాలనలో ఏమైన కోరిక ల్లు జరిగియుండెడివి. ఏమైన మేలుజరిగినదని, లార్డుగోష్టాఫెము చేసినాడుకదా అని స్వాగతప్రతము నిచ్చిరినని

యశశానవచ్చును. ఇప్పుడు ప్రజలు “మీ కేమి మేలుచేసినారని స్వాతి పలి నర్పింప బోవుచున్నారని” మమ్ముల నడుగుచున్నారు. కాబట్టి యిట్టి విలువలు ఏర్పరచి తులనాచినట్లు యితే స్థానికసంఘములలో స్వాతంత్ర్యము వచ్చేవరకు ఏమిదైన స్వాగతప్రతములను ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల కర్పించకూడదు. మాలానా మహమ్మదాల్, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు మొదలగు దేశనాయకులకు గౌరవనీయులకు స్వాగతప్రతము లర్పించినప్పుడు స్వల్పసామ్యులు ఖర్చుపెట్టిన యెడల అది ఇల్లిగతో (చట్టవిరుద్ధము) అగును. గవర్నరుకు స్వాతి పలి చిచ్చినప్పుడు అది లీగో (చట్టబద్ధము) అగును. ఒక విషయములో నొక విధము మరియొకవిధము ఎట్లు చేయునోపు? కాబట్టి ఆత్మగౌరవమున్నవారైన యెడల మీ చెప్పరును యిట్టి తీర్మానమునే కంగీకరింపకుండుదురు గాక యని కోరుచున్నాను.

అధ్యక్షుని జామాతయును, రాజమహేంద్రవరము తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడును అగు పోకల గోవిందరావు నాయుడుగారు అనుమతముగా మాట్లాడుచు తమ యొక్క కోరికలను చెప్పుకొనుచు స్వాగతప్రతము నర్పించుమనియు, అందువిషయమై చేయబడు ఖర్చు ఉచితమనియు చెప్పిరి.

అధ్యక్షుడు తీర్మానముమీద సమ్మతుల పుచ్చుకొనిరి. గవర్నరునకు స్వాతి పలి యివ్వవలయునని 24 గురు చేతులేత్తిరి. యివ్వకూడదని 5 గురు చేతులేత్తిరి. పేర్లు వ్రాయవలసినదని గోవిందరావు నాయుడుగారు కోరగా అట్లు చేయబడెను. ప్రతిపక్షముగా సమ్మతుల నిచ్చినవారందఱును.

రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డు సభ్యులు:—బిక్సిన వెంకటరత్నం, జోస్యుల రామచంద్రరావు, అల్లం రామిరెడ్డి, రావిపాటి సత్యనారాయణ, మల్లిడి సత్యనారాయణరెడ్డిగార్లు.

స్వాగతప్రతము విషయమై ఖర్చు రూ 200 లు ఖర్చు చేయుటకు గోవిందరావు నాయుడుగారు తీర్మానమును పెట్టగా, ఖర్చువిషయమై కార్యక్రమపట్టికలో లేదు కావున అవిషయము చర్చింపరాదని బి. వెంకటరత్నం, రామచంద్రరావు గార్లు వాదించిరి. కాకినాడ పురపాలక సంఘమువారు స్వాతిపలి తీర్మానించినప్పుడు వెంటనే చేసిన బోర్డు అధ్యక్షుడు చెప్పెను. ఆ మ్యూనిసిపల్ మీటింగు ఎజెండాలో నుండెను గమక అని రామచంద్రరావుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

ఖర్చువిషయమై ఆలోచించవలసినట్లు బోర్డు ఆజండాలో నున్నచో భావింపవలసినదని అధ్యక్షుడు రూలింగు యిచ్చెను.

గవర్నరు స్వాగతప్రతము కాస్కెటులోనుంచి సమర్పించుటకు రూ 200 లు సాంక్షా చేయుటకు, 24 గురు అనుమతములు 5 గురు ప్రతిపక్షముగా నుండగా, అంగీకరింపబడెను.

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడును, కాకినాడ, పెద్దాపురం, పితాపురం, రాజమహేంద్రవరము, రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డుల అధ్యక్షులును ఒక ఉపసంఘముగానుండి స్వాగతప్రతమును తయారుచేయుటకును, ఆ నకలు నొకదానిని కలెక్టరు అంగీకారమునకు అధ్యక్షుడు పంపు నధికారము నిచ్చుటకును, అధ్యక్షుడు తన ఏర్పాటులుచేసి కావలసిన సామ్యు ఖర్చుపెట్టు నధికారము నిచ్చుటకును తీర్మానించడమైనది అని గోవిందరావు నాయుడుగారు ఉపపాదించిరి.

తాలూకాబోర్డుల ప్రెసిడెంట్లు : జిల్లాబోర్డులో బోర్డుక సభ్యులుగా నెంచబడుదురు గాని తాలూకా ప్రెసిడెంట్లుగా నుండజాలరు గావున పేర్లు ఉపసంఘమునం దుండునట్లు తీర్మానము వ్రాయవలసినది వెంకటరత్నముగారు అభ్యంతరము చెప్పిరి. తీర్మానము మొదలునున్న రీతిగనే అధికసంఖ్యాకులచే అంగీకరింపబడెను. బిక్సిన వెంకటరత్నంగారు (రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడు) సదరు ఉపసంఘమునం దుండుటకు నిరాకరించిరి.

రామచంద్రపురం హైస్కూలులో

వ్యవసాయతరగతి

బోర్డువారు రామచంద్రపురం సేవనల్ హైస్కూలులో వ్యవసాయతరగతిని పెట్టుట కంగీకరింతురా అనియు, బోర్డు వారు ఎంతఖర్చును భరించెదరనియు తెలుపవలసినదని విద్యార్థి ఖ డైరెక్టరు బోర్డును అడిగియుండెను. మొదట బిల్లింగులు వగైరా వాకొరికరింగు ఖర్చులక్రింద, రూ 30,000 లును, రికరింగు ఖర్చులు రూ 1500 లును అగును. మడింపుచేయబడినట్లు చెప్పబడెను. ఖర్చులేమియు భరింపలేమని యీ వ్యవసాయపనుల నిమిత్తము మాత్రము కావలసిన భూమి నివ్వగలమనియు బోర్డువారు తీర్మానించిరి.

సదరు హైస్కూలుయొక్క భూములు నెలనెల కైనను తిరిగిచేయవలసి యున్నదిగాన ఆస్కూలు గుమాస్తాకు అపని ఉప్పగించవలసినదని అధ్యక్షునికి సలహాగా వెంకటరత్నంగారు చెప్పిరి. పెక్క్ ఆఫీసర్లుచే చేయించెదమని అధ్యక్షుడు ప్రత్యుత్తరముచ్చెను.

ప్రకటన

బొంబాయి ప్రెసిడెంసీలోనున్న డిక్రీ ఎక్సీక్యూషను లును నడిపించుట, ఋణములను, రావలసినబాకీలను వసూలు చేయుట మొదలగునవి మేము తీసుకొని పనిచేసెదము. మర త్తులు మిక్కిలి న్యాయమైనవి వివరములతో సహా నేడే ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుదు.

Mr. A. P. Patwardhan

434, Thakurdwar, Bombay NO 2

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

10-10-25 శనివారమునుండి 12-10-25 సోమవారమువరకు యూనివర్సల్ సూపర్ జ్యూల్ డిటెక్టివ్ డ్రామా

రావులు

ది ఆమెచూర్ క్రాక్సుమాన్

సందేహము, ప్రేమ, ఆశ్చర్యము, దిగులు మున్నగు వాటితో పూర్తిగ నిండినట్టి ఉద్రేకమును కలిగించునట్టి కథ.

1925 నందు అద్భుతముగా ప్రదర్శించుచున్న గోష్ఠి సినిమా

లిఖితరూపకమైన నిదర్శనములు గలవు

క్రాన్ థియేటరులో

మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్

10-10-25 శనివారము నుండి 16-10-25 లేది శుక్రవారము

వరకు ప్రతిదినమును క్రొత్తప్రదర్శనమును చూపెదరు

12-10-25 సోమవారము 6-15, 9-30 గంటలకు

“ది ప్రిజనర్ ఆఫ్ జెండా”

13-10-25 మంగళవారము 6-15, 9-30 గంటలకు

ది బిగ్ స్పెక్ట్రులర్ నీక్వెల్

“ది ప్రిజనర్ ఆఫ్ జెండా”

రిపర్టు ఆఫ్ హెంటర్ జాన్

14-10-25 బుధవారము 6-15, 9-30 గంటలకు

“జాకి కూగన్ సర్ కస్ డేస్”

7 రిల్యుగల జాతీయప్రాతాహము గలది

15-10-15 గురువారము 6-15, 9-30 గంటలకు

భయము ప్రేమచేరిన కథ “లాస్టు డేస్ ఆఫ్ పాంచె”

16-10-25 శుక్రవారము 6-15, 9-30 గంటలకు

జాకి కూగన్ “డాడ్డి”

6 రిల్యుగల అతని నూతన డ్రామా

స్ట్రీము బోయిలర్ కు

కలిగే యిబ్బందులు యింక యెంతమాత్రమున్ను లేకుండా కాపాడుకొనుటకు

“ఎవెక్సియర్”

ను వాడుడు. దీనిని రంగు పూసినట్లు బోయిలర్ లోపలి భాగములయందు బ్రహ్మతో పూసినయెడల ప్లేటుకు క్రుష్క వగైరాలు యెంతమాత్రమును పట్టనివ్వక ప్లేటులపైని గుంటలు పడనివ్వకుండా బోయిలర్ ను కాపాడును.

డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

12, తంబుచెట్టిపేడి, మద్రాసు.

బైందు చేసిన భారతి సంపుటములు

1924 జనవరి సంచిక మొదలు ఆఱు సంచికల కొకసంపుటమువంతున మూడుసంపుటములు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నవి.

గట్టి బైందు- సగముతోలు, సగము క్యాలి కో గిల్టుపేరు- అందముగా నున్నది. ఒక్కొక్క సంపుటము వెలరు 4-8-0.

కపాలావ్యయము ప్రత్యేకము.

భారతి ఆఫీసు, 7, తంబుచెట్టిపేడి, మద్రాసు

స్వరాజ్యవాది మోసము

“హితవాది” పత్రిక దెప్పిపొడుపులు

నాయకుల అభిప్రాయములు

తాంబిగారి సమాధానము

నాగపూరి, ఆక్టోబరు 10:— మధ్యరాష్ట్ర కాసనసభ యొక్క అధ్యక్షుడును స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుడును నగు తాంబిగారు కార్యనిర్వాహక వర్గ సభ్యుడగు నియమింపజేసిన సందర్భమున మితవాదపత్రిక యగు “హితవాది” పత్రిక యిట్లు దెప్పిపొన్నది. తాంబిగారు స్వరాజ్యపక్షముయొక్క పలుకుబడిని బాగుగా స్వీకరణముకొర కపరచుకొనిన తన పాత్రోపేక్షమును బొందెను. తమపక్షములో నొకరు డగాచేసినందులకు సిగ్గుచే స్వరాజ్యపక్షము తల వాలుకొనవలయుననియు, స్వరాజ్యవాదులను లొంగదీయుటచే మధ్యరాష్ట్ర రాజ్యాంగపు చిట్టలు ధీరునని సోమాంటాగు బట్టరు గారు దలంచుటచే ఆకాశాంగము గలుగుననియు పత్రిక చెల్లుచున్నది.

సర్ బి. పి. స్టాన్ డన్ గారికి నే. టి. మార్టినుగారిని కార్యనిర్వాహక వర్గముందు సభ్యునిగా నియమించుటచే మగ్గురు సివిలియనుల హక్కులు గుర్తింపజేయదని పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇది వెనుకటి ఆచార ప్రకారముగ నున్నది. ఏలయు నగా ఎవరియెవల ఆనుగ్రహము గలదో వారలకు యీరాష్ట్రముం దట్టి పదవు లీమబడుచున్నవి.

అభయంకరు గారి భీతి

మధ్యరాష్ట్రమువలె మరాఠీరాష్ట్రము స్వరాజ్యపాక్షి అగ్ర్యులును, అసంబంధిసభ్యులును నగు అభయంకరుగారు, తాంబిగారు కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యత్వము నంగీకరించి తన వార్త వినుటచే గుండె ఢితిలైననియు, కలవరముచే తా సప్రజ్ఞమియు దెప్పజాలననియు విలేఖరితో దెప్పెను.

డాక్టరు మూంజిగారి అభిప్రాయములు

పార్టీ వ్యవస్థను ప్రకారముగ సర్ యం. వి. జోషి గారి స్థానమున సభ్యుడుగా నియమింపబడుటకు తాంబిగారి కిరెండు నిరుత్సాహకరముగ నున్నను, స్వబాధ్యతపై తాంబిగారు యీపదవి నంగీకరించిననియు, స్వరాజ్యపాక్షి అనుమతి నొందలేదనియు స్పష్టముగ తెలుంగవలయు ననియు, తాంబిగారి వర్తనము నచే స్వరాజ్యపాక్షి శిథిలమున చున్నదని ఊహించుట కంతమాత్రము అవకాశము లేదనియు, మునుపెంత గట్టిపక్షిత్తులుగా స్వరాజ్యపాక్షి గలదో యిప్పుడును అట్లే గలదనియు డాక్టరు మూంజిగారు నడిపిరి. ఈకాసనసభ జీవితకాలమందు హక్కులవర్గమును నిర్మించుట కంతమాత్రమును కూలవరిశితులు, లేదనియు, కాసనసభ అంతమొందింపవచ్చుననియు, అంతమొందింపక పోవచ్చుననియు, అంతమొందించుటగాని లేక అంతమొందింపక పోవుటగాని దొరతనముయొక్క యిష్టా అయిష్టములపైనున్నదనియు డాక్టరు మూంజిగారు నడిపిరి. ఆఖిలభారత స్వరాజ్య పక్షమునందు గలుగు పరిణామమును బట్టి మధ్యరాష్ట్రముందు మార్పులు సంభవించును.

పండితమోతీలాల్ నెహ్రూగారి అసమ్మతి

అలహాబాదు, ఆక్టోబరు 10- ఈ దినపత్ర ప్రకటించిన నేటుమెంటును పండితమోతీలాల్ నెహ్రూగారు వార్తాపత్రికల కంపిరి:— మధ్యరాష్ట్రగవర్నరు కార్యాలయ సభా సభ్యత్వమును తాంబిగారి కంగీకరించుటచే స్వరాజ్య పాక్షియొక్క మూలనూత్రములకు శుభ వ్యతిరేకముగ తాంబిగారు ప్రవర్తింపిరి.

తన పార్టీకిని, తన్ను ఎన్నుకొనిన నియోగవర్గమునకును దేశమునకును తాను జూపవలసిన భగ్గుములు అగ్ర్యులు. ఎన్నుకొనబడుట తోడనే అంత్యముగా లేదు. దొరతనము నియు ఉద్యోగును అంగీకరించుటపూర్వము కాసన సభయందు తన సభ్యత్వమునకు రాజీనామా యిచ్చి దానితో బాటు కాసనసభాధ్యక్షతను గూడ త్యజించి దొరతనముజూపిన ఎవరను మ్రొంతుకు పూర్వము తన చిత్తసంస్కారమును బాహులుగ, ప్రజలకు ప్రకటింపుట తాంబిగారి విద్యుత్ కర్పణమై ఉన్నదని నా అభిప్రాయము. వార్తా పత్రికలవ్యాపకతాంబిగారు మధ్యరాష్ట్ర దొరతనపు కార్యనిర్వాహక వర్గసభ్యునిగా నియమింపబడెనని నేను వింటిని. ఈ ఉద్యోగము పెండ్లియైన కందర్బును కాసన సభ్యుగాని, రాష్ట్రీయ స్వరాజ్య పాక్షికి గాని యెంతవరకు సంబంధము గలదో నాకు తెలియదు. ఈవిష

యమై విచారణ చేయుచున్నాము. సంపూర్ణముగ కేసు సర్వమును ముందు ప్రకటించెదము.

జె. ఎన్. నేను గుప్తాగారు

కలకత్తా, ఆక్టోబరు 10:— బెంగాలు స్వరాజ్యపాక్షి నాయకులను, కలకత్తా మేయరును నగు జె. ఎన్. నేను గుప్తాగారు అసోసియేటెడు విలేఖరితో నిట్లు దెప్పిరి:—

మధ్యరాష్ట్రగవర్నరు కార్యాలయ సభయందు తాంబిగారు సభ్యులుగా నుండుట కంగీకరించెలను వార్త నాకు మిక్కిలి ఆశ్చర్యమును గల్గించెను. వార్తా పత్రికలందు మామది రకును నాశీవిషయమే దేమియును తెలియదు. కాసనసభాధ్యక్షులుగ నున్నవారు స్వరాజ్యపాక్షి ప్రమాణమును తాంబిగారు ఉల్లంఘించెననినాకు వెంటనే దోచెను. మధ్యరాష్ట్ర స్వరాజ్యపాక్షి అధ్యక్షికి తాంబిగారు కాసనసభాధ్యక్షుడుగ నెన్నుకొనబడెను. కాసనసభాధ్యక్షుడైనను తాంబిగారు ఎన్నుకొనబడిన కాసన సభ్యుడు. తాను సభ్యత్వమునకు రాజీనామా యిచ్చుచున్నాననియు, తనరాజీయభిప్రాయములు మాచెననియు తాంబిగారు ముందుగ తెలుపవలసి యుండెను. తాంబిగారు దొరతనపు టుద్యోగమును స్వీకరించుచున్నట్లు తోచినచో, పొట్టు ఆఖిలభారత కాలగ్రాసుకమిటి సమావేశమందు పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు నాకు ఈవిషయ మెరింగించి యుండెడివారు. కాసనసభయందలి జీతముతో కూడిన ఎన్నుకొనబడు పదవిగాని, నామకేవలమే నీయబడు ఉద్యోగముగాని స్వరాజ్యపాక్షి సభ్యుడు అంగీకరింపరాదని రాబోవు స్వరాజ్యపాక్షి సామాన్య సమావేశమందు నేను ఒక తీర్మానమును బ్రవేశపెట్టవలదిని. స్వరాజ్యపాక్షి మంచినీరుక్షణము గల పార్టీ అని గతమందు బ్రఖ్యాతిపొందెను. 1926 సంవత్సరములో జరుగనున్న సామాన్య యెన్నికలకు పూర్వము పార్టీ నియమములను కట్టుదిట్టముగ ఆమోదనందు దెట్టుటకు బూనెదమని మాసహాయకలకు నేను వాగ్దానము చేయుచున్నాను.

గౌ. తాంబిగారి సమాధానము

నాగపూరి, ఆక్టోబరు 10:— అసోసియేటెడు ప్రెసు విలేఖరి, సందర్శింపగా, వ్యక్తిత్వ తాను మధ్యరాష్ట్రకార్య నిర్వాహకవర్గసభ్యత్వము నంగీకరించిననియు, స్వరాజ్యపాక్షి సభ్యుడుగా గాని లేక స్వరాజ్యపాక్షి సిద్ధాంతముల ప్రకారముగా గాని తాను అంగీకరింపలేదనియు గౌరవనీయుడైన త్యాగిగారు దెప్పిరి. తాను పత్రిక ప్రకారముగ స్వరాజ్యపాక్షి సభ్యత్వమునకు రాజీనీయకపోయినను, తాను కాసనసభాధ్యక్షునిగా నెన్నుకొనబడుటచే రాజీనామా యిచ్చినట్లే అగ్రమని తాంబిగారు నడిపిరి.

తాంబిగారు గావించిన ఘనకార్యమునకు పెక్కు ఫలములందుండి వారు అభినందింపబడుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

మోహినీ తైలము

5 తులనూనె గల నీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యాగ్రులు, స్తీడగ్రు, ఉద్యోగగ్రులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును. సుందరల ముఖలావ్యామనకు ప్రాపన కురులను మనోహరముగ దెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందు కల రమణీయ మగు సువాసన చెప్ప నలవిగాదు. తలకురాచి దువ్వకొనిన ఇరుగు పొరుగు వారలకును పరిమళము వ్యాపించును. తలలోమంచును పూర్తి నీయును. దీనియందు మనోహరమగు సువాసన ద్రవ్యములను జేర్చి తమరుచేయించి వేలకొలది నీసాల విక్రయించి మెప్పుబడనియు న్నాము. కేయేల, ఒకపారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు.

మోహినీతైలము:— మెదడుకు చురువచేయును.

మోహినీతైలము:— కండ్లకు చురువ జేయును.

మోహినీతైలము:— వెండ్రుకలు పెరుగును.

మోహినీతైలము:— వెండ్రుకలు రాలకుండును.

మోహినీతైలము:— వెండ్రుకలు నునుపుచేరును.

మోహినీతైలము:— మనోహరముగా నుండును.

మోహినీతైలము:— సువాసన గలిగి యుండును.

మోహినీతైలము:— రెలయందు మందు పోగొట్టును.

మోహినీతైలము:— వాసన రమ్యముగ నుండును.

మోహినీతైలము:— ముఖమునకు తేజస్సు నిచ్చును.

మోహినీతైలము:— అనేక నీసాలు విక్రయము.

మోహినీతైలము:— వెండ్రుకలను చిట్టనియ్యదు.

అమ్మతాంజనం డిఫో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ

శ్రీయుత బులుసు సాంబయ్యగారి కార్యక్షులగ నెన్నుకొనబడిరి

నూలు వడుకు పోటీ

మచిలీపట్నం, ఆక్టోబరు 12:—

ఆంధ్ర మహాసభల ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి యిట్లు తంతి వార్త సంపుచున్నారు:—

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభల శ్రీయుత బులుసు సాంబయ్యగారు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. సభలకు ప్రతినిధులు లగవచ్చువారిలో నూలువడుకుపోటీ జరుగును.

పోటీదారులు తమ రాటములను దాము తెచ్చుకొనవలెను. కాని ఆక్టోబరు 20 వ తేదీలోపల దరఖాస్తులను బంపుకొనువారికి రాటములు కొన్నివ్రేలు సిద్ధముజేసి యుంచబడును. ఇందులకు రెండు బహుమానము లొసంగబడును.

సభ లన్నిటికి యేర్పాట్లు త్వరత్వరగా జరుగుచున్నవి. అత్యుత్సాహము ప్రబలియున్నది. సభ లన్నిటికిని చాలవంద ప్రతినిధులు వచ్చెదమని తలంచుచున్నాము.

సర్. సి. పి. రామస్వామి

అయ్యరుగారు

బొంబాయిలో నువ్వనసించుట

ధూలాభాయి దేశాయిగారి అగ్ర్యక్షత క్రింద జరిగిన బహిరంగసభలో అయ్యరుగారు విజ్ఞానమును దేశసేవనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి. సభకు యువజనులు హెచ్చుమందిచ్చిరి ప్రతి. పక్షల భావములపట్ల సహనమును జూపుట అతిముఖ్యము. స్వీయ విశ్వాసములపట్ల నిశ్చలభావమును వాని ననుష్ఠించుటకు వెనుదీయకుండుటయును ముఖ్యములే. వానితోపాటు సహనము గూడ నుండవలెను అని అయ్యరుగారు నడిపిరి.

“బొంబాయిపొరు లీ ఆశయమును మరల అనుసరించుటకే ప్రయత్నించుచున్నారు. అయ్యరుగారు వెనుక హామీ రూలు సంఘసభ్యుడుగా నుండునంతటి మిరందరు నెరిగియే యున్నారు. నేడు ఆయన అభిప్రాయము, తెలుసున్నను ఎట్టి అభిప్రాయముల నిపుడాయన మాట్లాడిన ఆయన మరల మాతో కలిసి పనిచేయగోరినచో మేము సంతోషపూర్వముగ స్వాగతమొసగటకు సిద్ధముగనే యున్నాము.

(శ్రీ ప్రె సు.)

రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము

ఎన్నికలు జరుగుట

ఇప్పుడు బొంబాయిలో జరుగుచున్న ఎన్నికల విషయమున పౌరులు చాల శ్రద్ధజూపుచున్నారు. పొట్టుసభ జరిగిన ఏమ్మట స్వల్పకాలములోనే 1000మంది సభ్యులు చేరిరి. ఒక వార్డులో 10 స్థానములకు 40 మంది పోటీచేసిరి. వారిలో చాల మంది స్వరాజ్య బహిష్కరణ పక్షములకు చేరినవారే. ఇద్దరు కట్టరివారు ఓటు యిచ్చిన కెల్లదలి మొదట ప్రకటించిరిగాని చాలమంది ఆక్షేపించుటచే ఆరియమునును తరువాత రద్దచేసిరి. అందువలన చాలమంది కేవలము విదేశీసభ్యులకు కట్టుకొనివచ్చి యే ఓటుచేసిరి. ఇద్దరునిబంధనకు పూర్తిగా రద్దుచేయుటయొకరికముగా ఆమలు జరుపుటయొక విద్యోయకటి జరుగవలెనని బహిష్కరణపక్షమువారు ఆక్షేపించిరి. ఇద్దరు దుస్తులు కావలెనని పట్టుపట్టినచో కొన్ని ఇద్దరు గౌనులను అగ్ర్యుల తెచ్చి ఓటుయిచ్చుచోట ఓటుకులకు తోడిగించి లోనికి. పంపెదము వెలుపలికి రాగానే మరల తీసికొనుమందుమని కొందరు అగ్ర్యులు జెదరించినందున సంఘమువారు ఇద్దరునుగూర్చి పట్టుబట్టలేదు. (శ్రీ ప్రె సు.)

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1- రూ. 1-0-0

అన్నివిధముల పుండ్లను ఈతైలము ఉపయోగించును ఈ తైలమురాచిన పుండ్ల మానము. లోపలికి మాత్రము తిరచిలయను. అన్ని గాయములను మాన్పును, కాన సామాన్యమైన గాయములకును నాడుచున్నాను.

అమ్మతాంజనం డిఫో, బొంబాయి - మదరాసు

దక్షిణాఫ్రికాభారతీయుల దుస్థితి

చెన్న పురి పౌరుల అనుతాపము

“దక్షిణాఫ్రికా వస్తువుల బహిష్కరింపుడు”

సర్. టి. సదాశివయ్యగారు విచక్షణయుత మగు ప్రతీకారవిధానమును బలపరుచుట

దక్షిణాఫ్రికా యందలి భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారిచే గరియగుదున్న కష్టపరంపరలందు తమ సంపూర్ణ సానుభూతిని ప్రకటించి, అచటి భారతీయసోదరులు తమ యాన్నత్యమును, ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుటకు స్వదేశముందలి భారతీయులు జేయదగిన సాయమునంతయు జేయుటకుగాను నిన్నటిదినము గోళలే భవనమందు శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారి యధ్యక్షతక్రింద 5 గంటలకు గొప్ప పౌరసభ జరుపబడెను.

క్రియతులు టి. వి. శేషగిరి అయ్యర్, టి. సదాశివ అయ్యర్, యాకూబ్ హుస్సేను, పి. వరదరాజులనాయుడు, గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారలు మరియు పెక్కండ్రు పురప్రముఖులు సభ నలంకరించిన ముఖ్యులందు గలరు. సభాభవనము సభ్యులచే నిండిపోయెను. టి. వి. శేషగిరి అయ్యరు గారి యుపపాదనపై శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారి రధ్యక్షత నహించిరి.

ప్రార్థనలు

బహిరంగసభకు ముందు 4 గంటలకు వివిధ మతముల వారు నుచు దక్షిణాఫ్రికా యందలి భారతీయ సోదరుల కష్టముల నివారించుటకు తమతమ మతానుసారము భగవంతుని ప్రార్థించిరి. జనరాజదాసుగారి సభ కధ్యక్షత వహించిరి. ప్రభుమున హిందూ మతావలంబకులు వేదమునుంచి ప్రార్థనలు నడిపిన పిమ్మట, జె. ఆర్. ఆర్యగారు జోరాస్త్రియను మతములో ప్రార్థించిరి. జనరాజదాసుగారు బౌద్ధమతమును, అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు ఇస్లాము మత ప్రకారమును, డా॥ కజిన్నగారు వైదికుమందియు ప్రార్థనల నావించిరి. పిమ్మట సమస్త మతమునందును ప్రార్థన గావించబడెను. తీర్మానములు గాని ఉపన్యాసములు గాని జరుపబడలేదు. ప్రార్థనలన్నియు మిగల పవిత్రముగ గావించబడి సభ్యులెల్లరును నిశ్చల హృదయములతో తమ సోదరుల మానమును కాపాడుమని సర్వేత్సరు చేతుకొనిరి.

బహిరంగసభ

బహిరంగ సభయందు క్రింది తీర్మాన మేకగ్రీవముగ నామోదించబడెను. సర్ టి. సదాశివయ్యగారు తీర్మానము నుపపాదించిరి. మాలానా యాకూబ్ హుస్సేనుగారు బలపరిచిరి.

“దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయ సోదరుల పాలగుచున్న కష్టములకు మరరాసు పౌరులు తమ సంపూర్ణ సానుభూతినిజెల్పుచు దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు తమ యాన్నత్యమును, ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుటకు స్వదేశముందు భారతీయులు జేయదగిన సాయమును, జేయాలసంకుటకు ప్రకటించుచున్నారు. విచ్చిగముగాని, నిర్బంధముగాల అననట్టి ఏ విధానముచేనైనను భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికానుండి వెడలతెరుము విధానమునకు భారతదేశ మంగీకరింపరాదని ఈ సభవారు తలంచుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు గావించుచున్న విల్లు అచటి భారతీయుల జన్మభూమిలను దీసి నైచుటకు జూచుచున్నది గాన దానిని ఆమోదించరు”

ది॥ బి॥ టి. రంగాచారిగారు సభకు కారణాంతరములచే రాజాలనందున సభయొక్క ఆశయములతో నేకీభవించుచు ఈ సమన్వయందు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము కత్తి విరహితమై యున్నదని వ్రాసిరి.

అధ్యక్షులు

శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు సమన్వయించుచు అప్పుడే ముగింపబడిన వివిధమతముల ప్రార్థనసమావేశము దక్షిణాఫ్రికా యందలి భారతీయ సోదరుల గర్వసంరంభమునకు సానుభూతిని గన్పరచుచున్నదని పల్కిరి. ఇట్టి సమన్వయము నర్పించుటపై ఆపూజపుకు దేశమందలి నానాపక్షముల వారును ఒకే వేదపై సమావేశమగుటలో గొప్ప అపహాప్రబలియున్నది. స్వరాజ్యము వాంఛించిన, జాతీయసేవ జేయవలసిన, దేశదారిద్ర్య దోషగర్భిణిని పోగొట్టుకొనిన, బలయుతమునట్టియు, మంచి కట్టుదిట్టములు గల పక్షమొకటి యుండవలెననుట నిర్వివాదాంశమే. అట్టి పక్షము చూడగా,

భూమణములకుగాని, స్వాభిమానములకుగాని లోబడక నిష్పక్షికముగ వర్తించుట అత్యవసరము. దేశభక్తియు, దేశమాతృమునకు పాటుబడుటయు కేవల మొకరిసాత్తు అనియు ఇతరులకు అట్లు జేయుటకు హక్కులేదని తలంచుటయు కూడదు. రాజకీయపక్షముల మధ్య నిట్టి సమన్వయము ఇదివరలోకంటె నిష్పము ఆత్మవశ్యకమైనది. అట్టి సమన్వయతత్వము మహాత్మునియొక్క వ్యక్తియందు సాక్షాత్కరించినది. భారతవర్షమందంతటను మహాత్ము, చిత్తరంజనులే నీవిషయమునందు చేర్పొనదగినవారు. అందుచే నేడు మీ సమక్షమున నుపపాదించబడనున్న తీర్మానము పాట్నా ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమునం దామోదించబడు తెంతయు సమంజసు. ఇట్టి సమావేశములందు సర్వ రాజకీయపక్షములవారిని ఇదివర కనేకమారులు ఆహ్వానించుచుంటిమి. కాని ఫలరాహిత్యమాయెను. నేటి సమావేశమునకు జస్టిసు, మితవాద, స్వతంత్ర, సంయుక్త, జాతీయ, విరోధియ పక్షముల నాయకుల నెల్లరును ఆహ్వానించుటకు జాగరూకులై యుండిరి. కాంగ్రెసువారు తదితరపక్షములకు ఉపన్యాస వేదికపై తావీయరను నింద మాపై మోపబడుతుండునటుల నేటిసమావేశమునం దెల్లరును ఆహ్వానించుటకు నుముఖులమై యుంటిమి.

మన స్వదేశమునందేగాక దేశాంతరములందును భారతీయ కష్టపరంపర లనుదినము మిక్కిలముగచుండుట భారత రాజకీయములందు నూతనముగాదు. అందు ముఖ్యముగ దక్షిణాఫ్రికా జాతివిద్వేషములకు పాక్షిభూతమైయున్నది. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ప్రస్తుతముగావించు ప్రయత్నములై అచట నివసించునట్టియు, ఆదేశమున కరుగునట్టి భారతీయులను వెడలతెరుముటకే యనుట కిసుమంతయు సందియములేదు. నెటాలు కాంగ్రెసువారు మనదేశమందలి నాయకులకు తమ యుద్దేశముల నంపియున్నారు. మనయొక్క సానుభూతి ఉపయోగకరముగ నుండగలదని వారు తలంచుచున్నారు. స్వదేశమునందు మన మనుభవించు ఇక్కట్లకంటె దక్షిణాఫ్రికాయందలి భారతీయుల పాలగుచున్న యవమానము, ఇదుములు నత్తగిడములని చెప్ప నక్కరలేదు. వీనినెల్ల నివారించుటకు స్వరాజ్యమే ముఖ్యసాధనము. ఇట్టివిషయములందు దేశమందలి సర్వపక్షములను ఏ కీ భ విం చి కృషిసలుపుటకంటె దేశీయమహాసభకు సంశ్లషమొనగూర్చుపని వేర్కొందు ఉండబోదు. రాజకీయోద్దేశములు భేదించునను కారణమాత్రమున, ఎన్నికలం దొకానొక పక్షమునకు గెలుపు. వేర్కొకపక్షమునకు ఓటమి గలిగిన దను హేతువుచే రాజకీయపక్షములు విడిబడి యుండరాదు. ఆదర్శమునందేగాక, ఉత్సాహమునందును, ముఖ్యముగ కార్యాచరణయందును ఏకీభావ మత్యంతావశ్యకము. అట్లులేనచే వరప్రభుత్వమును వశపరచుకొన గల్గుదుము.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు తీర్మానింపనున్నవిలు అచటి భారతీయసోదరుల యాత్మగౌరవమును నాశనము జేయ నుద్దేశించుచున్నది. ఆ విల్లుచే భారతీయులు భూమిని కొనుటకు గాని, అమ్ముటకు గాని, గుత్తెచ్చుటకుగాని హక్కులేనివారగుచున్నారు. భారతీయులు అంత్యజాతులగు పరిగణింపబడి వేర్వేరుగ నివసించుటకు పట్టణములందు కొన్ని భాగములు ప్రత్యేకింపబడినవి. ఆర్థికముగ భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికా నివాసమునకు అనర్హులని వారివాదము. అందుచే భారతీయులు పట్టణములందు నివసించరాదట. ఇట్టి నిర్బంధము లింక నెన్నియోగలవు. వీనిచే అచటి వ్యవసాయదారులకు, వర్తకులకు, మాలివారులకు గలుగబోయెడి కష్టనష్టము లగణితములు. వీని యన్నిటికంటె మిన్నయగు ఆత్మగౌరవమునకు హానికలుగుచున్నది.

వలసపోవు సమస్య

భారతీయులు సలసపోవుట కిదివరకే పెక్కు నిర్బంధములగలవు. దక్షిణాఫ్రికాయందు నివాస మేర్పరచుకొను భారతీయుడు తానెట్టి 5 సం॥లు నివసించినట్లు రుజువుపరచుకొని 21 పౌనులు డిపాజిటును చేర్పించవలెను. ఆడిపాజిటును ఇప్పుడు 100 పౌనులకు పెచ్చింపజూచుచున్నారు. మరియు నెటాలుగందు భారతీయులు నివసించు జిల్లాలను వేరుజేయుట కేర్పా

టులు గావించుచున్నారు. వీని కంతటికిని ముఖ్యోద్దేశము భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికానుండి వెడలదరిమి, ఇతరులను రాకుండజేయుటయే. అందుచే దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమును వశపరచుకొనుటకు ప్రక్రమ విధానముల నవలంబించుటావశ్యకము. ఒకప్రభుత్వము వేర్కొకప్రభుత్వముతో జోక్యము గలిగించుకొన జాలదను వాదనయొందుగలదు. అటులగుచో నీ బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమువలన మనకుగలుగు లాభమేమి? మన జన్మభూమిలను సంరక్షింపజాలని ప్రభుత్వము మనకేలమనఆత్మగౌరవముసంరక్షింపబడవలెను. ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయాది హక్కులన్నియు, స్వదేశ విదేశములందెల్ల నొసంగబడవలెను. అందులకు స్వరాజ్య సంపాదనమే సాధనము. ఆయాశమున్నూర్తికి దేశమందలి నానాపక్షములను ఒకే ప్రజాపక్షముగ నేర్పడి ప్రభుత్వముతో పోరుసల్పుటయే కర్తవ్యము.

సర్ టి. సదాశివఅయ్యరుగారు

“చెన్న పురి మహాజనసభ ఆంధ్ర తమిళ కాంగ్రెసుసంఘములు ఖిలాఫతుసంఘము, స్వరాజ్యపక్షముల యాజమాన్యమున సమావేశమైన ఈ చెన్న పురి పౌరసభవారు, దక్షిణాఫ్రికాయందు, సోదరభారతీయు లనుభవించుచున్న కష్టములందు గాఢము గు సానుభూతిని జెలుపుచు, వారి కన్నివిధముల సహాయ మొనర్చెదరనివాదానమొనర్చుచు భారతీయనివాసులను దక్షిణాఫ్రికానుండి పంపివేయు విధానమునకు భారతప్రభుత్వమువారెంతమాత్రమును అంగీకరింపరాదనియు 1924సం॥ పు గాంధీ-స్వట్టుయొడంబడిక ప్రకారము భారతీయుల కొనగబడిన హక్కుల నేమాత్రము తగ్గించుట కంగీకరింపరాదనియు నీ సభవారు జెలుపుచున్నారు” అను తీర్మానమును, సర్ టి. సదాశివయ్యరు గారుపాదించుచు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము భారతీయుల నిట్లు హింసించుచున్నందుకు - భారతదేశము ప్రతీకారవిధానము నవలంబింపవలెనను నూచనను తానును పూర్తిగ నంగీకరించెదననియు, కాని అట్టి ప్రతీకార విధానమునందు విచక్షణ నుగూడ జూపవలెననియు నుడివిరి. వట్టి ప్రతీకారవిధానమువలన, మన ఎదుటిపక్షమువారు చెట్టి హీనభావము వర్తించుచుండిరో - మనలనుగూడ నట్టిహీనస్థితికి దింపి వారితో సరిసమానులుగ నొనర్చును. మనము-ఆధ్యాత్మికాన్నత్యమునకు చేరుపడజాలివారము. ఇతరజాతులకంటె మనకు గల ఈ ఆధిక్యమును పోగొట్టుకొనరాదు. ఇతరజాతులకంటె పరిశుద్ధమగు నాయుధములతో, నిష్కల్మషమగు పద్ధతులతో మనము మనపోరాటమును సాగింపవలెను. రాజకీయములందు తమ కోర్కెల నెరవేర్చుకొనుటకు ఇతరజాతు లెట్టి నీచత్తులలోబడుచున్నారో మన మట్టి నీచ తత్తు లో బడ గూడదు. పోలకు వంటి దక్షిణాఫ్రికా దేశముచుగాని, ఆంధ్రానుపండిపాశ్చాత్యుడుగాని యున్నయెడల వారిని మనము మన్నించి గౌరవింపవలెను. అట్టివారిని అనుమానించి, వారితై ప్రతీకారచర్యకు గడంగరాదు. ఇట్టి విచక్షణతో ప్రతీకారవిధానము నవలంబించుట యుక్తము.

స్వరాజ్యమునకు ప్రయత్నింపనిది

వట్టిసభలునిరుపయోగము

మాలానా యాకూబ్ హుస్సేనుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, భారతీయు లెన్నిసభల నొనర్చినను, ఎన్ని అసంమృతి తీర్మానముల నొనర్చినను, స్వరాజ్యమును, సంపాదించువరకు వట్టి నిరుపయోగములనునని నుడివిరి. ఈసభలన్నియు మనము వశపరచుచు లేనివారిమని ప్రవర్తించుచున్నదేగాని మరెట్టిఫలితమును నొసగజాలవు. మనదేశమున మనము బానిసలుగ నున్నంత వరకును-ఇతరదేశములందు మనదేశీయుల దాస్యమునే మాత్రమును బాపజాలము. భారత ప్రజాభిప్రాయ మేకగ్రీవముగ తీర్మానించినను రాజకీయ సంస్కరణల నొనర్చు స్వల్ప విషయమనందు గూడ భారతప్రభుత్వమున కొక్కింతయైన గదల్చజాలకపోయెను. భారతదేశ మనుభవించుచున్న సర్వవ్యాధులకును స్వరాజ్యమే నివారణోపాయము. ఆయాదర్శము నందుటకు ప్రతివారను ఎక్కువకృతనిశ్చయముతో ప్రయత్నింపవలెననిగోరుచున్నాను.

సత్యమూర్తిగారు

సత్యమూర్తిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్టి సభలవలన మంచి యుపయోగము గలదని నుడివిరి. ప్రజల బోధలన్నిటిని వారి యెదుట స్పష్టముగ నుంచినయెడల బలముగ ప్రజాభిప్రాయము బయలుదేరును. దాని కత్తి ఆమోఘము. ప్రజలను పన్నుల నిరాకరణోద్యమమునందో, తానన తిరస్కారమునందో నడిపించువరుకును ఇట్టి సభలను నేను నిరుత్సాహ పరుపను. ప్రజలనుభవించుచున్న బాధలను ప్రజలకు బాగుగ తెలిపి వారి హృదయమునందు అవమానాన్నిని రగుల్కొల్పవలెను. పన్నులని రాకరణమునకు బూనుటకుపూర్వ మిదిఅత్యవసరము.

ప్రార్థన- మన సోదరులకు ధైర్యమొసగును

ఇంతకు పూర్వమున్న మతములవారును ఇచ్చట సమాజేశ మై దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులపై జరుపబడుచున్న ఘోరకృత్యముల తొలగింపవలెనని గోరుచు భగవంతుని ప్రార్థించిరి. ఈ ప్రార్థనలు యూరపీయనుల హృదయముల మార్పజాలవని నాకు దెలియును. కాని ఆ ప్రార్థనల వలన మన హృదయములక పూర్వముగ బలము గలుగును. మన యందు మనకే విశ్వాసమును గలుగజేసి దక్షిణాఫ్రికాయందలి మన సోదరుల కష్టముల నివారించు శక్తి నొసగును.

జన్మిసుపక్షమువారి చర్య

ఈసభకు అన్ని రాజకీయ కక్షలవారును వచ్చి, ఏకగ్రీవముగ తమ యసమృద్ధిని దెలుపవలెనని కాంగ్రెసుసంఘమువారును స్వరాజ్యపక్షమువారును ఆశించిరి. కాని జన్మిసుపక్షము వారి సభకు రాక నిలచిపోయిరి.

ఈవిషయము ఏమైన భేదాభిప్రాయములును లేవనియు తా మావిషయములందెంతవత్తుములకు వెనుకబడుటలేదనియు మా జన్మిసుపక్షమువారు చాటుకొనుచున్నారు. ఈ సభకు వారు రాకపోవుటకు కారణమేమి? జన్మిసుపక్షమువారి సభ సేర్పాటు జేసియున్నచో కాంగ్రెసుపక్షమువారి సభకు సంతోషముతో వెలియుండెడివారు. వారిట్లుజేయక, కాంగ్రెసువారి చర్యలను సభకుగూడ రాకపోవుట జన్మిసుపక్షప్రతిపక్షకే తగియున్నది.

భారతీయులను వెడలగొట్టుటకుగాను విమర్శింపబడుచున్న శాసనమును గురించి నడుపుచు—దానినాపుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి కత్తిలేదని చెప్పుటకు లసత్వమనియు ఈ విషయములందు శాసనములకు సమృద్ధి నొసగునధికారము ప్రత్యేకముగా గవర్నరు జెనరలుకును అతనిసభకును నొసగబడెననియు నుడివిరి. ఈ బిల్లు దక్షిణాఫ్రికాకు కొత్తగా వలసవెళ్లువారిపై నుద్దేశింపబడలేదు. దక్షిణాఫ్రికా కంతయోకాలమువెల్లి తమ రక్తమువోడ్చి ఆ దేశమును నివాస యోగ్యముగ నొనర్చి యూరపీయను కెల్లు దక్షిణాఫ్రికా పౌరులని వాసముల సేర్పరుచుకొనియున్న భారతీయులపై నుద్దేశింపబడెను. అచ్చటి భారతీయులొక్క ఊరమైనను నిలచి యుండుటకు పీలులేకుండ పరిస్థితుల దుర్భరమొనర్చి హింసించి వారంతట వారే దేశమును వెడలిపోవునట్లు జేయుటకే ప్రయత్నమునకు పూనుకొనిరి. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమంతయు గుడాక్టరు మలానుగారి విషయమును స్పష్టముగ ప్రకటించిరి. మలానుగారు తమ యువస్వాసంతమున - భారత ప్రభుత్వము ప్రతినిధులకును; తమ ప్రభుత్వ ప్రతినిధులకును రౌండుటేబిలు సమావేశము సేర్పించి వివరముల చర్చించుటకు సిద్ధముగనుంటిమని ప్రకటించిరి. భారత ప్రభుత్వమువారు దానిని పట్టుకొని పెద్ద ఆళిలను కలిగించుచున్నారు. ఇది వట్టి బూటకము. ఈవిధముగా భారతీయుల వెడలగొట్టు విధానమునకు భారత ప్రభుత్వమువారి అంగీకారమును గూడ సంపాదించుటకు గాను దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారిపన్నాగము నొసర్చిరి. అసలు విధానము నంగీకరించునెడల వివరముల చర్చించుటవలసి లాభమేమి?

దక్షిణాఫ్రికా వస్తువుల బహిష్కరించుట

భారతీయుల నట్లు హింసించుచు అవమానపరుచుచున్నందులకు - మనమొంత దుర్బలులమైనను ఏదో ఒకవిధముగ మన ఆగ్రహమును వెలిబుచ్చగలము - ఈదేశమునను, ఈపట్టణమునను ఎన్నియో దక్షిణాఫ్రికా ఇస్తురెన్నుకంపెనీలు గలవు. వర్తకసంస్థలు గలవు. వానినన్నిటిని ప్రతిభారతీయుడును బహిష్కరింపవలెను. ఈవిషయమున ప్రతి భారతీయుడును కొద్దిగనో గొప్పగనో సాయమొనర్చగలడు. మన మీపనిజేసి, ప్రజలయందు ప్రచారమొనర్చి ఈఅవమానముల గురించి వారికి బోధించినయెడల - దక్షిణాఫ్రికాలోని మన సోదరుల కష్టముల తొలగింపుటకును మన జాతీయాత్మగౌరవమును నిలువబెట్టుటకును వీధయో కొంత యొనర్చినవార మగుదుము.

మానవజాతి కంతకును అవమానకరము

రా. బ. బ. కందసామి చెట్టిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, దక్షిణాఫ్రికా శ్వేతజాతు లీశాసనమువలన - ఒక్క భారతజాతికే గాక - మానవజాతి నంతయు అవమానమొనర్చి, మానవజాతియంతటియొడలను గూడ నపచారమొనర్చుచున్నారని నుడివెను. సృష్టి నంతయు సరిసమానముగ ప్రేమించు మహాత్ముడగు ఏసుక్రీస్తు ఆనుచరులమని చెప్పుకొనుచు వారిని హింసించగడంగుటచే అనుభూతునియెడల ఘోరమున సవచార మొనర్చుట.

చెట్టిగారు ముగించుచు, ప్రస్తుత మనదుస్థితి—భారతీయులు నిన్ను శాతులను హింసించినందుకు విధింపబడిన శిక్ష

యనియు అస్పృశ్యతను తొలగింపవలెననియు అప్పడేవ్వరాజ్యము లభించుననియు అన్ని సమస్యలు వానియంతటనువియే పరిష్కారమగుననియు నుడివిరి.

రంగస్వామి అయ్యంగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు ప్రజల హక్కులను రక్షించుటయందు తమ ధర్మమును వదిలివేసి భారత ప్రభుత్వమువారు ద్రోహమొనర్చిరని నుడివిరి. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వ ప్రతినిధులను రౌండుటేబిలు సమావేశమున నీ విషయముల చర్చించెదరని ప్రభుత్వమువారు గత 18 మాసముల నుండియు నాళ పెట్టుచున్నారు. కాని ఇంతవరకు ప్రభుత్వమువారు ప్రతినిధులనుగాని - చర్చించు విషయములనుగాని నిర్ణయించుకొనలేదు. ఈమాటలిట్లుండగనే దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు భారతీయులపై నిర్బంధ బిల్లులను ప్రవేశపెట్టి త్వరితముగ శాసనముల తయారు జేయుచున్నారు. ఈ రౌండుటేబిలు సమావేశమును గురించి మనము భ్రమింపరాదు. ఈ విషయమును గురించి చాలమంది భారతీయుల కొక అనుమానము గలిగెను. ఎన్ని ప్రశ్నలనడిగినను ప్రభుత్వము వారాయనుమానములనివారింపకపోయిరి. ఈ సభవారిొక్కవిషయమున మాత్రము భారత ప్రభుత్వమువారికి స్పష్టపరుపవలెను. రౌండుటేబిలు సమావేశము—ప్రతినిధులు అను పేర్లతో నడుపబడు ఈబూటక ప్రహసనములకు భారతీయుల లేమాత్రమును భ్రమపడరని దెలుపవలెను. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు గొప్ప పన్నాగము నొనర్చి రౌండుటేబిలు సమావేశమును సూచించిరి. ఈబిల్లు కంటెనుగూడ—వారి పన్నాగము—భారతీయులకు చాల విశాళకరమైనది. భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికానుండి పంపివేయు విధానమునకు భారత ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించునటుల జేయుటకుగాను, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారిొకవైపున ఈబిల్లును శాసన మొనర్చుచు మరియొకవైపున రౌండుటేబిలు సమావేశపు మాట లాడుచున్నారు. భారతీయుల తీతలెత్తములకు లోబడగూడదు. భారతీయుల జన్మభూక్కుల నీవిధముగ నమ్మివేయుటకు ప్రభుత్వమువారి కెట్టిహక్కును లేదు.

ప్రతి వీధులందును సభల నొనర్చి

ప్రజల కెరుకపరుపుడు

వి. చక్రవర్త్యుకెట్టిగారు తీర్మానమును బలపరుచు, పంజాబునందు నిరవరాధులగు భారతీయుల లాభాలగోపాలము ఘోరముగ హత్య యొనర్చబడి ఇంకను అయిదువత్సరములు గాలేదనియు, అప్పడే అవిషయమును భారతీయులు మరచిపోయినందుకు విచారమును దెలిపిరి. ఇటీవల అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవారు—ఆసియావాసుల పౌరసత్వహక్కులను తొలగించినందుగా నొకజపానీయుడు అమెరికా ప్రభుత్వమంతరికార్యాలయము ఎదుట ఉపవాసమొనర్చి ప్రాణముల విడచెను. అట్టి పట్టుదల, తెగింపు, ధైర్యసాహసములను గవర్నరుచెసిది భారతీయుల హక్కుల నెవ్వరును గౌరవింపజాలరు.

చెట్టిగారు ముగించుచు, ప్రతి వీధియందును సభల నొనర్చి, భారతీయులను పెట్టుచున్న బాధలను అవమానములను ప్రజల కెరుకపరచవలెననియు, ప్రజాభిప్రాయమును బలపరచవలెననియు, ఏదో ఒక యొక్కటే సాధనమనియును, ఇటీవల నగరపాలక యెన్నికలందు ప్రజాభిప్రాయమంత బలముగ విజయమందుటకు పిధులందొనర్చబడిన సభలే కారణమనియు నుడివిరి.

కొలందెగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు భారతీయ క్రైస్తవులందరును నిజముగ ప్రతి క్రైస్తవుడును గూడ దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల యెడల సంపూర్ణముగ సానుభూతిని గవర్నరుచున్నారని నుడివి దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వచర్య అక్రైస్తవ మతము యెడల మహాపచారమనియు ఖండించి ఆచర్యలను జూచి క్రైస్తవమతము నప్రార్థ మొనర్చుకొనవలదని గోరిరి.

తరువాత తీర్మానము వోటునకు తెట్టగా సభవారిచే నేకగ్రీవముగ నామోదింపబడెను.

పి. వరదరాజులనాయుడుగారు

తమిళభాషయందు మాట్లాడుచు విదేశములందలి భారతీయుల హక్కులను సంరక్షించుటకు మనలసేలు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారే అసహాయులమని ప్రకటించుచుండ దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారేమైన గావించురని తలంపుట కేవల భ్రమయని పల్కిరి. భారతీయులు ప్రపంచమందేదేశమునందైన జాతి విద్వేషముచే బానిసలవలె జూడబడుచున్నారు. తమదేశమును కూటికి, గుడ్డుకు తేని నిర్భాగ్యులను అంగ్లేయులు సర్వసామాన్యముగ పరదేశములకువచ్చుచుందురు. అట్టివో స్వదేశమందే భార

తీయులు గులాములవలె పరిగణింపబడుచుండ దేశాంతరములందలి భారతీయులగతి వేరుగజెప్ప నవసరము లేదు. స్వరాజ్య పక్షమువలె నిట్టి పదిపక్షములు దేశమందున్నవనిచినను ప్రభుత్వము భీతికొందదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును లొంగజేసిన నేగాని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమును సమాధానమునకు తీసికొనిరాజాలము. అందుచే ముందుగ స్వరాజ్యసంపాదనకు పోరుపట్టవలెను. జాతీయ ఆత్మనిశ్వాసము లత్యుచసరములు. ఒక కుటుంబమునందు వేర్వేరు రుచులుగలవా రనేకులుండునటుల దేశీయులందనేక అభిప్రాయభేదము లుండవచ్చును. కాని స్వరాజ్యసంపాదనా ప్రయత్నమందు డెల్లరు నేకీభవించి కృషిసల్పుటయే ప్రధానకర్తవ్యమని పల్కిరి.

అన్యక్షులు సభను ముగించుచు ప్రార్థనలందు తమకు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలదని పల్కిరి. అంతియేగాదు. సభల సేర్పరచి యువస్వాసము లొనంగుటయందును నమ్మకము గలదు. విచక్షణాయుతముగ ప్రతిభుటనమందును నే నేకీభవించెదను. ఈప్రభుత్వ మప్పటికిని లొంగనిచో తిరుగుపాటు గావించుటయు అసశ్యక్మగును. కాన ప్రభుత్వ మొంతబలసమగ్నితమైనను దానిని వశపరచుకొనుటకు సక్రమవిధులు వెల్ల వాడించుటయే కర్తవ్యము. దక్షిణాఫ్రికా సమస్యపరిష్కారమునకు ఆటంకములు సామ్రాజ్యవాదములే గాని వేరేమియు గాదు. రెండు సంవత్సరములవరకు రాజకీయములందు క్రేష్టగల ప్రతివాడును ప్రభుత్వోద్యోగముల వీడి, మంత్రవిద్యనును, ప్రభుత్వము వెల్ల బహిష్కరించవలెను. ఈ శుభసమయమందు మీ విదేశీయ వస్త్రముల గాల్చివేయరాదా? మనము కేవలము పిరికివారమైతిమి. బ్రిటిషుపౌరుడు నికరపు ఎ్యపారి. ఆచరణ లేని శుష్కప్రస్థానముల నాతడు సరకుకొనడు. బలముగల రాజకీయపక్షమునకే యాతడు భీతికొందును. దేశమందలి బాధ్యతాయుత ప్రజాసంస్థలవెల్ల వశపరచుకొనిన రాజకీయపక్షముడిన యానాడే ఆతడు సంధికి దిగును. ఇవట అన్యక్షులు డా|| వరదరాజులు నాయుడుగారి శిక్షనుగూర్చి ముచ్చటించుచు డాక్టరుగారిపై అభియోగమునకు తాము కారకులని జప్తి సుపర్యమవారు పల్కిరినయు, నేడు వరదరాజులు నాయుడుగారి సమక్షమునందే అందలి సత్యాసత్యముల గమనింపవచ్చు ననియు పల్కిరి.

ఆత్మవిశ్వాసహీనతయే మన బానిసత్వమునకు ముఖ్య కారణము. ఉద్యోగములపైన బాధ్యతా స్వీకారములపైన ఆధారపడునంతవరకు, స్వరాజ్య సంరంభమునకు కట్టుదిట్టముగల పక్షము సేర్పరచ జాలనంతవరకు మన యాశయము సఫలము గానెరదు. సంగీత విద్వాంసులు పలువిధవాద్యములపై బాదవచ్చును. కాని అన్నిటియందును వివనగుస్పర్ మొకటియే. అదియే స్వరాజ్యనినదము."

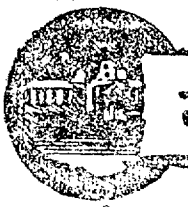
11 వ అక్టోబరు దక్షిణాఫ్రికాదినన మని మరవకుండురు గాత!" అని పల్కిరి.

పివప సభ ముగింపబడెను.

ఆంధ్రసభలు : వాలంటీరులు

ఈ నెల 22, 23, 24, 25 తేదీలయందు, బందరు పురమున జరుగు 12-వ ఆంగ్లముహూజనసభల వాలంటీరల పటాలమునకు, నన్నున్నా; మ. రా. శ్రీ. ప్రతి రామకృష్ణ రావుగారి నిన్నీ, కెప్టెన్లుగా నియమించినారు. సవరు పటాలమున వాలంటీరుగా చేరగోరువారు ఈ దినన చిరునామాకు వెంటనే వ్రాయవలెను. (1) వాలంటీరుగా చేర్చుకోవడినవారికి 17-10-25 లోగా పోస్టుద్వారా తెలియబరచుదుము. (2) అటుల ఏర్పరుపబడినవారు 20-10-25 మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు మా ఆఫీసువద్ద హాజరుకావలెను. (3) దరఖాస్తులు ఈ ఆఫీసుకు 16-10-25 లోగా చేరవలెను. (4) వాలంటీరు సాధ్యమైనంతవరకు బాలభటులుగా మండినో ఉత్తము. (5) వాలంటీరు ఖర్చు యూనిఫారం వేయవలెను. (6) పొరుగుూరునుండి వచ్చిన వాలంటీరుకు ఉచిత భోజన ఏర్పాటులు చేయబడినవి (7) బైసిక్ల స్వంతముగా నుండి, తెచ్చి యువయోగించినవారికి, బైసిక్లకు మాత్రం అయ్యే రైలుఖర్చులు మాత్రం ఇచ్చెదరు. (8) ఏ వాలంటీరును, వ్రాతమాలకముగా మానదనండి హుకుంలేనిది వచ్చిన యిబ్బందిపదురు. (9) ప్రతి వాలంటీరు వెంటనే తన దరఖాస్తుతో విశేషముగా తన చిరునామా, పోస్టు వగయిరాలు వ్రాయవలెను. (10) పటాలమునకు సంబంధించిన ప్రకటనలు ఆంగ్లప్రకరణయందు ప్రచురింపబడును. (11) సభల అనంతరమందు ప్రతి వాలంటీరుకును యోగ్యతాపత్రములు ఒసంగబడును.

దర్బా జానకిరాం,
రాజుపేట, నుదిలిపట్నము.

తెలుగుదేశం పార్టీ

శ్రీ వైష్ణవ గ్రంథము ద్రావకసభ: ఈసభ

వాటాదారుల సమావేశము 19 వ తేదీ 6 గంటల జరుగును.

దక్షిణ ఆఫ్రికా టపా

దక్షిణ ఆఫ్రికానుబోధు టపా జనరలు పోస్టాఫీసునవ 15 వ తేదీ రాత్రి 6-25 గంటలవరకు గైకొందురు.

త్రాగినడి చుచ్చు: మరువజాతివాడు 8వ తేదిన

అమితముగా త్రాగి ఒకటైతెలియక క్రిందపడి యెముకలు విరుచుకొనగా జనరలు ఆస్పత్రిలో చేసిరి. నిన్నను గాయములను లోనై మరణించెను.

సోమలాపురం, రాయదుర్గములమధ్య (గుంటులు హుల్లి మార్గము) యిసుకసంచుల వంతెన మునిగిపోయినదని తెలియుచున్నది. ప్రమాదమై లేదు. రైల్వ నడుచుచున్నది. ఆప్రాంతములలో వర్ష వర్షింకము.

ఆరోగ్య ప్రదర్శనము: కార్పొరేషను ఆరోగ్య గ్రామీణుల చేయు ఆరోగ్యప్రదర్శనము కొండితోపు మాడలు స్కూలునందు 9-10-25 తేదీమొదలు రెండువారములవరకు తెరచియుంచబడును. అనుదినము ఉదయం 7 1/2 నుండి 9 1/2 వరకు పాయంకాలము 4 1/2 నుండి 6 గంటలవరకు వచ్చిచూడవచ్చును.

రైలుక్రింద మరణము: పెరంబూరు వద్ద బెంగళూరు ప్యాసింజరు నేడుదయము పోవుచుండగా అడ్డువచ్చిన 14 ఏండ్ల హిందూబాలుడు ఇంజనుక్రింద బడెను. రైలును వెంటనే ఆపి బాలుని బయటకుతీసిరిగాని తలపైని చేతిపైని మోపిన గాయములు తగులుటచే ఆస్పత్రికి బంపగనే మరణించెను.

విద్యవివాహ సహాయకసభ: పెద్దెంబరు మాసములో ఇండియా అంతటయందు 281 విద్యవివాహములు జరిగినట్లు తెలియుచున్నది. జననరేఖనుండి పెద్దెంబరు ఆఫ్రికా 1870 వివాహములు జరిగినవి; పంజాబు 1436, డిల్లీ 87, సింధు 36, సంయుక్తరాష్ట్రములు 248, హైదరాబాదు 6, ఆస్సాము 80, బెంగాలు 89, మదరాసు 19, బొంబాయి 8, ఉత్తరాప్రదేశ్ 5, రాజపుతానా 9. మొత్తం 1870 వ సం. లో రూ 51-10-0 విరాళము వచ్చెను.

కార్పొరేషనుసభ: కార్పొరేషనుసభ రివెన్యూ సమితిలో శేపు 5-15 గ. జరుగును. రివెన్యూ ఉద్యోగిని స్థిరముగ నియమించుటగూర్చి యీసభలో విశ్లేషించడమగును.

ప్రశ్నలు: కార్పొరేషను పంపింగువ్యవస్థలకు ఎంత బాగు ఉపయోగపడుచున్నది, యెవరు సప్లైమెంటును న్నాగు, ఎంత భర్తగచుచున్నది, ఇంజనులు సరిగానున్నవాయనీ, సప్లైమెంటులు సరిగా నీయకుండునయెడల యేమిచర్య దీసికొనెదరు- శేషించినభాగ మమ్ముటవలన కెంతద్రవ్యము వచ్చుచున్నది, అని షాఫీ మహమ్మదుగారు ప్రశ్నింపనున్నారు.

శ్రీ ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల, బందరు:--

దీపావళిపండుగనాడు శ్రీ ఆంధ్ర జాతీయకళాశాలకై చందాలు పంపాలనేయ నుత్సాహించువారు దయచేసి వంగళవారము, అక్టోబరు 13 వ తేదీ సాయంత్రము 4 మొదలు 6 గంటల లోపుగ ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయములో శ్రీయంత్ర కోలవెన్ను రామ కోటిశ్వరరావుగారిని కలుసుకొని వారివద్దనుండి హుండీలు, విన్నపములు మొదలగునవి తీసికొన గోరెదము.

తిరువల్లి క్షేత్రీవారుమాత్రము ప్రత్యేకముగ బుధవారము 14 వ తేదీ సాయంత్రము 7 మొదలు 8 గంటలలోపుగ 10, నల్లతంబివీధి గృహములో సమావేశము కాగోరెదము.

ఒక ప్రశ్న

శ్రీ శాఖాంబరీదేవి విషయమైన పుస్తకములు యెవరివద్దను ఏయేకంపెనిలలో యేదేభాషలలో దొరుకునో తెలిసి సవారు దయచేసి ఈప్రతికర్తారా తెలుప బ్రార్థితులు.

కె. పి. రామచంద్రారావు, డేవిడ్ కె.

రాకపోకలు:--దేశోద్ధారక కె. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, సర్ అన్నామలె చెట్టిగారు, డా॥ జీలానిగారు ఎం. ఎల్. ఎ. చ. ఇ. రైల్వే ఏజంటు స్కూటుగారు నేడుదయము విచ్చేసిరి.

విద్యాశాఖ డైరెక్టరు గ్రీవుగారు వాల్తేరునకు. ఫీఫ్ ఫా రెట్టు ఇంజనీరు మార్టినుగారు నిన్న రాత్రి బోయిరి.

డా॥ పి. వరధరాజులు నాయుడుగారు నిన్న ఉదయం వచ్చిరి.

పి. ఎల్. మారుగారు, న్యవసాయశాఖ డైరెక్టరు హిల్స్ గారు శనివారము రాత్రి బోయిరి.

టి. ఆదినారాయణ చెట్టిగారు నిన్న సేలము బోయిరి.

ఎం. రత్న స్వామిగారికి విందు

గా॥ ఎ. రత్న స్వామి ఎం. ఎ. నూతన శానసభాధ్యక్షునకు పవ్యయప్ప కళాశాల గ్రాడ్యుయేటులు కొందరు శనివారము సాయంకాలము కళాశాల మందిరమున విందుసంగిరి. గా॥ పానగలురాజుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. టి. ఎల్. శివజ్ఞానంపిళ్లెగారు, డి॥బి॥ జె. వెంకటారాయణ నాయుడుగారు మున్నగువారు వచ్చియుండిరి.

అల్పహారాంతరము కాలేజీ ప్రిన్సిపాలుగారు శాసనసభాధ్యక్షులకు సెన్నుకొనబడి నందులకు సంతసముచెల్పు అభినందనపత్రము చదువబడెను. రత్న స్వామిగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు తమ విద్యార్థులు జూపిన గౌరవమునకు కృతజ్ఞత చెల్పి, ఏకీకీయందున్న ఈకాలేజీయందు సౌఖ్యముగ గడపిన ఏడేండ్లతీవనము మరువజాలననిరి. అధ్యక్షుడు రత్న స్వామిగారి సమర్థతను కొనియాడుచు ఉపన్యసించిరి.

ప్రాశంసరు సుబ్రహ్మణ్యంగారు అతిథులకు ఆయురారోగ్యములుకోరి దీవించుటతో సభ ముగిసెను.

హిందీ ప్రచారక విద్యాలయము:--మధ్యమపరీక్ష

ముగించి విద్యాలయమున వరులు చున్న విద్యార్థులకు పీడుకోలు సభ ప్రచారకసమితి అధ్యక్షులగు కె. భావ్యం అయ్యంగారి అధ్యక్షతక్రింద హిందీ విద్యాలయమునందు శనివారమునాడు జరిగెను. అధ్యక్షుడు విద్యార్థులకు హితబోధగావించి మున్ముందు వారు హిందీ ప్రచారకులగు జేయవలసిన సేవనుగూర్చి సచ్చ జెప్పిరి.

ప్రధానోపాధ్యాయులగు పండిత హృషీకేశ శర్మగారు విద్యాలయముగూర్చి యింకొకచెప్పిరి. 1924 సం॥యీవిద్యాలయము స్థాపింపబడెను. గత సంవత్సరము దీపావళి సరికి 22రు ప్రచారకులు శిక్షణబొందుచుండిరి. అందెక్కువమంది ఆంధ్రదేశము నుండి వచ్చిన వారు, 8రు మాత్రము. మధ్యమ పరీక్ష కై యీసంవత్సరము గూడ యుండిరి. వీరందరు ప్రచారకుడై హిందీభాష యభివృద్ధి కై మిక్కిలి తోడ్పడెదరు గాక యని శర్మగారు ప్రోత్సహించిరి. హరిహర శర్మగారు యీ ప్రచారకుల తమవద్ద చేరు విద్యార్థుల విషయమున క్రద్ధ వహించవలెననిరి. హిందీభాష మున్ముందు స్కూలు పైసలులో విద్యకముగా నేర్చుకొనవలసినదిగా నేర్పడగలవనిరి. హిందీ కార్యాలయముల ఆధికారిని గూడ మరుపరాదనియు పైనుండి ధనసహాయము నానాటికి తగు చున్నది గావున స్వయంసహాయ సంస్థల కేర్పరుచుటకు పాటుబడవలెనని నుడివిరి. శ్రీ కేశవుడి విద్యార్థుల తరపున విద్యాలయమునకు తమ కృతజ్ఞతను చెప్పి హిందీప్రచారము విషయమున కేక్రించవలెక పాటుబడవలసిరి. అధ్యక్షునకు వందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను. అల్పహారము లాసంగబడెను. ఛాయాపట్టము తీయించిరి.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షత

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారు కాంగ్రెసు వహాసభకు అధ్యక్షురాలుగా ఎన్నుకొనబడెను. నిరుడై యీగౌరవ మామెకు జరుగవలసియుండెను. ఆమె శుర్యవిధముల నందుల కర్హురాలుగా నున్నది. ఆమె భారతీయప్రతినిధిగా తూర్పు దక్షిణ ఆఫ్రికా లలో అధ్యక్షమునవేవ చేసినది. శ్రీమతి విజ్ఞానము వికసించుచున్న యీరోజులలో సన్మానసంఘమువారు విదూషిమణియగు దేవిగారిని వహాసభాధ్యక్షురాలుగా సెన్నుకొనుట శ్రీకోటి కత్యధికముగ ప్రశంసయేయును. ఈమెను ఎన్నుకొనుటవలన విదేశములలోనున్న భారతీయులకు గూడ చాల సంతృప్తి కలుగును. వారు సంఘర్షమున భార్యముతో పనిచేయ గలుగుదురు. ఈమెకియై తమప్రబాధికారము నొసంగుట స్వరాజ్యము శీఘ్రముగా లభించుటకు సహకారియగుగాక! (మో. క. గాంధీ ఎం. యిండియా 8-10-25)

న్యాయశాస్త్ర పరీక్ష

సంస్కరణము నిరాకరింపబడుట

బి. ఎ. తరగతిలో న్యాయశాస్త్రము నొక భాగముగా చేర్చి బోధచేయవలెనని న్యాయశాస్త్రమునకు సంబంధించిన ప్రదేశము బోధువారు గావించినతీర్మానమును విచారింపవలసినదిగా నొక ఉపసంఘమును అకెడమీకు కాన్సిలువారు నియమించిరి. ఉపసంఘమువారు శుక్రవారమునాడు సమావేశమై 8 గంటల కాలము చర్చించి తీర్మానమును 9-7 ఓట్లతో నిరాకరించిరి. 27 రు సభ్యులకు 20 మంది వచ్చిరి. నైసు ఛాంసలరుగారు అధ్యక్షతవహించిరి.

న్యాయశాస్త్రపరీక్షనుగూర్చిన సవరణవిధాన మిట్లు న్నది:--

1. బి. ఎ. తరగతియందు న్యాయశాస్త్రము నొక గ్రూపుగా చేర్చవలెను.

అందు జూరిస్ప్రూడెన్సు, రోమనులా, కాన్సిటూషనలులా. మరిరెండువిషయములు, న్యాయశాస్త్రములుగాని, దానికి చేరువగునందు చరిత్రలు రాజకీయములుగాని చేర్చవలెను.

2. విశ్వవిద్యాలయమువారు జూరిస్ప్రూడెన్సు, రోమనులా, కాన్సిటూషనలులా లాయందు ప్రత్యేకముగ నొక డిగ్రీ మెంటరీ పరీక్షను జేయవలెను. ఆపరీక్షకు బి. ఎ. వారి కిచ్చు ప్రశ్నలనే యివ్వవలెను.

3. ఈసెన్టిమెంటరీ పరీక్షయందుగాని, బి. ఎ. లో నూతనముగా జేర్చబడు 7 వ గ్రూపునందుగాని ఉత్తీర్ణులు కానివారిని బి. ఎల్. తరగతిలో జేరనియరారు.

4. ఎఫ్. ఎల్. తరగతియందు జూరిస్ప్రూడెన్సు, రోమనులా, కాన్సిటూషనలులా తీసివేయవలెను. ఎఫ్. ఎల్, బి. ఎల్. తరగతుల చెప్పవిధానము మార్చవలెను.

చర్చ

లాబ్డీసుబోర్డు అధ్యక్షులగు ఆర్థురడేవిసుగారు చర్చ ప్రారంభించిరి. జూరిస్ప్రూడెన్సు జ్ఞానాభివృద్ధికరముగ విషయ మగుట చేతను, బి.ఎల్. తరగతిలో నెక్కువ చెప్పనలసి వచ్చుచుండుటచేతను, ఇతర విశ్వవిద్యాలయము లన్నింటిలో బి.ఎ. తరగతియం డిట్టి యేర్పాటుండుటచేతను, ఈ తీర్మానము ప్రవేశపెట్టబడినదని చెప్పిరి.

కె. ఎస్. వెంకటరమణగారు లా చదువుటకు ఇంటరు మీడియేటు అర్హతయే సరిపోవున ట్లంగీకరించవలెనని తాను ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానమును సెట్టు సభవారు చర్చించిన పిమ్మట యీతీర్మానము చర్చింపవచ్చును. అంతవరకు వాయిదావేయమని గోరిరి. కాని సభవారు నిరాకరించిరి.

పిమ్మట సత్యమూర్తిగారు ప్రతిపక్షముగ మాట్లాడిరి. జూరిస్ప్రూడెన్సేగాక విజ్ఞాన విషయము లింకెన్నో గలవు. వాటన్నిటికి బి. ఎ. లో తావులేదని చెప్పిరి. బి. ఎ. తరగతిలో నొక భాగముగ విద్యకొరకు న్యాయశాస్త్రము నేర్చుకొనుటకు యేర్పాటు జేయవలెనని కోరు కె. వి. కృష్ణ స్వామి అయ్యరు గారికిని న్యాయశాస్త్రపరీక్షను మూడేండ్లుగా జేయ సెంచు దేవిసుగారికిని కుదిరిన సంది లాభకరముగ లేదు. న్యాయవాది వృత్తియందు విద్యార్థులకు అభిలాష చాల యెక్కుగా నున్నది. దాని నివృద్ధులు బలవరప రాదని చెప్పిరి. వారికి పారిశ్రామిక రసాయన శాస్త్రములం దభిలాష గలిగింపవలెననెను.

అల్లాడి కృష్ణస్వామిగారు మొదటి రెండు బి. ఎ. లో సంతగా ఉపయోగపడవు. కాన్సిటూషనలు 5 వ గ్రూపు లో చెప్పుచున్నారు గావున యీ మార్చనవసరమనిరి. ప్రస్తుతము లా చదువుచున్నవారు తృప్తి నవలంబించుట కిష్టపడివిధాన మునందేమియు అడ్డు గాన్పించదని చెప్పిరి. ప్రశంసరుకాండెతు గారు, బి. ఎ. లో 7 వ గ్రూపు పెట్టిన నితర గ్రూపులు చదువుచు రుండరనియు, లెక్కలవారు న్యాయశాస్త్రము చదువుటకు వీలుండదు. కావున 7 వ గ్రూపు యేర్పాటు చేయరాదనిరి.

రా. బ. కె. సి. రంగస్వామి అయ్యంగారు తీర్మానము న కనుకూలముగ మాట్లాడి సాధ్యమైనంత త్వరలో న మలు జరుపవలె ననిరి.

కే. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు యీనూతనవిధాన మును విద్యార్థులందరు అంగీకరించిరిని చెప్పిరి.

తీర్మానము విమ్మట ఓటుకు లెట్టగా 7 రు అనుకూలురు, 9 ప్రతికూలు రుండుటచే నిరాకరించబడెను. అంతట సభ ముగిసెను.

బుద్ధకళ

డాక్టరు వోగెలుగారి ఉపన్యాసము

భారతకళయందు గొప్పపరిశోధన మొనర్చినవారైన సంస్కృత పండితుడును లండనువిశ్వవిద్యాలయమునకు చేరిన డాక్టరు వోగెలుగారు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమువారి ఆహ్వానముపై సెనేటుభవనమున ప్రాచీనభారతకళ అను విషయమై కొన్ని ఉపన్యాసము లిచ్చుచున్నారు. గొప్ప విద్యావంతులయెదుట తమ మొదటిఉపన్యాసమును బుద్ధకళనుగురించి శుక్రవారం సాయంకాలము గావించిరి.

వైసుభాస్వలరు సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం వాయుడు గారు ఉపన్యాసముని శ్రోతలకు పరిచయమొనర్చుచు డాక్టరు వోగెలుగారు ఈ విషయమై చక్కగ పరిశోధనమొనర్చిన వారగుటచే వారి అమూల్యముగ అభిప్రాయములను తెలిసికొనుటకు అవకాశము గలుగుట చేస్తున్నవారు అదృష్టముగ భావించ వలయుననియు వీరు భారతదేశమున 12 సంవత్సరములు అగ్నియాలజికలు శిష్యాభ్యుదయమునందు పనిచేసి ప్రస్తుతము లండ విశ్వవిద్యాలయమున సంస్కృతపండితుడుగ నున్నారనియు ఎరుకపరచిరి.

పిమ్మట డాక్టరు వోగెలుగారు మాజికులాందరు సహాయముతో బుద్ధకళనుగురించి ఉపన్యసించిరి. ఉపన్యాససంగ్రహము నీదిగువ ప్రకటించుచున్నాము:—

భారతకళ అతి ప్రాచీనమైనది. చరిత్రాత్మకమైనది. భారతదేశమునందలి విద్యావంతు లిప్పుడు కళాపరిశోధనవిషయమై తగిన శ్రద్ధ వహించుచున్నందులకు సంతసింపవలసియున్నది. 25 సంవత్సరములకు పూర్వము విద్యావంతులలో కళాపరిశోధనమువిషయమై ఎట్టి ఉత్సాహము లేకుండెను.

బుద్ధచరిత్ర

నేటిదినము బుద్ధకళనుగురించి ఉపన్యసించెదను. బుద్ధుడు క్రీస్తు పూర్వము 500 సంవత్సరములవాడు జీవించియుండెను. కాని ప్రాస్తుదేశపు సంస్కృతపండితులు బుద్ధుడను పురుషుడు జన్మించియుండలేదని వాదించుచున్నారు. బుద్ధుని చరిత్ర వివరించు ప్రాచీనగ్రంథములు పురాణోపాసములరూపముగ నుండుటచే విశ్వసనీయము కావని వారివాదము. ఈగ్రంథములందు నమ్ముటకు వీలులేనివిషయము లెన్నియో యున్నవి. కాని భారతీయులు భావోద్దేశము గలవారగుటచే వారిగ్రంథములందు అతిశయోక్తు లధికముగ నుండును. అంతమాత్రమున బుద్ధుడే లేదని వాదించుట సరికాదు. ప్రపంచమునందంతయు వ్యాపించి లక్షలకొలదిజనులకు ధర్మమార్గమును చూపి తరింపజేసిన మహాసందేశము ఒక మహాపురుషునిచేతనే ప్రకటింపబడి యుండవలెను.

బుద్ధచరిత్ర ఆంధ్రదాయకమై విరాజిల్లుచున్నది. కేవలము జాధులకే కాక ఇతరమతములవారికికూడ అష్టాదశములకుగ జేయును. సర్ ఎడ్విన్ ఆర్నాల్డుగారు బుద్ధచరిత్రను అసియా ప్రబోధ మను పేరుతో పద్యకావ్యమువ్రాసిరి. ఈ గ్రంథము పాశ్చాత్యదేశములందు పెక్కుభావలలో ప్రకటింపబడి గొప్ప వ్యాప్తిగాంచుట ఇందులకొకనిదర్శనము. సంస్కృతభాష పాళి భాషవచ్చినవారు ప్రాచీనగ్రంథములందే బుద్ధచరిత్ర చదివి అనందించవలెను. పాళీభాషలోని నిదానకథ జాతకగ్రంథము సంస్కృతమునందలి లలితవిస్తరము, అశ్వశాసనము బుద్ధచరిత్ర చదివిన బుద్ధునిజీవితము సంపూర్ణముగ తెలియును.

బుద్ధుడు యౌవనమునందున్నపుడు ఉద్యానవనమున విహారముచేయుచుండ వృద్ధుడగు ఒక అంధునిజూచెను. మరియొక పర్యాయము జరాలోగపీడితుడై జీవచ్ఛవమునలెనున్న మరియొకని చూచెను. మరియొకపర్యాయము ఒకశవమును, వేరొకసారి ఒకభిక్షుకుని చూచెను. ప్రపంచమున స్వర్గసుఖములు తుణిగునుగల లనియు మానవజీవితము జరామరణోగములతో కూడినదనియు జీవితమున మరణ మొక అపఖ్యనియు గుర్తెరిగెను. రాచనగరు సౌఖ్యములు, విషయకసుఖములు సిద్ధార్థునకు కంటకములుగతోచెను. సన్యాసియై శౌతిక సుఖముల నన్నిటిని త్యజించి గయయందలి మహాబోధివృక్షముచేత సత్యమును గ్రహించెను. కాక్యముని శారవాధునకు తన మహాసందేశమును ప్రథమమున ప్రకటించెను. బుద్ధుని చరిత్రయందు విశ్వసించుటకు వీలులేని విషయము లున్నను ముఖ్యవిషయముల సత్యమైన వనియే నమ్మువలసి యున్నది.

పాళీ గ్రంథములు చూచిన, బుద్ధుడు అతివిస్తారముగ ప్రదేశమున ప్రచారము సలిపెనని తెలియుచున్నది. అందు ముఖ్యముగ మానవధర్మశాస్త్రమున వివరింపబడిన మధ్యదేశమున జాడమతము చక్కగ నాటుకొనెను. బుద్ధుడు వాయువేగముతో కాశ్మీరము సింహళము మున్నగు దూరదేశములకు పోయి అచ్చటిజనులకు తనసందేశమును ప్రకటించె నని సింహళమునందలి కొన్ని గ్రంథములందును చైనాయందలి గ్రంథములందును వ్రాయబడినది.

పాళీ భాషలో మాలియ పలిని బుద్ధుడు అనుగ్రంథము గలదు. జర్మనీలో సంస్కృతపండితుడగు ప్రాఫసరు పార్కును ఓల్డునబర్గుగారు పాళీ భాషలో ఇది అతి ప్రాచీనగ్రంథ మని అభిప్రాయపడుచున్నారు. బుద్ధుని అంత్యదశ ఈ గ్రంథమునందు వివరింపబడినది. శిష్యులకు మరణసమయమున దొసగిన సందేశము వివరింప బడినది. మరణసమయమున బుద్ధుడు చెప్పిన మాటలను గమనింపవలసి యున్నది. తన ముఖ్యశిష్యుడగు ఆనందునితో ఇట్లు చెప్పెను:—జాడ్డులు చూడవలసిన స్థలములు నాలుగున్నవి. బుద్ధుడు జన్మించిన స్థలమును గుర్తెరిగిన స్థలము ప్రథమమున సందేశమును ప్రకటించిన స్థలము నిర్వాణము పొందినస్థలము.

ఈవాక్యములు బుద్ధుడు చెప్పెనో చెప్పలేదో తెలియదుగాని జాడ్డు లందరు ఇట్లే ప్రవర్తించుకొను చున్నారు. బుద్ధకళ యంతయు ఈనాలుగుప్రదేశములందే ఇమిడియున్నది. కపిలవస్తునగరమునందలి లంచిన ఉద్యానవనమున బుద్ధుడు జననమొందెను. గయయందలి మహాబోధివృక్షముచేత సత్యమును గుర్తెరిగెను. వారణాసియందలి ధర్మచక్రముచేత తన సందేశమును ప్రథమమున ప్రకటించెను. కుశినగరమున నిర్వాణము గాంచెను. బుద్ధుడు మరణించిన పిమ్మట ఈ నాలుగు తిరిగివచ్చునపుడు అప్రదేశములందుండి కొన్ని చిహ్నములను పుణ్యక్షేత్రముల దర్శించిన యాత్రికులు తీసికొనివచ్చు చుండెడివారని ఆల్ఫ్రెడ్డు ప్రాచుర్యము వ్రాసియున్నారు. బుద్ధుని జన్మమునకు తామరపువ్వును చిహ్నముగను, సత్యమును గుర్తెలుగుటకు బోధివృక్షము చిహ్నముగను, సందేశమును ప్రథమమున ప్రకటించుటకు ధర్మచక్రము చిహ్నముగను నిర్వాణమునకు స్తూప మొకచిహ్నముగను పరిగణింపబడుచున్నది.

బుద్ధుని అస్థికలపై స్తూపము నిర్మింపబడెను. ఇదే విధమున వారిశిష్యులకుకూడ స్తూపములు నిర్మింపబడినవి. బుద్ధుని అస్థికలములపై 8 స్తూపములు నిర్మింపబడెను. కాని ఈ స్తూపములలో ఒక్కటైనను ఇప్పుడులేదు. ఆశోకచక్రవర్తి బుద్ధుని శకలములను 84000 భాగములుగ నొసర్చి దేశమునందంతట నునిచి స్తూపములు కట్టె నని వ్రాయబడియున్నది.

ఆశోకుడు జాడమతముపట్ల గొప్పవిశ్వాసము గల చక్రవర్తి. ఆశోకుని శాసనములు చరిత్రకు ఆధారములై కళాపూరితములై విరాజిల్లుచున్నవి. వీరు నిర్మించిన స్తూపములను చైనావారు గొప్పగ వర్ణించియున్నారు. స్తూపశిథిలభాగములు ఇప్పుడున్నవి. కేవలము అస్థికలములనుండియే కాక పుణ్యక్షేత్రములందంతటను స్తూపములు నిర్మించుట సాంప్రదాయ మయ్యెను. జాడమతవ్యాప్తికి స్తూప మొక చిహ్నముగ పరిగణింపబడుచున్నది. ఈమతము వ్యాపించిన ప్రదేశములందంతటను స్తూపములున్నవి. భారతదేశముననే కాక ఇతరదేశములందుకూడ జాడమతవ్యాప్తికి స్తూప మొక నిదర్శనముగ నున్నది.

సింహళమున అనూరాధపురమునను, తూళురుకుసుపురమున బర్మాయందలి మ్పేడగను నందును, గొప్పస్తూపములున్నవి. టిబేటునందు ఆఫ్ఘనిస్తానమున టర్కిస్తానమునందు స్తూపములున్నవి. జానాయందు భార్మదారనందు స్తూపములున్నవి. ఈ దేశములందంతటను జాడమతము ఒకప్పుడు వ్యాపించియుండెనని స్పష్టము.

ప్రీమిట్ట వోగెలుగారు మాజికులాంతరునందు స్తూపముల మీదను, ఇతరస్థలములయందును వ్రాయబడిన చిత్రకళల పటములనుచూపిరి. ఆకాలమున చిత్రకళలందు మనుష్యరూపమును చిత్రించుట ఉత్కృష్టముగ నుండెను. ఏనుగు చిత్రము శిల్పప్రజ్ఞావిశేషములను జూటుచుండెను. బుద్ధుని చిత్రములు కేవలము గొప్పకళావిశేషమును ప్రకటించుటయే కాక చిత్రకారుని భక్తినికూడ ప్రకటించుచున్నది.

డాక్టరు వోగెలుగారు నేటి సాయంకాలము సెనేటు భవనమున గాంధారకాలపు గ్రీకు బుద్ధకళను గురించి ఉపన్యసించెదరు.

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ సామాన్యసభ
1922 సం॥ 10 అక్టోబరు 9 న జేరిన గుంటూరు జిల్లా సామాన్యసంఘసభ శ్రీ ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగి కావించిన ముఖ్యతీర్మానములు.

2 “ఆంధ్రరాష్ట్ర మహాసభకు శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారిని ఎన్నుకొనడ మయినది.

ఆంధ్ర మహాసభకు శ్రీయుత చెన్నారెడ్డి భానుమూర్తి, తూనుగుంట్ల రామస్వామి శ్రేష్ఠిగారిని ఎన్నుకొనడ మయినది.”

4 శ్రీయుతులు కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు, గొ. సీతారామశాస్త్రి, రూపాకుల రామకృష్ణయ్య, పున్నవ లక్ష్మీనారాయణ, మాచిరాజు రామమూర్తిగార్లు రాజీనామాలు వచ్చే సభవరకు నిలుపుదల చేయడమయినది.”

5 “తిరి యీసభ 10 న సవంబరువరకు నిలుపుదల చేయడమయినది.

మాచిరాజు రామమూర్తి, కార్యదర్శి.

కీర్తిశేషులైన బ్రహ్మశ్రీ పురాణపండ్ల మల్లయ్యశాస్త్రిగారు

ది 9-10-25 లేదని పితాపురమున హైస్కూలునందు సాయంకాలము మల్లారాశ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారి యాధిపత్యమున పారమహంజసభ జరిగెను. అందు చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంపంతులుగారు మొదలగు పెక్కువారు పండితులు మల్లయ్యశాస్త్రిగారి పాండిత్యదులగుర్చి యుపన్యసించిన విదప శక్తికింది తీర్మానము లామోదింపబడెను.

(1) ఆంధ్రగీర్వాణ భాషలం దృఢతమన పాండిత్యము కలవారును అసాధారణమేధానంపనులును, అనేకోద్యోగ రచయితలును, సుప్రసిద్ధాంధ్రగీర్వాణోపాధ్యాయులును నగు బ్రహ్మశ్రీ పురాణపండ్ల మల్లయ్యశాస్త్రిగారు క్రొవసంవత్సర శ్వయాంజ శుద్ధవీకాదశినాడు (28-9-25) స్వర్గస్థులైనందులకు శ్రీశీతాపురవాస్తవ్యులు తమ దుఃఖమును వెలిపుచ్చుచు వారి కుటుంబమునకు దమ సానుభూతిని తెలుపుచు వారి యాత్మకు శాంతిని బ్రసాదింప సర్వేశ్వరుని గడుంగడు ప్రార్థించుచున్నారు.

(2) అధ్యక్షు లీతీర్మానపుల బ్రతి నొకదానిని శ్రీశాస్త్రిగారి కుటుంబమునకును మణియొకదానిని ముఖ్యపత్రికలకు బంపుటను గోరబడిరి.

(3) వారి చాయాపటమును బీతికాపురోన్నత పాతకాలా భవనమున స్మారకచిహ్నముగా నుంచుటకు దీరుమానించుచు దత్తార్క నిర్వహణమునకై ఈక్రిందివారు పసంఘముగా నేర్పఱుపబడిరి.

- (1) శ్రీ నందూరి రంగచార్యులుగారు
- (2) ,, వెంచర్ల నరసింగరావు పంతులుగారు
- (3) ,, నడమిడిటి వీరరాజు పంతులుగారు
- (4) ,, సముద్రాల భావ్యకారాచార్యులుగారు.
- (5) ,, కాండూరి వెంకటాచార్యులుగారు.

పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు, అధ్యక్షుడు.

భీమవరం శ్రీభీమేశ్వరస్వామివారి దేవస్థానము

ఈ ఆలయమునుగురించి రాబడిన 2. ఎస్ 41/22 దావాలో ఇదివరలో బ్రహ్మీగా యేర్పాటుకాబడిన మార్గశ్రేణిచలంగరికి యిప్పుడు మతిశీర్షము లేనికారణముచేత నర్వాపురం సబుకోర్టువారు ఆయనను బ్రహ్మీపిప్పలో నుంచి తొలగించి మరియొక బ్రహ్మీని యేర్పాటుచేయుటకు ఉత్తరువుచేసినారు. భీమవరం కాపురస్థులు అగిశెట్టి రంగనాయకులుగారిని బ్రహ్మీగా ఆప్పాయింట్లు చేయించవలసినదని నర్వాపురం సబుకోర్టులో అల్లారి వెంకట్రామరాజుగారు వగయిరాలు పిటిషను దాఖలుచేసియున్నారు. ఆ పిటిషను 28-10-25 లేదీ వాయిదావేయబడినది. ఆక్షేపాలు ఉన్నయెడల వాయిదారోజున తెలియపర్చుకొనవలెను.

నర్వాపురం } వల్లూరి వెంకట్రావు
11-10-25 } హైకోర్టు వక్త్రాలు

తాంబీగారి సమాధానము

ఉద్యోగస్వీకారము కన్నను, తాంబీగారి రిచ్చిన సమాధానము మరింత అవమానకరముగ నున్నది. స్వరాజ్యపక్షసభ్యునిగా గాక, స్వంతముగ ఉద్యోగము నంగీకరించితిమని, తాంబీగారు సమాధానము జెప్పచున్నారు. తమ చర్యకును స్వరాజ్యపక్షవిధానమునకును వీరు సంబంధము లేదని చెప్పిరి. వీరియభిప్రాయములు నిజముగ మార్పు జెందినచో, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు సూచించినటులు, ఆసంగతినే బయల్పరచి, స్వరాజ్యపక్షసభ్యత్వమునకును అధ్యక్షపదవికిని ముందుగా రాజీనామా నిచ్చియుండవలసినది. అందుకు మారుగ రహస్యముగ నాలోచనజేసి ప్రభుత్వోద్యోగము నంగీకరించుట తాంబీగారి కేమాత్రము గౌరవము గాదు. తాము స్వరాజ్యపక్ష సభ్యత్వమునకు రాజీనామా నీయక బోయినను ఉద్యోగస్వీకారమే రాజీనామా యగునని, తాంబీగారు ప్రకటించుట విచిత్రము. ఇట్లు మనస్సమాధానము జేసికొనుటకన్నను ఆశ్చర్యము వేరొక యుండబోదు. అభయంకరుగారి కీవార్త పడుగువలె దోచి విభ్రాంతిపరచెను. డాక్టరు మూంజీగారి నిట్టి వార్త నిరుత్సాహపరచినను, స్వరాజ్యపక్షపు కట్టుదిట్టముల కిందువలన నష్టము గలుగదని వీరు సంశ్చి జెందుచున్నారు. మధ్యరాష్ట్రములందు మంత్రివర్గము నేర్పరచుట పొసగదని మాత్రము, వీరు నిరూపించుచున్నారు.

ఇది మంచిదయినను, ఎప్పటి కేమి జరుగునో చెప్ప వీలులేకున్నది. తాంబీగారి చర్యను నెహ్రూ గారు తీవ్రముగ నిరసించిరి. స్వరాజ్యపక్ష ప్రధాన సూత్రముల కిది ప్రబలవిఘాతమగునని, వీరు చాటిరి. ప్రభుత్వ ప్రకటనము వెలువడువరకు తమ కెట్టి సమాచారము తెలియలేదని, వీరు చాటిరి. తాంబీగారు ఎంత రహస్యముగ మెలగిరో ఇందుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. హితవాద ప్రతిక సూచించినటులు, స్వరాజ్యపక్షమును తమ స్వలాభము నిమిత్త మెంతవర కుపయోగింప వీలగునో, తాంబీగారు రంతవర కుపయోగించి, బహుమానము బొందిరి. ఇట్టి సంఘటనలు, రానున్న యుద్ధవరమును సూచించును గాని వేరు గాదు. స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు ప్రస్తుత సందర్భసమయమున అత్యంత జాగ్రూతతతో మెలగవలసిన యవసర మొలేని గలదు. సుశిక్షిత మగు పక్షమునం దెట్టి లోపములుండవని భావించి అజాగ్రత్తగ ప్రవర్తించుకుండ, తాంబీగారు స్వరాజ్య పక్షము వారిని మేల్కొల్పినందు కొకవిధముగ సంతసింపవచ్చును.

ఈ సందర్భమున, బెంగాలు స్వరాజ్యపక్ష నాయకులగు నేను గుప్తగారి హెచ్చరిక నిమిత్తము గమనింపవచ్చును. నేను గుప్తగారి కిందువలన, అమితాశ్చర్యము జనించుట సహజము. వీరికిని సత్రికలలో ప్రకటితమగువరకు, తాంబీగారు చేసిన ఘనకార్యము సంగతి తెలియదు. తాంబీగారు స్వరాజ్యపక్షప్రతిజ్ఞను భంగపరచిరిని వీరు కనుగొనిరి. ఇకముందు డిట్టిదురవస్థ గలుగకుండ నేను గుప్తగారిని వారణాసియమును సూచించుచున్నాను. ఎన్నిక ద్వారా గాని, ప్రభుత్వనియామకముద్వారా గాని లభించెడి వేతనసహిత మగు గౌరవోద్యోగమును దేనినయినను స్వరాజ్యపక్షసభ్యులెవరును అంగీకరింప గూడదను నియమ మేర్పడవలయు ననియు, రాబోవు శాసనసభల ఎన్నికకు బూర్వము ఈ నియమములను నిష్కర్షగ విధింపవలయు ననియు, నేను గుప్తగారి గోరుచున్నాను. వేతనము లేక కేవల గౌరవమున్నను, ప్రభుత్వపదవు లాకర్షించుననుటకు సందియము లేదు. అందుచే ఎట్టి పదవులను స్వీకరింపక, ప్రజావేవనే ప్రధానముగ బెట్టుకొనినగాని స్వరాజ్యపక్ష మగ్రస్థాన మాక్రమింపదు. నేను గుప్తగారి సూచన నంగీకరించుచో, ప్రస్తుత సమయమున కొందరు ప్రముఖుల కిబ్బంది గలుగవచ్చును కాని, దేశక్షేమమునిమిత్తము ఇట్టి స్వల్పలాభములను త్యజించుట ముఖ్యము. స్వరాజ్య పక్షమునకు, ఉద్యోగనిరాకరణము ప్రాణప్రదమగుటచే, దానికి భంగము వాటిల్లకుండ రక్షించుట పరమధర్మము.

స్టేటు కాన్సిలుసభ: రాబోవు ఎన్నికలు

స్టేటు కాన్సిలుసభకు, ఎన్నికలు సమీపించుచున్నవి. స్వరాజ్యపక్షమునకు వేమవరపు రామదాసుపంతులు, డాక్టరు ధన్వాడ! రామచంద్రరావు, డాక్టరు యు. రామారావు, యస్. రంగస్వామి అయ్యంగార్లు అభ్యర్థులుగ నియమింపబడిరి. ఓటర్లు వీరి నెన్నికొని, కాంగ్రెసుపట్ల భక్తి జూపుట ముఖ్యము. స్టేటు కాన్సిలు ఓటర్లు, దేశభ్యుదయమును గుర్తింపలేరను వదంతి నిరాధార మని, వెనుక రామదాసు పంతులుగారి నెన్నికొనినపుడు వ్యక్తమయ్యెను. పంతులు గారు జాతీయోద్యమాభివృద్ధి కింతకుపూర్వము చేసినకృషి యటుండ, స్టేటు కాన్సిలు సభలో ప్రవేశించినదాదిగ, నూతన వాతావరణమును వ్యాపింపజేసి, సిద్ధురించినసభను మేల్కొల్పి రనుటకు సందియము లేదు. స్టేటు కాన్సిలు సభవారియెదుటకు వచ్చిన ప్రశ్నల నన్నిటిపైనను, వీరు ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించి, ప్రతికూల పక్షమువారి ఆగ్రహమును రగుల్కొల్పిరి. స్టేటు కాన్సిలు సభయొక్క ప్రస్తుత స్థితి వలన, పంతులుగారి ప్రయత్నములు నెరవేరక బోయినను సభ్యులలో ప్రబోధము గలిగించుటకు చాలవరకుతోడ్పడెను. పంతులుగారు రెండుసెషనులకుమాత్రమే హాజరగుటకు వీలయ్యెను. వారు నిర్వహింపదలచినపని కొంచె మయినను ముగియలేదు. అందుచే, వారిని మరల ఎన్నికొనుట వోటరుల ధర్మము. పంతులుగారిని విశేషముగ ప్రశంసింప నక్కరలేదు. స్టేటు కాన్సిలు సభా కార్యక్రమమును పరికించెడివా రందరకును, వారి కృషి ఎంతశ్రేష్ఠ

మో గ్రహింపగల్గుదురు. రంగస్వామి అయ్యంగారు ప్రాతసభ్యులే. వీరు చిరకాలపు జాతీయవాదులు. తమ యభిప్రాయములను నిర్భయముగ చెలుపుటకు గాని, నిర్భయముగ వోటుజేయుటకు గాని, వీరు వెనుదీసి ఎరుగరు. డాక్టరు రామచంద్రరావు పంతులుగారు, అసహాయోద్యమారంభమునుండి యు తదుద్యమమునందు శ్రద్ధతో పాల్గొనుచు, పిమ్మట స్వరాజ్యపక్షవ్యాప్తికై కృషి సలుపుచున్నారు. డాక్టరు రామారావుగారు స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు. మద్రాసు శాసనసభలో వీరు చూపెడి స్వాతంత్ర్యము, ఇదివరకే పొగడ్తగాంచెను. ఇట్టి అభ్యర్థులను ప్రతినిధులుగ బంపుచో, ప్రజాభిప్రాయమును ధైర్యముతో ప్రతిపాదించెద రనుటకు సందియములేదు. స్టేటు కాన్సిలు సభనుండి జోహాకుములను తొలగించి, స్వాతంత్ర్య భావపూరితులను సభ్యులుగ పంపుట అత్యవసరము. స్టేటు కాన్సిలు సభ పుట్టినదాదిగ, దేశాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగ ప్రవర్తించి, అధికారవర్గమునకు మిక్కిలి తోడ్పడుచున్నది. సామ్రాజ్య శాసనసభవారు చేసెడి తీర్మానముల నన్నిటిని వమ్ముగావించుచున్నది. సభ్యు లిందుకు తగినవారే లభించిరి. ఇట్టి దురవస్థను తొలగించుటకై, స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులను తప్పక ఎన్నికొనుట నగత్యము. ఓటరులు, తమ ధర్మమును నెరవేర్చెదరుగాక యని కోరెదము.

కద్దరు

దీపావళి సమీపించుచున్నది. నూతనవస్త్రముల నెల్లరును కొని ధరించెదరు. అట్టి తరి, కద్దరు నే నియమముగ కొనుట ఎంత యవసరమో ప్రజలుగ్రహింపవలయును. కద్దరు ధారణమువిషయమై ప్రజలు మిగులశ్రద్ధ వహింపవలసినయవసరము గలదు. గాంధీమహాత్ముడు తనశక్తినంతను కద్దరు వ్యాప్తికై ధారబోయ నెంచియున్నాడు. నిర్మాణకార్యక్రమము ప్రజాశక్తిని పెంపొందించుట నిశ్చయము. ప్రజాశక్తి వెనుక లేనిది, శాసనసభాతీర్మానములు నిస్సారము లగునని అనుభవము తేటపరచుచున్నది. విదేశవస్త్ర బహిష్కార మవసరమని, చాటువారు పలువురు గలరు. కాని, బహిష్కారము మాటలతో జరుగ నేరదు. కద్దరును విధిగ ధరించుటకు ప్రతిజ్ఞ గైకొనవలయును. కద్దరును తయారుజేయుటకు దేశము నిరంతరకృషి సలుపవలయును. ఆర్థికముగ నేమి, రాజకీయముగ నేమి, కద్దరు ముఖ్యమని దూరదృష్టి గలవా రెల్లరు గ్రహింపక మానరు. కేవలము మిల్లులపై నాధారపడుటవలన లాభము లేదనియు, ప్రజల యక్కరలు దీరుటకు రాటము మగ్గము ముఖ్యవసరమనియు విదిత మగుచున్నది. ఆవిషయ మటుండ, మిల్లులవలన ఎట్టియనర్థములు వాటిల్లునో, బాంబాయి మిల్లులదుస్థితి చెలువకనే చెలుపుచున్నది. పక్షభేదములేక, ఎల్లరును కద్దరుకు ప్రోత్సాహ మొసగవలె నని మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. మహాత్ముని యాదేశమును శిరసావహించి, షాకతాలీగారు రాటమునుద్దిష్టి, నూలు వడుకు సంఘములో 'ప' తరగతి సభ్యులగుటకును, మూడువేలమంది మహమ్మదీయ సభ్యులను జేర్చుటకును, వాగ్దానము జేసిరట. షాకతాలీగారుచూపెడి యుత్సాహము నెల్లరును జూపుచో, అచిరకాలములో విదేశవస్త్రబహిష్కారము సుసాధ్యమగును.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల, బందరు

దీపావళి భిక్ష

దీపావళిపండుగ సందర్భమున బందరులోని శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలకు శక్తివంచనలక దానము చేసి సహాయము చేయగోరుచున్నాము.

భాగ్యవంతులైన తామయ్య,
కార్యదర్శి.

చి|| శ్రీనివాసరావు,
ప్ర|| అధ్యక్షుడు.

అందుకు ప్రథమార్థముగ దీపావళినాడు తప్పక కద్దరునే కొని వాడుటకు ప్రజలు ప్రతిజ్ఞ వహించుట ధర్మము. నాటకశాల లన్నిటిలో కద్దరును వాడుచో, ప్రజల కెంత ప్రబోధకరముగ నుండునో దెలుప నక్కరలేదు. ఆంధ్రదేశమునందు నాటకము లా డని ప్రదేశము లేదు. అట్టితరి, కద్దరును విధిగ వాడుట లాభకరము గాదా? నాటకములు ప్రజలకు మేలొనర్చుట కిది యొక మార్గము. గాంధీమహాత్ముడు బీహారునందలి రాంచీకి వెడలి నపుడు, కద్దరును వాడినగాని దేశబంధు స్వారక నిధికొరకై యాడెడి నాటకమునకు తాను హాజరు కానని, ఖండితముగ దెలిపెను. అందుకు బీహారు అమెమారు నాటకసంఘమువారు సమ్మతించి కద్దరు ముస్తులనే ఉపయోగించి, మహాత్ముని మనమును సంతృప్తిపరచిరి. నాటకపు కంపెనీ లన్నియు నిట్టి కట్టడిజేసికొనవలయును. మహాత్ముని విన్నపము ననుసరించుట, నాటకనిర్వాహకుల విధియని హెచ్చరించెదము. కద్దరుపట్ల నూతనోత్సాహము ప్రబలుగాక!

ప్రపంచ పునర్నిర్మాణము: మహాత్ముని సందేశము

ప్రపంచ పునర్నిర్మాణమునకు మార్గ మేమియో దెలుపగోరుచు, అమెరికానుండి గాంధీ మహాత్ముని కొక లేఖ యరుదెంచెనని వెనుక నూచింపబడెను. జర్మనీనుండిగూడ అట్టి ప్రశ్నయే యడుగ బడెనని, యీవారపు "యంగుఁడయ్యా" పత్రికలో, నూచింపబడినది. ఈలేఖయందు మహాత్ముని పద్ధతిగూర్చి సామాన్యముగ గోచరించెడి సందేహములు కొన్ని వివరింపబడినవి. వీనికి మహాత్ముడు సమాధానము దెలిపెను. ఏది యెటు లున్నను, మహాత్మునిసందేశము ప్రపంచమందంతటను ప్రాచుర్యము దని మాత్రము లేఖ దెలుపుచున్నది. "హిందూదేశమేగాక ప్రపంచమంతయు తమ సత్కార్యహాస్వదేశీ సందేశములను ఆలకించి నది. యూరపునందు అనేకులు తమ మతమును విశ్వసించుచున్నారు. ఇంతవరకును స్వప్నముగ భావించిన విషయములు, నేడు రాజ్యాంగ విషయములందు ఆచరణయోగ్యములవలె గనుపించుచున్నవి. యూరపు ప్రజలకు నూతనదృక్పథము పొడగట్టుచున్న" దని లేఖ యందు నూచింపబడెను. హిందూదేశమునకు దెలిపిన సందేశమునే మహాత్ముడు యూరపుకును ప్రసాదించుచున్నాడు. ఆయుధములను తగ్గింపవలయునని, ప్రతిజాతీయు గోరుచున్నను, దానిని ఆచరణలోనికి దెచ్చుటకు వెరచుచున్నది. ఇతరజాతు లేమి చేయునో యనుభయము వీనిని వీడించుచున్నది. యూరపు ఆత్మ హత్య యొనర్చుకొన నిష్టము లేనిచో, ఏదియో యొకజాతి ధైర్యముచేసి ఎట్టి యపాయములు చేకూరినను వెరవక, ఆయుధవిస్మరణము గావింపవలయునని, మహాత్ముడు గోరుచున్నాడు. అట్టి సాహసము జరుగనియెడల, ఎంత కాలమయినను ఇట్టి దుస్థితి ప్రబలియే యుండును. యూరపు ఖండ మికనయినను పునర్నిర్మాణసమస్యను ధైర్యముతో చేపట్టుట ముఖ్యము.

బ్రిటిషుక్రేడు యూనియనులు: హిందూదేశము

బ్రిటిషుక్రేడు యూనియనులసభవా రిటీవల గూడి సామ్రాజ్యమునగల ఎల్లజాతులకును స్వయం నిర్ణయాధికారము చేకూరవలెనని తీర్మానించిరి. హైందవాశయముపట్ల వీరు పూర్ణమగుసానుభూతి జూపిరి. ఇందునుబట్టి వీరు రాజకీయపక్షమునకు జెంది వవారనించుటకు వీలుగలదు. కాని, బ్రిటిషుక్రేడు యూనియను ప్రతినిధి యగు జాక్ టర్నరుగారిని బొంబాయి క్రానికలు పత్రికాప్రతినిధి ప్రశ్నింపగ, క్రేడుయూనియను కాంగ్రెసు కేవల ఆర్థికవిషయములనే విచారించుననియు, లేబరుపక్షము రాజకీయపక్ష మగుటచే హిందూదేశసమస్యనుగూర్చి నది విచారించుననియు జవాబు చెప్పిరి. ఇట్టి విభేదమును భారతీయు లిదివర కెరుగరు. రెండును ఒక పక్షమునకే చెందిన వని వీరు భావించుచుండిరి. కాని లేబరు పక్షమువారి దృక్పథము గూర్చి తామేమియు జెప్పజాలమని, టర్నరుగారు తప్పించుకొనుటకే చెప్పిరేమో తెలియదు. బొంబాయి మిల్లు కూలీలపిత్రిపట్ల వీరు సానుభూతి జూపి, వస్త్రముల ఎక్సైజు డ్యూటీని విధించుట దోషమని యంగీకరించిరి. మొత్తము మీద టర్నరుగారు హిందూదేశపు రాజకీయ పరిస్థితుల విషయమై చూపిన అజ్ఞానము, వింతగ నుండక మానదు. బ్రిటిషు పక్షముల మధ్యగల విభేదమును గుర్తించుట కష్టము. వీరిపై సాధారణజక, భారతీయులు స్వశక్తిపై సాధారణజుట శ్రేయస్కరము.

సంస్కరణ తీర్మానము

స్టేట్సుమెను పత్రికకు దెలిసినవార్త నిజమగుచో, 9 వ తేదిన ఇండియాప్రభుత్వమువారు శాసనసభలు గావించిన సంస్కరణ తీర్మానమునుగూర్చి చర్చించి యుందురు. సిమ్లాలో అంత్యనిర్ణయము జరుగదనియు, డిల్లీలో నిర్ణయించి ప్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయమును ఇండియా మంత్రిగారికి దెలిపెద రనియు తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు స్టేట్సుకొన్నిలు సభవారు తీర్మానించిన విధమున మడ్డిమెను మెజారిటీ రిపోర్టు నంగీకరించెదరు గాని, సామ్రాజ్యశాసనసభవారి తీర్మానము నంగీకరింపరని నమ్మవచ్చును. రాజప్రతినిధిగారి కడపటి ప్రసంగము, ఇట్టి సమ్మతమునే బలపరచుచున్నది. సామ్రాజ్యశాసనసభ వారు ఊరక తీర్మానము జేసి లాభము లేదనియు, దీనిపై ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రెట్టిచర్య దీసికొన జాలరనియు, యీవారమందిన నేమనుపత్రిక నిరూపించుచున్నది. స్వపరిపాలనము తీర్మానముల మూలమున గాక, ప్రజల దృఢసంకల్ప బలమువలననే చేకూరగలదని యిందునుబట్టి స్పష్టము గాక మానదు.

ఎక్సైజుడ్యూటీ: ఇండియా ప్రభుత్వము

ప్రభుత్వకార్యదర్శు లగు ఛార్జ్ విక్కుగారు, మిల్లుయజమానులకు పంపిన ప్రత్యుత్తరము మిక్కిలి ఆశాభంగకరముగ నున్నది. ఇండ్లు దహనముగ మంష నీళ్ళకొరకు బావి త్రవ్వముని కోరుట ఎంత యసభ్యమో, మిల్లులన్నియు మూలబడిన సమయమున టారిఫ్ బోర్డువారు విచారించెదరని ఓదార్పుట అంత యసభ్యముగ గనుపించును. ఎక్సైజు డ్యూటీని రద్దుజేసి, ఆ పిమ్మట నెట్టి విచారణ జరిపినను ఇబ్బంది యుండదు. ఎక్సైజు డ్యూటీని రద్దుజేసెదమని, ప్రభుత్వమువారి దివివరకే వాగ్దానముజేసిరి. ఆవాగ్దానము నిష్పదయినను చెల్లించుట వివేకము గాదా?

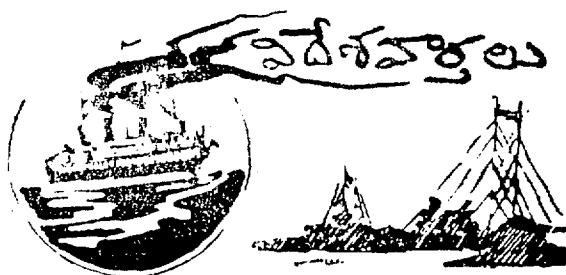
కాంగ్రెసు క్రీడు

కాంగ్రెసు క్రీడునందలి "శాంతపద్ధతు" లను మాటలను తీసివేయవలయునని డాక్టరు మూంజీ గారు గోరుట కడువిచిత్రము. ప్రస్తుత స్థితిలోనే దృష్టితో జూచినను, దౌర్జన్యమును చేపట్టుట యసంభవము. అహింసను ప్రధాన ధర్మముగ కైకొనిన కాంగ్రెసు సభ్యులు, దీనిని తప్పక కొనసాగించుట ముఖ్యము. అహింసను కాంగ్రెసు క్రీడునుండి తొలగించుచో, గాంధీ మహాత్మునకును వారి యనుచరులకును కాంగ్రెసునందనలే చోటుండదు. అట్టియవివేకమున కితరులు పాల్పడరని నమ్మెదము.

సుగుణవిలాససభ: మృచ్ఛకటి:—నిన్నటికినము సుగుణవిలాససభవారు, మృచ్ఛకటి నాటకమును తమిళభాషలో కడురమ్యముగ ప్రదర్శించిరి. శకూని పాత్రను ధరించిన యస్. రాఘవాచారిగారును, మైత్రేయపాత్రధారు లగు గోపాలరత్నముగారును, వసంతసేనాపాత్రధారు లగు కృష్ణ అయ్యరుగారును ప్రత్యేక ప్రశంసకు పాత్రులు. నాటకగ్రంథకర్త యస్. రాఘవాచారిగారు. సంస్కృత నాటకములను దేశభాషలలోని కనువడించి, ప్రేక్షకుల కామోదము కలిగించుచున్న సుగుణవిలాససభవారి నభినందించెదము.

కలోల్లాసిని సభ:—ఈసభవారు నిన్న సౌందర్య వహిణిలో కీచకవధ యను (పాండవాజ్ఞాతవాస) నాటకమును ప్రదర్శించిరి. నాటకము బాగుగనే యున్నది. పాత్రధారులకు తన శిక్షణ గలదు. తెరలు దుస్తుల యేర్పాటు అంతకన్న బాగున్నది. మొదటి సీటులో మాత్రము పాండవుల మధ్య సరునికి బదులు నారాయణుడు వచ్చి నిలిచెనేమో యనునట్లు అర్థమని వేషము తయారయినది. నైరంధ్రగా నున్నపుడు తన్ను కీచకుడు ఎదిర్చినపుడు ద్రౌపది భయభ్రమము, పిమ్మట శ్రీకృష్ణుడెడల భక్తి చక్కగ గమపరచెను. నాటకము అంతకుముందు వేసిన దానికన్న బాగుగనేయున్నదని అందరి అభిప్రాయము.

కిలాఫతు రాష్ట్రీయ సంఘము:—రాష్ట్రీయ కిలాఫతు సంఘసభ శనివారమునాడు మహాజన సభా మందిరమున యామాబు హుస్సేనుగారి అధ్యక్షతక్రిత జరిగినది. కాన్పురులో జరుగనున్న కిలాఫతు మహాసభకు అబ్దులుకలాము అజదుగారిని అధ్యక్షులుగ నూచించిరి. కేంద్రకిలాఫతు సంఘమునకు 20 మంది సభ్యుల నెన్నుకొనిరి.

మొరకోపరిస్థితులు

జాబు ప్రదేశము ఖాళీ

ఫెజా, అక్టోబరు 8:—పశ్చిమభాగమున నున్న జాతుల వారు లోంగిపోవుచున్నారనియు, జాబు ప్రదేశమునుండి రిఫియనులు ఖాళీజేసి పోవుచున్నారనియు బ్రిటిషులు వైపున ప్రెసు విలేజిరి జాను ఓబ్రయనుగారు చెప్పుచున్నారు. కొద్ది రోజులనుండియు మెలికలు పెట్టి పనిజేయుచుండుటవలన ఫ్రెంచివారి కిప్పుడు అజడేరుకు బోవు వాల్లు ముఖ్యమైన రస్తాలు స్వాధీనమైనవి. ఇందువలన కిఫనీ కుత్తరముగా ఫ్రెంచి పెయిను రాకపోకలు జరుగుచుండుటకు వసతిగనుండును. పెద్దనర్నములుగలకినను ఫ్రాంకో-స్పానిషు వైద్యములకు దక్షిణముగ నున్న మార్గములకు మెల్లా, అజడేరువలనగాని, ఆల్జీరియను పరివాద్యుండగాని ఆటంకము లేకుండ జేయవచ్చును. మార్గముల వెలయునగా రిపుడు టాజాలోనుండి రాకపోకల మార్గముల గూర్చి పరిశీలించుచున్నారు. కిఫనీ వైద్యములు ప్రత్యేకముగ నాక్రమించియున్న ప్రదేశమునకు తూర్పుగ నున్న ప్రదేశము నందు మెటలాసాజాతి ఆక్రమించియున్నది. ముందు దానిమీదికి ఫ్రాంకో-స్పానిషు గుట్టపుడును చెడుటకు నేడు సిద్ధమయ్యెను. ఈదందు పశ్చిమమున ఏడు, యెనిమిదిమైళ్ల దూరము లోనున్న జే, బెసిజ్జా శిఖరమును ఆక్రమించెను. స్పానిషు గుట్టపుడు సయానుండి తూర్పునకు బోయి ఫ్రెంచిలో రాయబారమును సాగించెను. (టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా కేబిలు)

పారిసు అక్టోబరు 10:—మొరకోలో యుద్ధము జరుపుట యిష్టములేక అసమ్మతిని చెల్పుటకుగాను 24 గంటల సమ్యక్ మూర్ఖానిట్లు చాలకాలమునుండి యనుకొనినది అక్టోబరు 12 వ తేదీని రాగలదు. పారిసులో రాకపోకల సర్వీసు నందు పనిజేయ కయ్యూనిట్లుల కొరినటుల కూలీల నిమ్మవరకు సమ్యక్ నుండవలసినవని క్రిందటిరాత్రి వారిముఖ్యకార్యాల యాధికారు లు తీర్పు జేసిరి.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

ఫెజా, అక్టోబరు 11:—సిడిబారోక్వా ప్రదేశములో ఫ్రెంచివారు చేసిన ప్రయోగములవలన స్పానియర్లతో బాటు మెటాలాస్, న్యూగాంకా జాతులదేశములను చాలవరకు ఆక్రమించగలిగిరి.

లండను, అక్టోబరు 11:—వర్షము లెక్కువగుచున్నప్పటికిని ఫ్రెంచి వైద్యము రిఫియనుల దేశసభ్యమున పోరాటమును సాగించుచునే యుండెను. ఫ్రెంచి అత్యధికము మధ్యధరాసము ద్రమునకు దారిదీయునదులప్రక్కలను నడుచుచున్నది. యుద్ధప్రదేశమంతటయందును వర్షాకాలమునకు తగినటుల విడుదులేర్పాటు చేయబడినవి. వెజ్జాను ఉత్తరమునుండి వైచేను తూర్పువరకునున్న ప్రేషనులన్నియు బలపరుపబడెను. ఫ్రెంచివారిల కెంత యుద్ధసామగ్రియున్నను, వర్షములవలన పురోగమనమున కాటంకము గలుగవచ్చు ననుకొనుచున్నారు. ఒకవొట నిలుకడగ గాక యిక్కడ గొట్టి యెక్కడికో పోవుపన్నాగములవలన అల్లులు క్రీముకు కష్టముగనుండవచ్చును. వర్షములు ప్రారంభము కాగానే అవటి జాతులవారిని భూమి దున్నకుండుడని నిర్బంధముగ నాపినయెడల వసంతకాలము వచ్చునప్పటికి పెద్దకరవు రాగలదు.

హ్రాసుల తిరుగు బాటు

పెద్ద పోట్లాట ఆగిపోవుట

బీరటు, అక్టో 9:—(ఆసియా ఖండపు టర్కీ-పరిస్థితు లివి) మెజ్రానీ, నేజెనులమధ్య నున్న గామెలిను నేనాని వైద్యముమీద హ్రాసులు పెద్దతిరుగుబాటు గావించిరిగాని సులభముగ ఆపివేయబడెను. బెదూయనులు అరేబియా, డమాస్కముల మధ్య నున్న రెయిల్వేను త్రొవ్వవేయుటకు ప్రయత్నముల జేయుచుండ వారి కాంపులు ఉత్తర సిరియాయందు విమానములనుండి ధ్వంసము చేయబడెను. దక్షిణ సిరియాలో యెదురు దిరుగునున్న గ్రామములపై గూడ విమానములనుండి బొంబులు విసరబడెను.

లోకర్నో మహాసభ

ప్రాచ్యదేశములలో నొడంబడిక

లోకర్నో అక్టోబరు 9:—నేడు పోలండు ప్రతినిధి యగు కాంటుస్కర్ జిస్సీగారును, చెంబర్లెనుగారును రాజ్యాంగ విషయములగూర్చి సంభాషించిరి. పిదప పత్రికాప్రతినిధులతో సుభయులును తమ తమ యభిప్రాయముల చెల్పిరి. ప్రాచ్య ఐరోపీయ పరివాద్యదేశము లన్న బ్రిటనుకు నెట్టిసంబంధము లేదని తలంచుట పొరబాటుని వారు చెల్పిరట. అయితే నూత్నముగ నెట్టిబాధ్యతలను వహింపజాలరు. ఇకముందు ఏ పనిజైనను స్వతంత్రముగ జేయునధికారము గల్గియుండును. ఇప్పుడున్న సంధుల ప్రకారమును జాతిసమితివరకుల ప్రకారమును న్యాయముగ సమాధానము గుదురగలదని పోలండు ప్రతినిధి సర్ జిస్సీగారు చెల్పిరి.

జర్మనీ సం దేహము

బెర్లిను, అక్టోబరు 9:—ఈసభనుగూర్చి విశేషపత్రిక లెంతయాశతో నున్నను ఇచట పత్రికలుమాత్రము అందు పాల్గొనజాలవు. సభ ప్రారంభించినదనియే యచట దలంపబడుచున్నది. రాజకీయవేత్తలందరూ యీవల ప్రత్యేకముగ సంతకించుటనుబట్టి జయాపజయములు లేగలవని అవి ప్రకటించుచున్నవి.

ఒక ముఖ్యమగు కష్టము

లోకర్నో అక్టో 7:—రైన్లందు ఒడంబడిక జేసినా ఒడంబడిక ముఖ్యధర్మములనే యనుసరింపవచ్చును. తగాదాలన్నిటికిని నిర్బంధముగ పంచాయతీ యుండునటుల ఒకనూత్రమును శీర్షనలనని యుపపాదించబడెను. ఏదేశమైతే వైదదాకిడి జేయుచుండునో అది యేతగాయివాను పంచాయతీకి బంపుట కంగీకరింపకుండును. ఈ యుపపాదనము సంగీకరించునెడల యీసభాస్థానము నిర్ణయింపవలసిన విషయములలో నొక కష్టమును ముఖ్యవిషయము పరిష్కారము కాగలదు.

(టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా కేబిలు)

లండను, అక్టోబరు 10:—లోకర్నోసభ నెహ్యూరిటీ పాత్తును మొత్తముమీద సంగీకరించెను.

మోసులు, ద్వీపాంతరవాసములు.

లెయిడోనరు నేనాని రాయబారము

పారిసు, అక్టో 9:—క్రైస్తవులను ద్వీపాంతరవాసము జంపెదరని చెల్లినవార్తవిషయమై విచారించుటకు అక్టోబరు 11 వ తేదీని లెయిడోనరు నేనాని యచట బయలుదేరి మోసులుకు బోయెదరు.

కన్సర్వేటివు మహాసభ

‘కార్మికమిత్రుడు’

లండను అక్టో 9:—నేడు కన్సర్వేటివు మహాసభ ప్రారంభమగుటలో బహుసంతోషమును వెల్లెబుచ్చుచుండెను. స్టాన్లీబాల్వినుగారి ప్రసంగ మందరకును తృప్తికరముగనుండెను. ఆ సంతోషమును బట్టబాలక ఒక ప్రతినిధి కార్మికుడు బాల్వినుగారి మిత్రుడుగ నుండునని పల్కెను. 1918 బ్రేడుయూనియను ఆత్మను సవరింపవలెనని కోరుచు ఒక తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. ఆసందర్భమున కార్మికులకు రాజకీయస్వాతంత్ర్యము లేకున్నయెడల శాంతి సమకూరజాలదని ప్రకటించబడెను.

సభ ముగియుట

జాతీయ గీతముల సుత్సాహపరవశులై పాడుటతో కన్సర్వేటివు మహాసభ ముగిసెను. సభ ముగియుటకు ముందు బ్రేడుయూనియనులలో కన్సర్వేటివు ఉద్యమము ప్రత్యేకము నడుచుచుండుట అవసరమని కోరుచు తీర్మానింపబడెను.

సర్ జార్జి లా యి డు

లండను, అక్టో 9:—బొంబాయిలో గవర్నరుగనుండి పోయిన సర్ జార్జి లాయిడుగారికి ‘బారసు’ పదవి యొసంగబడెను.

జెకో స్లావకియా అప్ప

విముక్తియేర్పాటు

వాషింగ్టను, అక్టో 9:—జెకో - స్లావకియా, యునైటెడు స్టేట్సుకీసువలసిన 11 కోట్ల 50 లక్షల డాలర్లను 62 యేండ్లలో దీర్చునట్లు ఏర్పాటు చేయబడెను.

జోడ్పూరుమహారాజు

భారతదేశప్రయాణము

లండను, అక్టో 7:—జోడ్పూరు మహారాజాగారు భారతదేశమునకు రేపు పయనమయ్యెదరు. వారు ఇచట నుండగా ఎన్నెన్నియో పశువులను పోలీ పోనీలను, మెటారుకారులను కొనియుండుటవలన ఈసరకునంతను భారతదేశమునకు దీసికొని వచ్చుటకు ప్రత్యేక మొక ఓడ నిర్ణయించేయబడెను. (ఇంగ్లీషుమను కేబిలు)

చక్రవర్తి పునరుద్ధరణము

యం. వెనిజిలాసు క్రొత్తయెత్తు

పోఫియా, అక్టో 8:—గ్రీసులో చక్రవర్తిని మరల సభిస్తారని జేయుటకు యం. వెనిజిలాసు ప్రయత్నించు చున్నటుల సూధచారులు బల్గేరియను ప్రభుత్వమునకు చెల్లినటుల చెబియుచున్నది. గట్టిగా తగిన బంధోబుద్ధులు చేసి నెన్నాడపద్ధతి ఫాపింపబడెను. (టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా కేబిలు)

ఫీజులు రాజు

ఇంగ్లాండునుండి వెడలుట

లండను, అక్టోబరు 9:—ఫీజులు రాజు సవరించుముగ నేడుదయము 11 గంటలకు విక్టోరియానుండి బయలు దేరెను. ఇరాకు రాజ్యాంగ ప్రతినిధిగ లండనులో నున్న జగద్రుపాపాయెల స్పేరిడోవర వరకును వెంట ప్రయాణము జేసెను. చాలమంది అరబ్బీ ప్రముఖులు ఫీజులు రాజును ప్రేషనులోనికి పోవునపుడు సందర్శించిరి. ఒక అరబ్బీస్టిల్ పెద్ద గులాభిపున్న గుచ్చము నొసంగెను. కలలోనియలు ఆఫీసుకు జేరిన కర్నలు డెప్టీజిగారు కర్నలు ఆమెగారి పక్షమున వచ్చిరి. సార్వభౌముని పక్షమున ఫీజులు రాజుకు మేజరు జెనరలు హాస్సెరీ విలియమ్సు కుశలవార్తను చెల్లెను.

మోసులు సమన్వయై నభిప్రాయములు

లండను, అక్టోబరు 9:—ఫీజులు రాజు పత్రికా ప్రతినిధులతో ముచ్చటించుచు ఇంగ్లాండులో తాను హాయిగ గడవిన సంగతుల చెల్పుచు ఇరాకు పరిణామమునందు గల క్లిష్టాంతరమును గూర్చి నూచించిరి. ఇరాకు త్వరలోనే మధ్య ప్రాచ్యదేశమున శాంతి స్థాపనమునకు ప్రధానభూతమై, అందు పండు ముడి పదార్థములు ప్రపంచములో ప్రసిద్ధి గాంచు ననుభావమును చెల్పిరి. ఇరాకు దేశస్థులకు బ్రిటనుయెడగల మిత్రత్వమును గూర్చి ఫీజులు రాజు గట్టిగ జెప్పి మోసులును ఇరాకునుండి విడదీయుట ప్రమాదకరమును, ఇరాకుకు చాల ఉపద్రవకరము ననిచెప్పి ఇరాకు పరిపాలనాభివృద్ధి యిప్పుడు జరుగుచున్న దానికి ఆటంకము గల్గవనియు సైనిక వ్యయము అవసరమగుననియు నూచించిరి.

శ్రీ శ్రీ వ. డబ్లియు. వాట్సనుగారు

లండను, అక్టోబరు 10:—ఇదివరలో ఇండియను పి. విలు సర్వీసునందు పని జేసిన అర్థరు విలియం వాట్సను చనిపోయిరిని చెలుపబడినది.

ఫాసిస్టు అఖండవిజయము

కార్మికసంఘమును వెడలగొట్టుట

లండన్, అక్టోబరు 7:—ఇటలీలో కార్మికోద్యమము నందు నూతనాధ్యాయము ప్రారంభమయ్యెను. అనగా ఫాసిస్టు బ్రేడుయూనియనులు ఫెడరేషనుకును, సామాన్యముగ పనివారిల సంఘమునకు ప్రతిపత్తి యేర్పడెను. దానినిబట్టి లేబరు కంట్రాక్టులును, తగాదాలునుగూడ రెండుసంఘముల ప్రతినిధులయెడట పరిష్కారము గావలెనని ఒప్పకొన్నటుల ‘టైముస్’ రోము విలేజిరి చెల్పుచున్నాడు.

ఈ ప్రతిపత్తిప్రకారము మరియొకటిగూడ కాన్పించుచున్నది. ఫాసిస్టు బ్రేడుయూనియనులు కొద్దికాలమైన తరువాతనే యుద్ధము ముగియగానే ప్రాముఖ్యమును వహించిన సామాన్య కార్మికసంఘమును లేవగొట్టెను. ప్రస్తుతము ఫాసిస్టు బ్రేడుయూనియనులే కార్మికుల కందరకును ప్రతినిధులుగ గుర్తింపబడుచున్నవి. (ఇంగ్లీషుమనుకేబిలు)

తెల్లవారి యెక్కువేమి?

నల్లవారి తక్కువేమి?

సంస్కరణము రాకుండ హెచ్చరిక

లండను, అక్టోబరు 7:—చర్చి కాంగ్రెసులో స్వేతాధి క్య మంతరింపవలెనని వెల్లెండుడను ప్రభువు గావించిన ప్రసంగ ము కొంత యుద్దేశము కలిగించెను.

వెల్లెండుడను ప్రభువు తరువాత యున్న తెడు మివనరీ కా నిలుకార్యదర్శి యగు జే.హెచ్. బ్రూముగారు ప్రసంగించుచు ఇస్లాముకును బోల్చి విజమునకును సమానాంతము లేమియును లేదనియు, అయినను బోల్చి విజము తమను సమానులుగ భావించుచుచేత మహమ్మదీయ ముఖ్యులుకొందరు బోల్చి విజములో జే రిరనియు చెప్పిరి. సమానత్వమును గుర్తించి క్రైస్తవజాతుల వారిని సన్మానించిన దప్ప లేకున్న మహానలు జుట్టుకొనునని బ్రూముగారు చెప్పిరి.

భారతక్రైస్తవుడు పోరనుసింగాగారు ప్రసంగించుచు క్రైస్తవులును నల్ల వారిపై పాలింపుమని భగవంతుడు వంపెనను భావమును పోల్చుకొన వలెనని చెప్పెను. తెల్ల వారి ప్రతిష్ఠ యనుదానిని వదులుకొనవలెను.

దెంగాలు ప్రభుత్వమునం దిదివరలో కార్యదర్శిగనున్న హెం. సి. స్టీట్లీబుగారు ప్రసంగించుచు ఇంగ్లాండుచర్చి అ ప్రాముఖ్య విషయములగుర్చి పట్టుబట్టుకొనియుండి హెసను జేయుచున్నదనియు, ప్రపంచమున కంతకును క్రైస్తవభక్తులను ను దోధింపజాలవనియు యితర దేశములలోని చర్చిలలో దలం చుచున్నట్లు చెప్పిరి.

క్రైస్తవ భక్తులచారసంఘ కార్యదర్శియగు రెవరెండు పి యన్. వాడిగారు క్రైస్తవమతము యీ మతిములోనికి మారిన వారికి మొద్దుబారినట్లు గాన్పించుచున్నదనియు, ఇందు దైవత్వము లేనట్లును మోటుదనమును గాన్పించుచున్నదనియు జెప్పిరి. క్రొత్త మతాలయములు తమ ఆచారధర్మములకే క్రై స్టానులను న రింపజేసికొనవలయును. ఒక క్రొత్త చర్చి బయలుదేరి అనేక వివాహముల కాటంకము గలుగజేయుట లేదని తీర్మానముజేయు నీతివిరుద్ధముగమొకటి బయలుదేర వచ్చును. (ఇండియన్ డెయిలీ మెయిలు కేబిలు.)

ఇటలీ ఫాసిస్టులు

సంఖ్య అధికమగుట

రోము, అక్టోబరు 9:—ఫాసిస్టు మహాసభయందు తక్కువ కార్యదర్శి యిప్పుడు 8 లక్షలమంది ఫాసిస్టులు గలరనియు, 1924 లో బోల్షివయెడల ఒకలక్ష యేబదివేలమంది యెక్కువై రనియు చెప్పిరి.

సభవారు యందులకు తృప్తిపడి యిక మీద క్రొత్తసభ్యు లను జేర్చుకొనవచ్చని ఫాసిస్టు సెంటర్లలో గోరిరి. ఈలిస్టునే బాగా సంస్కరించుటకు యీసభవారు గోచరిరి.

ఇటలీ యుద్ధమున విచారణసంఘము

రోము, అక్టోబరు 9:—నీనియరు వాల్చీ ఆధిపత్యమున ఇటలీయుద్ధమున విచారణసంఘము 22 వ తేదీ బయలుదేరి న్యూయార్కుకు బోవును.

అమెరికా ప్రతిపంతు

లాంకమైరు ఆశ

లండను, అక్టోబరు 9:—అమెరికా ప్రభుత్వమువారి ప్రతిపంతు నివేదికయందు 160 లక్షల జేళ్లు పండినదని చెల్వ టవలన మాండ్లెస్టరులో ఆశబుట్టినది. ఇటువంటిపంట యిదివర లో లేకపోవుటచేత లాంకమైరు నర్తక మభివృద్ధియగునట్లుల సూచన గాన్పించెనని నమ్ముచున్నారు.

ఈజిప్టులో మామూలుప్రతిపంట పండెను.

బొగ్గువిచారణ సంఘము

ఖనికల ప్రతినిధిసభ పాల్గొన తీర్మానించుట

లండను, అక్టోబరు 9:—రాయలు కమిషనులో పాల్గొ నుటకు ఖనికల ప్రతినిధుల సభ తీర్మానించెను. కాని తత్కార్య నిర్వాహముల అసలు కూలీని తగ్గించుటవలన కష్టములను తొల గించుటకు గూర్చియు, పనిలేనపుడు సాయముజేయ తీరస్క రించుటకు గూర్చియు విచారించి పనిజేయవలసియుండును.

హెడ్డాజి పరిస్థితులు

ప్రయా మంత్రి రాయబారము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

కెయిరో, అక్టోబరు 11:— హెడ్డాజి పరిస్థితులను గూర్చి స్వయముగ డెలుసుకొనుటకును, ఇజిప్టును వాహాచి అనుసరులు పవిత్రస్థలములకు గావించిన నష్టమును గూర్చి విచా రించుటకును పరిషియను రాయబారము ఈజిప్టులో నున్న పరిషి యా మంత్రి అధిపత్యమున జెడ్డాకు బయలుదేరి పోయెను.

తెలిగ్రాఫు రేట్లు నెక్కువజేయుట

అంతర్జాతీయ మహాసభ సూచనలు

పారిసు, అక్టో 9:— అంతర్జాతీయపు తెలిగ్రాఫు మహాసభ అక్టోబరు 20 వ తేదీని ప్రథమ సమావేశమునందు తె లిగ్రాములన్నిటిమీదను చార్జీలను యెక్కువ జేయుదరని త లంచుచున్నారు. ఈయెక్కువ ఒక్కరేటుననుండ నూటికి 10 నుండి 80 వరకు యెక్కువ జేయబడును. తెలిగ్రాఫు యూని యనుకు జెందిన దేశములను ఆధికావసరములబట్టి యెక్కువ త క్కువల నెటుల భరింపగల్గునో విధించెదరు. ఇజిప్టువజే యుట యిప్పుడు లేదని బ్రిటిషు ప్రతినిధులు ప్రాతిహేయమును చెప్పిరి. అమెరికా ప్రతినిధులుగూడ తోడ్పడిరి. కాని యితర దేశముల ప్రతినిధు లెక్కువమంది యీరేట్లు నెక్కువ జేయవలె నని కోరుటవలన తప్పకపోయెను. ఈయెక్కువరేట్లు పత్రికల తంతివార్తలకును యితర ఆర్థిక అర్జంటుతంతిలకుగూడ వ ర్తించును.

పత్రికల కకొసాకర్యము

పారిసు, అక్టోబరు 10:— బ్రిటిషువారెంత ఆసక్కుతని దెచ్చినను కూర్చుండు కమిటీ ఆధికసంఖ్యాకులు ప్రపంచములో అన్ని తంతివార్తల మీదను టర్కికలు, ట్రాన్సిట్లు చార్జీలను యెక్కువ జేయవలెనని సభవారికి డెలుపునటుల సలహానిచ్చుట కంగీకరించిరి. ఈయెక్కువ నూటికి 20 చొప్పున యుండవచ్చును. పత్రికలకు రేట్లు రాత్రింబవళ్లు 24 గంటలును ప్రపంచమంతట ను ఒకరేటి నుండవలెనని కమిటీవా రొప్పకొనిరి. ఈసూచన ను సభ ప్రథమ సమావేశమునం దంగీకరింపవచ్చును. ఇందువలన రేట్లు నెక్కువజేసినవారాహుత్రికలకు బాగా సౌకర్యముజేసి నట్లుగను.

ఎద్దుతో పోరాటము

ఒక ప్రతిభావంతుడు చనిపోవుట

స్పెయినులో గొప్పకలకలము

మాడ్రీడు, అక్టోబరు 10:— ఎద్దుతో రంగమునందు మ నుష్యుడు పోరాడుచుండెను. అందరతో బాటు బైట నుండి మాచుచున్న ప్రతిభాశాలి యీ పోరాటమునందు పేర్గాంచిన నాకియోనలు అనునాతడు అందు పోరాడుచున్న తన మిత్రుని జూచి నుననియుచున్నట్లుల కనుగొ నెను. దానిమీద ఆరంగములోనికి దుమికి మిత్రుని పక్షమున తలబడెను. కాని యెవరో ఒకరు సీసానుపుముకొని అతనిపై విసరుసరికి పుచ్చెను తగిలి పడిపోయెను. అప్పటికిని అతని ఆరె స్తుజేసిరి. ఖైదులో కొంతనేపున్నపిదప ఆతడున్న హోటలుకు దీసికొనిపోయి వదలిపెట్టిరి. స్వస్థునను పిలిపించి చికిత్సకేయిం చికగాని స్వపూరాకుండనే చనిపోయెను. ఆయన అంత్యక్రియ లప్పుడు చాలనుండి వెంటవచ్చి ప్రశంసించిరి. ప్రజలకందరకును యీవిషయమువలన కష్టముదోచెను. ఇకమీద నారంగమును లేకుండి తీసివేసి అచ్చట కూలిపనివారల యిండ్లను గట్టుట కీయవలెనని నూచింపబడెను.

కీ|| శే|| ఫ్రెడ్ బ్రాంలేగారు

లండను, అక్టోబరు 10:—ప్రేడు యూనియను కాం గ్రెసు కొన్నిలకార్యదర్శియగు ఫ్రెడుబ్రాంలేగారు అంస్తానైను లో హఠాత్తుగ జనిపోయిరి.

జంకానా రబ్బీపండులందు హింసాకమునుండి వచ్చిన వారు గల్చిరి.

వాతావరణసితి

1925 నం|| అక్టోబరు 12-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరు నెల 1-వ తేదీనుండి వర్షము	జులైయు నాభారతమున వర్షమునకు పోలిక
గోపాలపురం	86.8	75.2	1.65	11.48	44.96
విశాఖపట్టణము	84.0	76.3	1.02	5.58	87.09
కాకినాడ	80.8	74.9	2.60	10.65	89.09
మచిలీపట్టణము	85.7	74.8	4.87	8.55	41.59
కర్నూలు	87.8	76.6	0.04	1.71	26.01
బళ్లారి	87.9	78.2	1.07	2.02	20.51
కడప	85.3	72.7	0.25	2.16	81.28
నెల్లూరు	91.9	75.8	...	4.55	87.98
మద్రాసు	88.3	76.1	0.22	7.08	50.74
కడపూరు	88.0	77.2	0.45	3.71	52.94
సేలము	92.5	71.7	...	0.41	89.80
కోయంబూరు	86.7	72.8	...	0.77	22.29
తిరుమనాపల్లి	96.6	74.6	...	0.84	88.18
నాగపట్టణము	91.4	78.4	...	3.22	54.98
మధుర	96.1	73.8	...	2.78	88.58
పాంబర్	89.0	79.5	...	0.49	87.00
తిరునల్వేలి	0.18	28.84
తిరువేండ్రము	88.6	77.7	0.62	3.05	64.51
కొచ్చిక్	87.2	75.8	0.17	3.89	114.51
కాలికట్టు	85.8	74.3	1.10	2.24	117.16
మంగళూరు	84.7	75.3	0.52	4.06	125.68
తెంగునూరు	82.5	64.9	...	0.22	85.87
మేర్కార	71.8	66.0	0.02	2.59	125.46
కొడైకనాల్	66.5	52.3	...	1.93	62.18

సర్కారులెటును విశాఖపట్నం, కాకినాడ, బందరుల లో వర్షము గరిసెను. గోపాలపురములో 14 దుక్కులవైగా వర్షము గరిసెను.

దక్కనులోగూడ వర్షము గరియుచు మేఘములు బా గా పట్టియున్నవి.

కర్నాటకదేశమునందు వర్షములుండి మేఘములు బట్టి యున్నవి. మద్రాసులో 0.85 అంగుళముల వర్షము నురిసెను.

మధ్యప్రదేశ్దేశములు మేఘావృతములైయున్నవి. పశ్చి మతీరమున వర్షములు గరియుచున్నవి. మైసూరుకొడగల్గలో మేఘములు దట్టముగ బట్టియున్నవి. కొండలయందు మేఘ ములు సామాన్యముగనున్నవి.

సర్కారులలో కొంచెము కొంచెము జల్లుబడుచుండును

ఎన్. ఆర్. యు. సామూరు,

వాతావరణ కామ్రజ్జుడు.

ఉబ్బసమునకు మందు

సీసా 1-కి.రు. 1-0-0

ఉబ్బసముయొక్క లక్షణములు కహాధిక్రియవ్రాయబడి ఉబ్బసము కనుపించినతోడనే కళహారీ, కాంపాండు సిరపు, కాడ్డివరుఆయిక్ మొదలగు మందులను నేమించిపోగలరు. ప్రబలిత పిమ్మట ఈమందును, కాంపాడుసిరపును త్రాగుట యు త్తమము. ఈమందును నేమించిన వెంటనే ఆయాసము, ఎగిరొప్పు మాని కళము తెగిపడును. ఉబ్బసమునకు మందును వెంటనే తినుట యుక్తము. మందును విడువక తినవలయును.

వాయువునొప్పులకు మందు

సీసా 1-కి.రు. 1-0-0

అకసాత్ముగాగాని, గాలిలోగాని, తినుపదార్థములలోగాని, మార్పువలన 1 జ్వరమువచ్చుట, 2 కీళ్ళపండులలో నొప్పలు 3 కీళ్ళుబిగియుట. 4. పండులయందు ఉబ్బు, 5. లేచుటకు పీలులే నట్లుల సర్వాంగము బిగియుట మొదలగునవి ఈమందును కొన్ని పూటలుత్రాగిన తోడనే పండులయందు పోట్లునొప్పలు పోయికిరము యథాస్థితికి నచ్చును. బాధగల స్థలముల వేడినీటి తోగాని, ఇటుకపాడుముతోగాని గాచి అమ్మతాంజనమురాయ వలెను.

అమ్మతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

దక్షిణ ఆఫ్రికా దినము

నాయకుల సందేశములు

మహాత్మాగాంధీగారి ఉద్బోధ

ఆసియావాసుల చట్టమును ఖండించుటకు
జరుపబడిన సభలు

భారతదేశము ప్రతీకార మవలంబించవలయును

ఇంగ్లీషు కార్మికసభ్యుని సానుభూతి

బొంబాయి, అక్టోబరు 10:—రేపు జరుపనున్న దక్షిణ ఆఫ్రికాసంవర్ధమున బొంబాయి క్రానికలుపత్రిక నాయకు లంపిన ప్రత్యేకపు సందేశములను ప్రకటించెను:—

శ్రీమతి సరోజిని దేవిగారు

“విదేశములందు భారతమాత తనయుల బాచలు అభిల భారతదేశమందలి ప్రజల మనములను గరిగించి అపకారము చేయ సమకట్టుచున్న విదేశీయుల హృదయమాలిన్యమును అహం తిచేయుగాక యని నేను భగవంతుని బ్రార్థించుచున్నాను.”

రవీంద్రనాథ ఠాకూరుగారు

దక్షిణ ఆఫ్రికాయందు భారతీయులయొడ లెల్ల వారల లంబించు వర్తనము అదేశమందలి ఆదిమనివాసుల యొడ భార తీయులెట్లు నడిచుకొనవలసిన బాధ్యతయున్నదో స్ఫురణకు దెచ్చుటకు అపకారమును గలుగజేయుచున్నది. తమ స్వార్థపర త్వముకారకు వారల కపకారము భారతీయులు జేయరాదు. మనపై అధికారము చెలాయించువారల వద్దనుండి మన మీ అం టువ్యాధి శీఘ్రముగ సోకుచున్నది. మనకంటె బలవంతులు మనయొక్క డేమునుల నెట్లు అపహరించుచున్నారో అట్లే మనకంటె నీరసల డేమునులను మనము అపహరించ ప్రయ త్నించుచున్నాము. రాజకీయపు హక్కులు, భౌతికలాభములను బోగొట్టుటకంటె యిది మిక్కిలి గొప్పజబ్బు. సానుభూతివల నను, త్యాగమువలనను, సహకారమువలనను భారతీయులు ఆఫ్రి కావాసుల ప్రేమను సంపాదించవలయును. అప్పుడు మాత్రమే భారతీయులు దేశీయుల అనుమతిపై సంపదను బాల్గాన భారతీయులకు హక్కు గలుగును. దక్షిణఆఫ్రికాలోనికి యితరదేశములనుండి వచ్చు ఆదిమవాసుల హక్కుల నరిగి ధనాపహరణముగావించు విదేశీయులు భార తీయుల కొసంగు సౌర్యములు నాతికముగ సమర్పింపవలెను. ఆదిమవాసులే భారతీయులను బిలిచి అతిధిసత్కార్యముల నీయవలయును. వారట్లుచేయుటకు భారతీయులు ప్రయత్నించ వలయును.

సి. రాజగోపాలాచారిగారు

“సౌఖ్యకరమగు జీవనమునకును, భౌగోళాసత్వమునకును, విధ్యుక్తధర్మము నిర్వహించుటయందు జూపు తూడ్చింభావము లకును ప్రాయశ్చిత్తము యింటను బయటను అగౌరవమే. విదేశీయులందు భారతీయులు పంచములుగ జూడబడకుండుటకు మందు భారతదేశము స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుటయే. విదేశీ ములందున్న సోదరులకు సహాయము చేసెననుని న్యాయముగ మనము వాగ్దానము చేయలేము. అంతియకాక విదేశీయులందున భారతీయులను స్వదేశమునందున్నవారును సంయుక్తముగ ప్రయత్నించి తమ సర్వస్వమును నాయకుల అధీనము భారత మాత హస్తవిహితము నిమిత్త మర్పణ చేయవలయును. అప్పుడే వలసరాజ్యములందున్న భారతీయుల సమస్య బరిష్కార మగును. (అ. (తె))

మహాత్మాగాంధీగారి సందేశము

బొంబాయి, అక్టోబరు 11:—దక్షిణఆఫ్రికా దినమున గాంధీమహాత్ము డీదిగవ ప్రకటించిన సందేశము బొంబాయి క్రానికలుపత్రిక కంపెను:—

దక్షిణ ఆఫ్రికాయందలి బ్రిటిషుభారతీయుల సమస్య పాక్షికదృష్టితో బరిగణింపబడకుండుట ఓగులో బాగుగనున్నది. దక్షిణ ఆఫ్రికాయందలి భారతీయులకు సంభవింపనున్న ఉప ద్రవమునుండి వారలను భారతదేశము సంగ్రహింపవలయును. దక్షిణఆఫ్రికా ప్రభుత్వము గావింపనున్న శాసనము 1914 వ సంవత్సర బరిష్కారనియమముల నుల్లంఘించుచున్నది. దొర తనముగావించిన వాగ్దానముల ప్రకటనల మీరుటకు దక్షిణ ఆఫ్రికా సందేశింపకుండెనని నాఅనుభవము, దొరతనము

యొక్క రికార్డులను చాటించుచున్నవి. బ్రిటిషుభారతీయు లకు గల సర్వహక్కులను గావింపనున్న శాసన మపహరింప నున్నది. మంచిన రక్తము తెల్లతోలు లేకపోవుటయే వారు గావించిన మహాపరాధము. ఈ విషయమందు సఖ్యముపడు టకు వీలులేదు. విచ్చికముగ దేశమునుండి భారతీయులను బం పుటయనునది బలవంతముగ దరిమివేయుట అను కల్పకాతన్య మును మరుగుపరచుటకు వారు పర్యాయపదమని యెంచవల యును. సభలముగ ప్రతీకారమును భారతదేశము గావించుటకు వీలులేదుగాన ప్రతీకారము అనలంబించుటచే దక్షిణఆఫ్రికా యందలి భారతీయులనుష్ఠితి తొలంగునని యెంచవలదు. మం త్రాంగపు టా త్రడియే దక్షిణ ఆఫ్రికా దొర తనపు చిత్తవృత్తి మార్పుటకు ముందు హార్డింజ్ ప్రభువు ఆ విధాన మవలంబించి దక్షిణఆఫ్రికా ప్రభు త్వముయొక్క వ్యాధికితగిన మందు జయప్రదముగ బ్రయోగించె ను. ప్రకృతపు భారత ప్రభుత్వము ఆమందు తిరిగి జయప్రద ముగ ఉపయోగించునా?”

కలకత్తా సభ

కలకత్తా, అక్టోబరు 11:—నేడు (అదివారము)యింటు దక్షిణఆఫ్రికాదినముగ నెంచబడెను. దక్షిణఆఫ్రికాయందలి భా రతీయులయొడ నచటి తెల్లదొరతన మవలంబించుచున్న కాఠి న్యమును ఖండించుటకు ఎల్లసంఘములవారును గలసి యొక బ్ర హ్మాండమగు సభను సాయంత్రమందు జరిపిరి. సమావేశమందు బెన్మన్ కలను నాయకులును పాల్గొనిరి. జి. ఎస్. నేను గుప్తా, సర్ పి. సి. రాయ, డాక్టరు నీలరత్న సర్కారు, మా లానా అగ్నోకలాంఅజదు మొనలగు ప్రముఖులు సమావేశ మేర్పాటుగావించిరి.

సమావేశవివరములు

మిథాపార్కునందు కలకత్తా పురజనులు సమావేశమై దక్షిణ ఆఫ్రికా దినము సంవర్ధమున సభలు జయప్రదముగ జరి పిరి. పండిత క్యానుసుందర చక్రవర్తి సభాధ్యక్షత వహించెదరు. బెంగాలు శాసనసభకు డై ఎలక్ష నునందు స్వరాజ్యపార్టీ అధ్య ధిని ఎన్నుకొనవలసినదని ప్రజల నుజ్జ్వలింపటకు యేర్పాటు చేయబడిన సభయందు ఉపన్యసించి నేనుగుప్తా మాలానాఅబ్దులు కలాం అజదుగార్లు ఆలస్యముగ సమావేశమునకువచ్చిరి. తీర్మా నము డాక్టరు జతీంద్ర మోహనదాసు గుప్తాగారు ప్రతిపాదిం చిరి. ఆర్థికప్రతీకారము దప్ప భారతీయులకు దక్షిణఆఫ్రికా ప్రభుత్వముపై ప్రయోగించుటకు అస్త్రము లేదని డాక్టరు గుప్తాగారు నొక్కివక్కాణించిరి. భారతీయులను దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి దరిమివేయు ధలంపుతో గావింపనున్న చట్ట ము భారతీయులను కయ్యమునకు బురికొల్పుచున్నది. దక్షిణఆ ఫ్రికాయొక్క సబాలునకు అదేశమునందుండి భారతదేశమునకు రవాణా చేయబడుచున్న రాక్షసిజాగ్ర భారతదేశము బహిష్కారము గావించుటయే తగిన ప్రతీకారము. కాంగ్రెసు వెంట నే యిది అవలంబించవలయును. భారతదేశమందు బ్రిటిషువారు సహనమున హక్కుల ననుభవించుచున్నారు. కాని దక్షిణఆఫ్రి కాయందు బ్రిటిషువారి బంధువులు భారతీయుల నట్టిహక్కుల ననుభవించుట కంగీకరించుట లేదు. దక్షిణఆఫ్రికాయందలి భా రతీయులయొడ అన్యాయము జూపినచో భారతదేశముయొక్క స్వరాజ్యాధర్మమును బ్రిటిషు సామ్రాజ్యస్థాంతరముగ నుండవ లసినవచ్చును. “ఇంటగెలిచి రచ్చగెలువలయు”నని మాలానా అ బ్దుల్ కలాం అజదుగారు చెప్పిరి. అప్పుడు దక్షిణఆఫ్రికా యం దలి భారతీయుల డై న్మగితిని దొలగించుట సాధ్యమగును.

బొంబాయి మహాసభ

బొంబాయి, అక్టోబరు 11:—దక్షిణ ఆఫ్రికా యాని యను గవర్న మెంటు భారతీయులను బారదోలుటకు గావింప దలపెట్టిన అమానుష చట్టమును ఖండించి, తమ జన్మస్వాతం త్ర్యములను మూలహక్కులను గాపాడుకొనుటా వలసరాజ్యముం దు భారతీయులు సలుపు సంరంభమునెడ సానుభూ తిని ను వ్యక్తము జేయుటకును బొంబాయియందలి సర్వతరగతులపారు లను చౌపతి సైకతలేజీపై నిన్న సాయంత్రము సమావేశ మైరి. శ్రీమతి సరోజినీదేవి అధ్యక్షత వహించెను. బాలుబాయి దేశాయిగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. భారత దేశమందలి వివిధ సంఘములను బ్రత్యేక డేమునుల మాటమరచి భారత జాతి స ముద్ధరణ ము కొరకు సంయుక్తప్రయత్నములను జేయుట చే విదేశీ ములందును భారతీయులపై జేర్చబడు అగౌరవములను దొలగించుట సఫలమగుగర్త మని దేశాయిగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించెను. జోసపు బాపిపై గారు తీర్మానమును అనుసరించెను. భారతమాత పుత్రులపైదక్షిణ

ఆఫ్రికా క్రైస్తవులు అగౌరవకరమును అమానుషమునగుచట్ట మును గావింప బూనుట చాల లజ్జాకరముగ నున్నదని బాపిపై గారు నుడిచిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా తెల్లవారి క్రూరచర్యలను భారతీయులయందు రగుల్కొనుచున్న ద్వేషము ప్రాశ్చర్యమ ములనుద్ధృ ఎడబాటు అధికము జేయుచున్నది.

ఇంట గెలిచి రచ్చ గెలువ వలయును

గూడెముల చట్టముదక్షిణ ఆఫ్రికా అసంబ్లియందు ప్యాసు చేయబడి అమలునందు బెట్టుబడినచో ఆశ్చర్యమునొందవలసిన అవసరములేదనియు భారతదేశ మండకంట్లోను మెంటు అట్ట మొదలగు శాసన ముల వలన భారతీయులు కొన్ని ప్రాంతములందుండి ప్రత్యేకింపబడుట దక్షిణ ఆఫ్రికా దొరతనమునకు దారిజూపుటయనియు పార్సీ సంఘము తరపున కె. ఎఫ్. నారిమెనుగారు చెప్పిరి. ఇటీవలి వరకును పునహాయందలి దొరతనపు భవనమున కొక మైలులో పున భారతీయు లెవ్వరును ఇంట్లు గట్టుకొనగూడదని యొక శాసన ముండెను. ఇట్టి అన్యాయశాసనములు సార్వభౌముని చేతగావింపబడినయెడల సార్వభౌముడు భారతీయుల మన్న నలను బడయుట గోలుపోవును. భారతీయుల యిబ్బందులు దొలగింపబడువరకును వారు సార్వభౌమునియెడ మన్ననలను జూపుట మానవలయునని నారిమెనుగారు హెచ్చరించిరి.

జమ్నాదాసు మెహతాగారి సలహా

దక్షిణ ఆఫ్రికాయందు భారతీయు లనుభవించుచున్న బాధలను నివారణ గావించుటకు భారత ప్రభుత్వము తక్షణమే తన అమ్ములపాదియందున్న మూడు బాణములను బ్రయోగించ వలయునని జమ్నాదాసు మెహతాగారు చెప్పిరి. 1928 సంవ త్సరమందు గావింపబడిన ప్రతీకారచట్టము ఉపయోగించవల యుననియు, భారతప్రభుత్వ కొలువునందు గల వలసరాజ్య వాసులను ఉద్యోగభ్రష్టుల జేయవలయుననియు, బ్రిటిషు సా మ్రాజ్యపు సరకులను బహిష్కారము చేయవలయుననియు సభ్యు డు చెప్పెను. బొంబాయి కార్పరేషను బహిష్కారము చేయు టచే బొంబాయి యందలి యొక వలసరాజ్యపు బ్యాంగునెత్తి వేయవలసి లచ్చుట యే ప్రతీకారము సఫలముగ నెరవేరుననుటకు తారాగము అని జా మ్నాదాసుగారు చెప్పిరి. బొంబాయి కార్పరేషను కొలువునం దున్న ఎల్ల వలసరాజ్యములవారిని డిస్మిసు చేయవలసినదని జమ్నాదాసుగారు కార్పరేషను సభలో ప్రతిపాదించుచున్నారు.

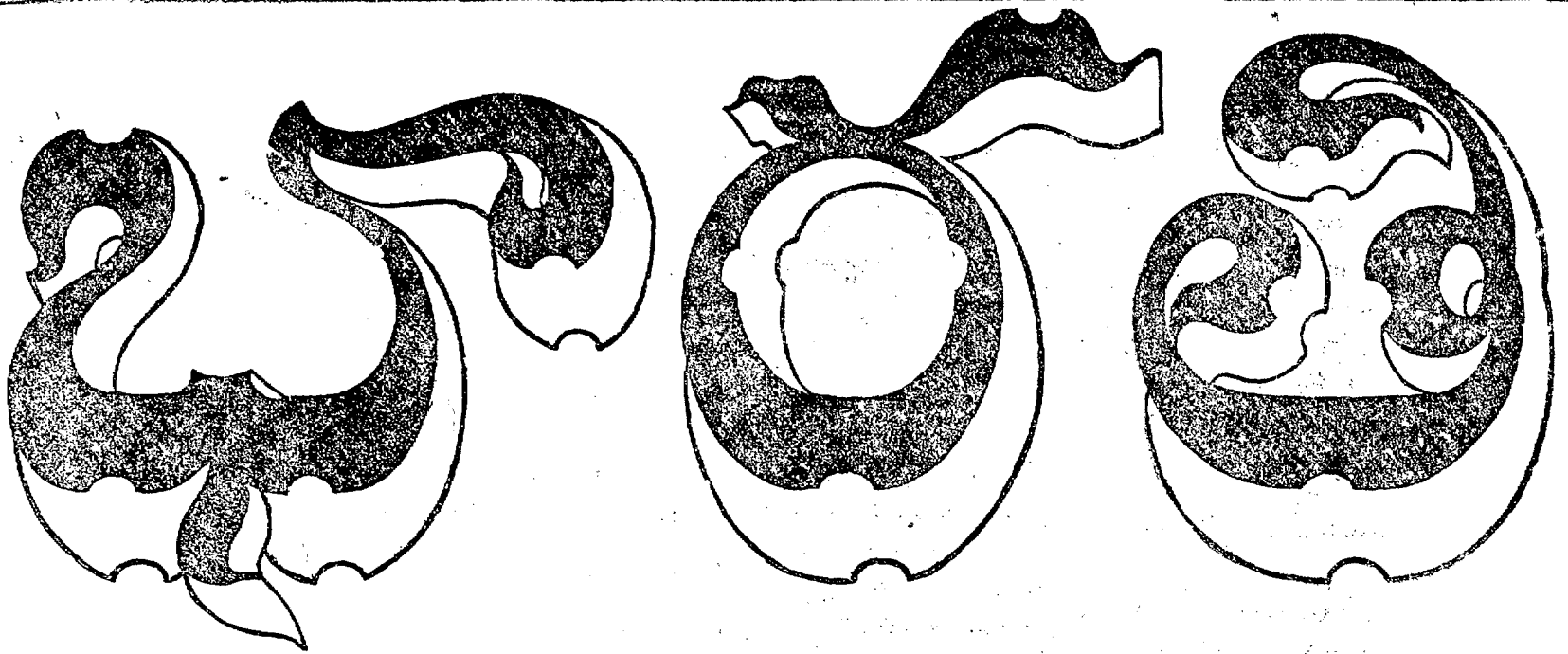
ఇంగ్లీషు కార్మికవాది అభిప్రాయము

నలువదియైదు లక్షల కార్మికుల తరపున మాట్లాడుచు దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయుల విషయమై మాపుమన్న కాఠిన్య మును ఖండించి తాను భారతీయులతో నేకీభవించుచుండెనని యింగ్లీషు కార్మికవాదియగు జాన్ బర్నరుగారు నుడిచిరి. తాను కార్మికుడనియు విదేశములనుండి కార్మికులను రప్పించి స్వదేశీ మందలి కార్మికుల జీవన పరిమాణము నెట్లు తగ్గింప బ్రయత్న ములు సలుపబడుచున్నవో తన కనుభవము గలదనియు టర్నరు గారు నుడిచిరి. భారతీయులు కూలీసాలికొరకు దేశమును విడ నాడుటయే విచారకరమగు అంత మనియు అయినప్పటికిని మానవ సమానత్వపుహక్కును వలసపోవుటచే వారు గోలుపో లేదనియు సభ్యుడు నుడివెను. కార్మిక కాంగ్రెసుయొక్క బ్రిటిషు డెలిగేషను బ్రిటిషు అధినివేశ రాజ్యములను సంద ర్శించి ఆసియా కార్మికుల పరిస్థితుల సత్వమును దైవపాక్షిక ముగ రిపోర్టుచేసి వారలపై పగ బుట్టింపకుండ వారల జీవన వ్యయ పరిమాణ మభివృద్ధి గావించుటకు బ్రయత్నించునని జాన్ బర్నరు గారు నుడిచిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికాయందలి భారతీయులపై చేర్చబడుచున్న అగౌరవము ను గురించి ఖండించుటకు తన కవకాశము చిక్కినందులకు గర్విం చుచుంటి నని బ్రిటిషు కార్మికసభ్యుడు జాన్ బర్నరుగారు చెప్పిరి.

వివిధసంఘముల ప్రాతినిధ్యము వహించిన మాలానా సోకతాలీమొదలగు నాయకులు ప్రసంగించిన పిదప, దక్షిణ ఆఫ్రికాయందు గల 161,000 ల భారతీయుల ప్రతినిధియు సంరక్షణకర్తరిడియు వగు శ్రీమతి సరోజిని దేవిగారు, భార తీయులు త్యాగమునుజూపి సోదరుల యిబ్బందులను దొలగించు టకు దీక్షవహింపవలయునని ఉద్బోధించెను. దీక్షనాడే ప్రా రంభమయ్యెననియు, వ్రతము సఫలమగుటకు దీర్ఘ కాలము దీక్ష సల్పిమెండుగత్యాగము జూపవలయును. ఐకమత్యము, ధైర్య ము, కష్టసహిష్టుత, దృఢసంకల్పము, సోదరులగు బాని సత్వము నుండి దప్పించుటకు దోడ్పడగలవు అని సరోజినీదేవి పల్కినను.

(అ. (తె.))

హృదయతంత్రుల జలించే యు కరుగరస ప్రవాహము లే!
 ప్రేమస్వరూపిణియగు యశోధధిభక్తివిశ్వాసము,
 స్వార్థశ్యామము, క్షామ్యములు !!!
 నవినభావములు, ప్రేమాభావములు, వియోగ వ్యధ
 మనోహరమగు హిందీగీతములు. (తెన్సింగ్ చిత్రపటముతో
 ప్రతి ౧ కి ౧౦-౦, డబ్బు ౧౦-౦-౦ లు
 కోటంరాజు సత్యనారాయణ,
 గాంధీ పేట-గుంటూరు.

నచిత్రమానవత్రిక.

ప్రతిచంద్రమానాదిని ప్రచురింపబడును

ప్రతినందికయందును మూడునాలుగురంగుల చిత్రములు ఇతరచిత్రములు ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ 1-కి రూ. 6-0-0

విడిపత్రిక వెల అణాలు 10 మాత్రమే.

ఆశ్వయుజమాసనందిక - విషయానుక్రమణిక

ప్రముద్వర—కొమాండూరు కృష్ణమాచార్యులుగారు; రంగం
తేరంగేశాడు—కవికొండల వేంకటరావుగారు; జైనులమతకథలు, 3
—పంచాంగుల ఆదినారాయణశాస్త్రిగారు; క్రోధమూర్తి—పంచా
రం వేంకటసుబ్బయ్యగారు; శ్రీమతి సు. స. గారికి బహిరంగలేఖ—
పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుగారు; అనావృష్టి—కట్టి సాంబమూర్తి
శాస్త్రిగారు; కల్యాణి—బులుసు వేంకటరమణయ్యగారు; ఆత్మప్రబో
ధము—(శ్రీ) వేంకటపార్వతీశ్వర కవులు; ప్రణయపరిణామము—గుండి
మెడ వేంకటసుబ్బారావుగారు; పాపాయి—నాళము కృష్ణారావుగారు;
గానము—కాశీనాథుని భైరవమూర్తిగారు; వసంతకోకిలము—అనంత
పంతులు రామలింగస్వామిగారు; ఉత్తర హిందూదేశయాత్ర—ఆచంట
జానకిరాంగారు; ప్రాతయిల్లు—టలేటి వేంకటరామశాస్త్రిగారు; శా
కుంతలనాయకుడు—గొల్లపూడి శ్రీరామశాస్త్రిగారు; చాటుశతక
ము—కేమూరు విశ్వనాథశర్మగారు; ఏకాంతసేవ-విమర్శనము—పోల
వరపు రామబ్రహ్మంగారు; ఇంద్రచాపము—నన్నిభాసము సూర్య
నారాయణశాస్త్రిగారు; కాళిదాస భవభూతులు—వి. వి. సుబ్బారావు

గారు; స్వప్నవిభ్రాంతి—వేడుల సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు; పాండు
రంగమాహాత్మ్యము—సూరిగుచ్చి కృష్ణమూర్తిగారు; ప్రాచీనాభరణ
ములు—; శ్రీభారతీకుమారి—నీరిపి ఆంజనేయులుగారు, పూజాపా
త్ర—వెనుమర్తి వెంకటరత్నముగారు; తెల్లంగలభట్టగ్రామము—చిలు
కూరి వీరభద్రరావుగారు; కాకవీ!—వైఖరి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు;
దీపావళి—ముడుబ శ్రీనివాసాచార్యులుగారు; పారాణి—ఉమర్
అలిషా కవిగారు; తలకట్టు—జి. రామదాసుగారు; భక్తుడు—కోట
చెంచురామయ్యగారు; బెంగాల్ కెమికల్ అండు ఫార్మస్యూటికల్
వర్క్స్—పుల్లమరాజు వెంకటేశ్వర రాయుడుగారు; సంసారసాగరము
—జి. జాషువ; ముద్రితాంధ్రగ్రంథముల పట్టిక; ప్రేమబలి—తెలికి
చెర్ల కృష్ణమూర్తిగారు; ఆంధ్రము-గణితశాస్త్రము—దర్శా యజ్ఞేశ్వర
సోమయాజులుగారు; జీవితాచర్యము—పంగనామముల. రామచంద్ర
రావుగారు; నాట్యరంగ ప్రయోజనము—; చిత్తూరుబలి—చిల్లరిగె
శ్రీనివాసరావుగారు; సాభిప్రాయవిశేషములు.

చిత్రపటములవివరము

వర్ణచిత్రములు:—

శ్రీమహావిష్ణువు—శ్రీరామావతారము; విశ్వభారతి.

సాధారణ చిత్రములు:—

శ్రీశారదాదేవి-శివగంగ; శ్రీశారదాంబ-శృంగేరిపీఠము; ప్రాచీనాభరణములు—౧, ౨, 3, ౪, ౫; టక్కి-దేశము—టాపీలమార్కు, మేఘరాగము, టంకరాగిణి, మలహరిరాగిణి, గుర్జరీరాగిణి, దేశకావీరాగిణి, భూపాలీరాగిణి; కీ. శే. కందాడై శ్రీనివాసగారు; ఎలిఫంటా గుహల చిత్రములు—౮; బెంగాల్ కెమికల్ అండు ఫార్మస్యూటికల్ వర్క్స్, చిత్రములు—౮; ఇతరచిత్రములును.

మేనేజరు, “భారతి” తపాలవెట్టె నెంబరు, 212 మద్రాసు.

శ్రీ ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల
మచిలీపట్టణము

శ్రీ ఆంధ్ర మహాజనులకు

క్రొధననామ సంవత్సర శ్రీహనుల పర్యవేక్షణమున
బందరు ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల పాఠక సంఘమువారు చేయు
వందనపూర్వక

విజ్ఞప్తి

ఈ దీపావళి యుత్సవసందర్భమున పై జాతీయ విద్యా
లయముకొరకు ధన సహాయము గోరుచున్నాము. ఈ రాష్ట్రము
నందు యియ్యది ప్రధానజాతీయ విద్యాలయ మని యెల్లరచేసి
నది. ఇది 1907 వ సంవత్సరమున ప్రతిష్ఠితమై క్రమాధివృద్ధిచేసి
చున్నది. ఎన్ని ఆనోధములు వచ్చినను దేశీయులయొక్క ఆభి
మానముచే నిది విరాజిల్లుచున్నది. దీని సంస్థాపనాచార్యుడగు
శ్రీశ్రీయ కోపల్లె హనుమంతరావు పంతులుగారు ఆకాలమున
ము నొందుటవలన దీనికి తీరని నష్టము వాటిల్లినది. అట్టి నష్ట
మునకు దేశమంతయు చింతిల్లుచున్న ను వారియొక్క ఆత్మచేతనే
యుత్సాహవంతై భూరివిరాళముల నొసంగుచు వాతీ యుద్దేశ
మును నెరవేర్చుటకు దీక్ష వహించుచున్నట్లు సాహసించి చెప్ప
వచ్చును. వారిచేయన స్థాపించిన కార్యకర్త నిధికి దేశీయులు హృద
యపూర్వక సమర్పణలు చేయుచు న్నారు. ఆ నిధికి రు
65,000-0-0 ల వరకు చందాలు పడినవి. భూమారు రు 5,000
ల వరకు వసూలైనవి. ఈ సంస్థయొక్క నిరంతర ధర్మభోధచేత
నే సర్కారు విద్యావిధానము క్రమముగ మారుచున్నదని చెప్ప
వచ్చును. ఇంకను తగినంతమంది విద్యార్థులు దీక్షలాభము ననుభ
వింప ధైర్యము నవలంబింప లేకపోవుట విచారకరము. కాని
దీనియొక్క లాభము నందరును గుర్తించి యున్నారనుట లో
సందేహములేదు. ఇట్టి స్వతంత్రసంస్థ ప్రత్యక్షముగ కొలది
ఫలితములను జూపించకగినను పరోక్షముగ విశేష ఫల సిద్ధి
యొసంగ గలవని యెల్లరు తెలుసుకొనియున్నారు. ఈ సంస్థ
కి సంవత్సరము వేసవికాలములో గాలివానవలన మేమెన్నడును
ఉన్నదుచూడని నష్టము రు 6,000-0-0 వరకును వచ్చియున్నది.
ఆ నష్టమును పూర్తిచేయుటకును ఇకముందు పక్కాభవనములు
గట్టుటకును సంవత్సరపు ఖర్చయొక్క లోటును భర్తీచేయట
కును మామూలుకంటె యెక్కువ ధౌదార్యముతో విరాళముల
నొసంగుటకు దేశీయులను బ్రార్థించుచున్నాము.

కళాశాలకు సంబంధించిన కొన్ని అంశములు.

భూవసతి సాలకు	రు. 6,000-0-0
సాహిత్య విద్యాశాఖకు భవనములు, పనిముట్లు	
యితర పుస్తకరణములకైరా ఆస్తుల ఖరీదు	రు 39,000-0-0
మెకానికల్ యింజనీరింగు, బట్టలు, తివాళిలు,	
పేము, నేతవస్త్రాల చేతిపనులకు భవనములు,	
పనిముట్లు యితర పుస్తకరణములు వస్త్రాల	రు 69,000-0-0
నివాసగృహములు	రు 15,000-0-0
కళాశాలలోని విద్యార్థుల సంఖ్య	194
రత్రి పాఠశాలలోని పిద్యార్థులు	34
పంచమ విద్యార్థులు	45
ఇతర జిల్లాలనుండి వచ్చి చదువుకొను విద్యార్థులు.	73
కృష్ణా 121, నుటూరు 27, పశ్చిమగోదావరి 18, తూర్పు	
గోదావరి 10, కర్నూలు 6, నెల్లూరు 5, మధుర 2, కర్నూలు	
జిల్లా 2, నైజాంరాష్ట్రం 2, విశాఖపట్టణం 1.	

కళాశాలలో చెప్ప విద్యుదు:—అయిదవ తరగతి లగా
యతు మూడుసంవత్సరముల కళాశాల తరగతులు ఆఖరు వరకు
ను పండితభాగమున సంస్కృతము, తెనుగు, హిందీ యింగ్లీషు
భాషలనున్న, చిత్రకళ, సంగీతము, నర్తత్ర, బట్టలు, తివాళిలు,
పేము, నేతలున్న, వడ్రం, కమ్మరము, పాతపోయట, యింజ
నలు నడుపుట, టర్నింగు, ఫిటింగువస్త్రాల, మెకానికల్ యింజ
నీరింగు చేతిపనులున్న అయియున్నవి.

కళాశాలకు రాత్రిగ సంవత్సర పరుమాసము భూమారురు 10,000
కళాశాలయొక్క సంవత్సర ఖర్చు ,, రు 24,000

భో. పట్టాభి నీతారామయ్య

కార్యదర్శి, పాఠకసంఘము అందు కాన్నిలు అందు
హనుమంతరావునిధి.

చి|| శ్రీనివాసరావు

ప్ర|| అధ్యక్షుడు అందు కార్యదర్శి ఆంధ్ర జాతీయ
విద్యాపరిషత్తు.

ప్రత్యేకావసరప్రాథమికపాఠశాలలోపాఠ్యము
మహాజనసభ-మొగల్లుట్టు

గతనెల 20వ తేది భానువారమున మొగల్లుట్టులో బోర్డు
బాలు రీ పాఠశాలాధ్వనంబున, నరసాపురపు టైలర్స్ న్నతపాఠ
శాలా ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీయుత సి.యస్.రెడ్డి యం.
ఏ. (అనర్గు) ఎడింబరోగారి యధ్యక్షతక్రింద నరసాపురము
తాలూకాబోర్డు పాఠశాలలోపాఠ్యము ప్రత్యేకావసర సభ
యొందు గావింపబడినది. నాటిసభ యవ్యవధిగ నిర్ణయం
పఱచి ప్రత్యేకావసరము లెల్లజతుం బంపబడెన బాలకున్నను
వినివంతనే సుమారు నూటయేబదిమంది యుపాధ్యాయులు సం
ఘమునందు గల ప్రేమాతిథ్యముచే సభకు విచ్చేసిరి. తమ పరి
పాలనాప్రదేశంబున గల మాయపాఠ్యాయుల యెడల గల పు
త్రపాత్యలముచే, మాయొక్క కష్టసుఖములను మొజలను బ్ర
త్యేకించి వివేదమనియు, నందఱొకచోట సమావేశము గావల
సినదనియు శ్రీ మాతాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా రాజ్ఞాపిం
పుటయే ఈ ప్రత్యేక సభానిర్వాహమునకు గారణము. సభా
నిర్ణీతదినారణోదయాత్పూర్వమే పాఠశాలాధ్వన ప్రాంగణము
వివిధవర్ణ స్వాగతపత్రికలయితోడను, పచ్చనిదోరణములతో
డను, నలంకరింపబడినది. అవ్యవధిగ సభ నిర్ణయంపఱచినను,
వినివంతోడనే బోర్డుతాహములతో సభను గ్రామమున కా
వ్వనించినవలన పరికరంబుల సకాలంబున సేకరించి సభను జ
యప్రదముగ నెఱవేర్చిన మొగల్లుట్టు బాలికా పాఠశాల
ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీ లాల్లు సుబ్బయ్యపంతులుగారును మిగుల
ప్రశంసనీయులు, సంప్రద పాత్రులు. సభా నిర్ణీతదినముదయ
ము 7 గంటలకు శ్రీ కృష్ణా మాండలిక స్థానిక ప్రభుత్వాధ్యక్షు
లును శ్రీమద్రాపురపుసంస్థానాధీశులును నగు మహారాజ శ్రీతపా
వారో, ఓ జలాగత్ దత్తేగహ శ్రీరాజా వేంకటరామ యప్ప
రావు బహదరు జూనియరుగారు శ్రీ మాతాలూకాబోర్డు ప్రెసి
డెంటుగారును బ్రత్యేక మోటారునధిష్ఠించి విచ్చేసి సభా వేది
కాసంబుల నలంకరింప బాలికాపాఠశాలా విద్యార్థిలను జయ
జయ రావంబులు నెలంగ బూరుగుల పూర్ణయ్యశర్మ గారిచే
స్వాగత పద్యరత్నంబు లొసంగబడినది. పిదప సభ్యులలో
నొకరును మొగల్లుట్టు గ్రామ విద్యాభివృద్ధికై నిరంతర కృషి
సల్పుచున్నట్టియు తగ్గియు వాస్తవ్యులును జిల్లాకోర్టుశాఖ
వాదులును నగు శ్రీయుత పాన్నపల్లి సుబ్రహ్మణ్యము పంతులు
గారు తమ వ్యుదయభురవాక్కులతో జారలపక్షమున శ్రీవారికి
స్వాగత మర్పించి మాగ్రామంబున నొండు మాధ్యమికపాఠశాల
నసాపించుటకు నరసాపురమునుండి మొగల్లుట్టువఱకు వేయబడిన
రోడ్డుని శ్రేషింపివరమృతులు కోరుచుండుటచే త్వరితకాలంబున
బూర్తి గావించుటకు శ్రీవారిని గోరుచున్నట్టి వ్యవస్థలుగాం
చిరి. అనంతరముపై గోర్మెల నుగడింపుచు శ్రీ యధ్యక్షుల గణ
గణముల గీర్తింపుచు విజ్ఞానసంప్రతమొందు శ్రీపూర్ణయ్యగారిచే
నర్పింపబడినది. తరువాత శ్రీమాండలికాధ్యక్షులు
నవయశ్చాయులయి సమత్తరంబులతో తారలం సంశ్లేషింప
చి, శ్రీమాతాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులతో మోటారుపై నర
సాపురము విచ్చేసిరి. అనంతరము తొమ్మిది గంటలకు శ్రీ. సి.
యస్. రెడ్డి, యం. యే. గారి యధ్యక్షతక్రింద ప్రత్యేకావసర
మహాజన సభ సమహర్వబడి, యలచెన్ను, ప్రమోదనులు, మా
ర్గులు మున్నగు విషయములగుర్చి పది తీర్మానములు గావిం
పబడినది. భోజనానంతరము సభ సాయంత్రము రెండు గం
టలకు ముజల సమావేశము గావింపబడినది. శ్రీయుత రెడ్డిగారికి
స్వాగతపద్యము లర్పింపబడినది. పిదప సభ్యులు లుపాధ్యాయు
ల కనునకు సలహా నొసంగిరి. అనంతర మీ సభ వందనముల
తో ముగింపుకావడినది. ప్రత్యేక మీ కార్యనిర్వహణార్థమయి
యన్యగ్రామంబులనుండివిచ్చేసి బహు శ్రమకులోనయి, యుపా
ధ్యాయులయెడలగల సహజాను రాగంబున సభా కార్యనిర్వహ
ణోపాయంబుల నొసంగి సభను జయప్రదముగ గావించిన మా
రెంజీ న్యూజ్ల డిప్యూటీ యిన్ స్పెక్టరుగారు సంతోష భువి
లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి యం. యె. యల్.టి.గా రెంతయు
వందనీయులు. క్లాసుపాత్రులు. తమ వాగ్దానానుసారము, నిర్దే
శకు కరుణాకటాక్షముతో నంతుమున్నె విచ్చేసిన శ్రీ మాతాలూ
కాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు మాయపాఠ్యాయుల కష్టసుఖము
లను, మొజలను, విడివిడిగా ప్రతి యుపాధ్యాయునియొద్దకువెళ్లి
యాలించి నాలివారి కష్టముల సాధ్యమయినంతవరకు
దొంగిచెడనునియన, తపఃబోధలలోగల నిలవసామునుబట్టి యల

ఆంధ్ర ఖద్దరుబోర్డు
వివాద పరిష్కారము

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారికిన్ని
ఆజిల్లా ఖాదీబోర్డుకున్నా కలిగిన వివాదలను గూర్చి ఉపసంఘ
మువారు విచారించి చేసిన తీర్పునకు సారాంశమును ఈక్రింద
వ్రాయడమైనది.

ప్రైసంస్థలకున్న వివాదలను పరిశీలించినయెడల ముఖ్య
ముగ మూడు ఆక్షేపణాంశములు లేలుచున్నవి. అవి యేవి
యన.

(1) ఖద్దరు ఇన్ స్పెక్టరుకుగాని ఉపసంఘమువారికి
గాని తనిఖీకి అవకాశ మియ్యకయు.

కత్తీసంఘములగుడ్డ తనిఖీయగువరకు విడుదలచేయగూ
దని కార్యదర్శిగారు వ్రాసినప్పటికిని ఆగుడ్డను అద్దకమునకు
వేసేయు; కాంగ్రెసు సంఘమువారి యధికారమును తిరస్కరిం
చుట.

(2) కత్తీగుడ్డను అద్దకమునకు వేయుట.

(3) కాంగ్రెసువారిచే స్థాపించబడిన హామీడిపోలకు ఖద్ద
రు సప్లయ చేయకపోవుట.

మొదటి యాక్షేపణాంశము

(1) ఈ ఆక్షేపణాంశమును గూర్చి యింతవరకును గా
వించిన విమర్శవలన ఖద్దరు బోర్డువారు జిల్లాసంఘముయొక్క
అధికారమును తిరస్కరించినా రనుటకు అవకాశము గానిపిం
చదు.

(2) రెండవ యాక్షేపణాంశము నిరాధారమని చెప్పక
తప్పదు.

మూడవ ఆక్షేపణాంశము

(3) జిల్లాసంఘమువారు డబ్బునిలవ లేనప్పుడు గుడ్డ
అరువుగా సప్లయచేయకపోవుట ఆక్షేపణీయము కాదు.

ఇంతవరకును ముదిరేపల్లి తీరుమానములోను గడిచాడ
తీరుమానములోను వివరించబడిన లోపములను గూర్చి విమర్శిం
చిన విషయములనుబట్టి అట్టి తీరుమానముల నుపపాదించి యంగీ
కరించుటకు తగిన కారణములు లేవని మాయభిప్రాయము.

జిల్లాసంఘములో వివాదము లుత్పన్నములై సంఘవ్యవ
హారములను విషమస్థితికి తెచ్చినవని పై నుచూరించబడినది. ఆ
వివాదములే ఈతగాయిదానును కారణమైనవని చెప్పవలసినవ్వు
చున్నది. మనస్సులలో విరుద్ధభావము లేర్పడినప్పుడు ఒకరియం
దలి దోషములు మరియొకరికి గోరంతెనను కొండంతలు గాన్నిం
చుట సహజము. వివాదములు సంప్రాప్త మైనపిమ్మట ప్రము
ఖులగు సభ్యులు కొందరు జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘసభ్యులకు హాజరు
కాక మానుటయు సంభవించుచున్నది. ఇట్టిస్థితి మిక్కిలి శోచ
నీయ మనుటకు సంశయములేదు. మొకటినుండియు తూర్పు
కృష్ణాజిల్లా సంఘము జయప్రదముగా కాంగ్రెసు కార్యముల
నిర్వహించుచున్నది. జిల్లాఖద్దరు బోర్డును ఖద్దరు వ్యవహారముల
ను అప్రతిహతముగా నడిపించి కీర్తిగాంచినది. కృష్ణాజిల్లా చిర
కాలమునుండియు రాజకీయములందు ముందంజ వేసినది. కాబట్టి
కాంగ్రెసు సభ్యులందరును ఇంతట నుండి యైన ను
సన్మత నొడగూర్చుకొని కాంగ్రెసు కార్యములకు భంగము
లేకుండ వ్యవహరించుచు గాక యని కోరుచున్నారము.

కొండ వెంకటప్పయ్య,

బులుసు సాంబమూర్తి,

కా. నాగేశ్వరరావు.

ఇట్లు,

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి,

కార్యదర్శి, ఆంధ్ర ఖద్దరుబోర్డుకు ఓమెడ, నుటూరు.

వెన్ను నొసంగుటకుం బ్రయత్నింతుమనియు, నత్యంతోత్సాహ
ముతో, సాదరభావముతో, నిష్కల్మషహృదయముతో నెల
విచ్చిరి. అనంతర మధ్యక్షులకు నతిథులకు వందనములతో సభ
ముగింపు గావడినది. ఇట్టికరుణావృషాయులగు మాతాలూకా
బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు శ్రీయుత గ్రంథి వేంకటరెడ్డి టి. శే.
వి. యల్. గారికి చిరాయురారోగై శ్రేష్టములం బడయు
నట్లును, నూతనబిరుదములతో విరాజిల్లుచు రానున్న నూతన
మాండలిక స్థానికప్రభుత్వాధ్యక్షతపదవి వడసి యా చం
ద్రాకృష్ణాయులయి నర్పిల్లునటులం బరమేశ్వరుం డనుగ్రహింపం
బ్రార్థించెదను.

బూరుగుల పూర్ణయ్యశర్మ, కార్యదర్శి.

తాలూకా ప్రాథమిక పాఠశాలలోపాఠ్యాయసంఘము,
నరసాపురము, 5-10-1925.

రాచిన్నన్ను "వేటెంటు" బార్లి—

తన బిడ్డకు స్వాభావికమైన పొరుగుదనమును
చూచి ప్రతి బిడ్డ రల్లకిని, శ్రద్ధ మైన ఆహార
మేది యివ్వ వలెయు గలుగుచున్నది. బిడ్డకు
సుఖముగా, శిష్టమగు పట్టి రాచిన్నన్ను
"వేటెంటు" బార్లితో తయారు చేయబడిన
గంజితో ఆవు, లేక నేదె, లేక మేకపాలు, లేక
రాచిన లేక జడ్డాపాళా, లేక యితర యేకల్పిత
పాదములను యిచ్చినవలె మంచిది.

రాచిన్నన్ను "వేటెంటు" బార్లితో

తయారు చేయబడిన గంజిని లేక ఆల్బూమిన్
మును బిడ్డ రల్లకి యిచ్చి, బిడ్డకు పాలను, ధారా
శుభ్రముగా యిచ్చుటకు తోడ్పడును.

బంధువులకు నీది చాల మంచిది.

ముఖ్యముగా జ్వరముచే బాధపడువానికి మగత
పదార్థములన్నియు వదునవగునపుడు ఇది రక్త
మును నిల్వతరచి కడుపులో యిడుదునట్లు
జేయును.

రాచిన్నన్ను "వేటెంటు" బార్లితో

తయారు చేయబడిన గంజి లేక ఆల్బూమిన్
వైద్యులచే గొప్పగా సిఫార్సు చేయబడుచున్నది
తరచుగా పీచుకున్నముతో కలపబడి, మలిన
ముగానుండు పెరల్ బార్లిని వాడుటకు మానుడు.

No. 1.

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధమైనది

అన్ని నోవలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యుడేశ మూలికల సంపుటిచే
హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోకప్రఖ్యాత
మైన మందు. ఇది ఇచ్చుడిపుడు తయారగుచున్న క్రొత్త
మందు గాను, ఇరువదేండ్లుగా దేశమునం దంతటను
వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యమృతము.
కొప్పులు, వాపులు, గాయములు, బిళ్లలు, పోంట్లు,
చెనుకులు మొదలగుబాధలకు అమృతాంజనము ప్రథమ
సహాయముగా వెంటనే పనిచేయును. చర్మముపైన
రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సయితము
పోగలవు. నెత్తురుప్రతిక్షణమునందును శరీరాంగులకు
ఆహారపదార్థములను గొనిపోయి అచ్చటి శిథిలపదార్థము
లను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము జేయుచున్నది.

అన్ని పాపులలో దొరకును

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జికి మంచిది.

దంతచూర్ణము

పండ్లపోటుకు తీపులకు మంచిపాడుము

మోహినీ తైలము

వెండ్రుకలను పెంచి నిగనిగలాడించును

కండ్లకు చలువచేయును

స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

అమృతాంజనం డిపో,

మదరాసు - బొంబాయి.

సహకారశాఖ: నూతన నిబంధన

సహకారశాఖవారి రిజిస్ట్రార్లకు గ్రేడోరగారు సభ్యులు
సంఘములకు వసూలుయిచ్చేది సామ్యు జనుకట్టుకు విషయమై
సలహాలను నూచించుచు వాటిని అచరణలో తెచ్చుటకు సంఘ
నిబంధనలలోని 49 వ నిబంధనను సవరణ చేసికోవలసివడగా
సభ్యులగున పంపిరి, ఇదినరలో సభ్యుడు, తాను వాయిదా
వీడ తీసికొన్న అప్పునకు వాయిదాలోపుగా దఫాలుదఫాలుగా
వసూలు యిచ్చేయెడల అట్టివసూలు మొదలగున అసలు
లో జమకట్టి వాయిదానాటికి సామ్యు పూర్తిగా జమయిచ్చిన
వాయిదా ఆఖరున వడ్డీ వసూలుకెట్టుకు ఆచరణీయముగాను
న్నది. వాయిదావీరిన తరువాత వసూలుయిచ్చినపుడుమాత్ర
ము మందుగ వడ్డీ జమకట్టి తరువాత అసలులో వసూలు పెట్టు
ట రివాజా. ఇట్లుచేయుటవలన వాయిదాలోపుగ సామ్యు జమ
యిచ్చేదివారికి ఒక్కమారుగ సామ్యులయెచ్చెను తీర్చుకొన నక్క
రలేవండగ, దఫాలుదఫాలుగా తాను వసూలుయిచ్చేది సామ్యుం
డయి అసలులో తీరుచుండుటచే విశేషవడ్డీ తగులుబడి లేవం
ద సామ్యు జనుకట్టుకు ప్రోత్సాహకరముగ నుండేది. చేతకొం
ద వడ్డీ వుపేక్ష చేసి యూరపండగ చిల్లరఖర్చునకు వాడుకొన
కుండ కూడికచేసి అప్పువప్పును బాకీతీర్చుకొనుటకు అనుమతి
ముగనుండేది. కాని రిజిస్ట్రార్లవారు యిట్టి పద్ధతి సంఘములలో
అసలులో పెట్టుటవలన అసలులో వసూలు వచ్చుచున్నను
సంస్కారాంతమునకు వడ్డీలుచాలవకాయవడుట సంభవించుచున్న
దనియు, వడ్డీలు నిలువయుండుట మంచిపద్ధతికాదనియు, సామ్యు
ముఖము వచ్చినపు డెల్ల మందుగనే అప్పు తాలాకు వడ్డీ
సీగాగా జమకట్టిన విధము మిగిలిన సామ్యుమాత్రమే అసలు
లో జమకట్టవలసివడిగా సలహానిచ్చుచున్నారు. సామ్యువైద్యుల
వారు నెలనెలకు వడ్డీలు వసూలుచేయుట యుత్తము పద్ధతియని
నూచించుచున్నారు. ఇదెంతవరకు ఆచరణీయమో సహకార
వాడు తెల్లరు గమనింపవలసియున్నది.

వాయిదాలోపుగ వసూలు యిచ్చేదివారి విషయమే
యిముందువడ్డీలు వసూలు చేయవలసినదిగా రిజిస్ట్రార్ల వారి
య భి ప్రా య ము. వాయిదానాటికి
అసలు ఫాయిదాబు ఒకేమారు చెల్లించినచో యే చిక్కులును
లేవు. జమకట్టినపుడెల్ల వడ్డీలు ముందుగ వసూలు పరచిన
వాయిదాలోపుగ సామ్యు వసూలు యిచ్చేవారు తప్పోపును
రు. వాయిదానాటికి సామ్యు జమయిచ్చినవారికంటె దఫా
దఫాలను సామ్యు జమ యిచ్చిన వారికి వడ్డీలు ముందుగ వసూ
లు వున్నవొనుటవలన వడ్డీ యెక్కువ తగులుబడి యగుచు
న్నది. నెలనెలకును కొన్ని రూపాయలు మిగుల్చుకొని అప్పు
తీర్చుకొనే సభ్యులెవరుగలవారు కూడ ముందుగ వడ్డీ వ
సూలు చేయు పద్ధతి ఆచరణలో తెట్టినచో అప్పును జమకట్టిం
చుకొనుట వుపేక్ష చేయుదురు. చేతిలోనన్న సామ్యు యితర
విధముగ వినియోగపడిపోవును. వాయిదానాటికి సామ్యుంత
యు నొక్కమారు సద్దుపాటు చేసికొనలేక పోవుదురు. స
కాలములో అప్పు తీర్చుకొనలేక పోవుటచే వినవోవడ్డీకి పాల్ప
డుదురు. ఈనూతన పద్ధతి ఆచరణలోకి వచ్చినచో సహకా
రశాఖమును సభ్యులకు ద్లస్త జిననము, కూడిక అలవడుటకు
మాగము గాక మరింత ఋణాగ్గులగుటకు కారణము కాగలను.
రిజిస్ట్రార్ల వారు తెలిపిన ప్రకారము సంవత్సరాంత
మున అసలు తీర్చివేట్లు బకాయిపడియుండుట కొందరి విషయ
ములో సంభవించవచ్చును. కాని అప్పులు పూర్తిగా తీర్చినపు
డె సంఘములో పథ్యునకు తిర్చి అప్పువుట్టును. గత సాలులో
వడ్డీ బకాయియున్న ఆసామి తిర్చి సంఘములో బదులు తీయు
వపుడు అవడ్డీ జమకట్టినగాని అప్పు మంజూరు చేయరు. వడ్డీ
గత సాలు తెక్కిలో చేరకపోయిన నూతన సంవత్సరములో
చేగలరు. సభ్యు లాభమునకు స్వముతగు. రాని పోకీకారు.
వడ్డీ వ్యాపారముయొద్ద నోట్లు వ్రాసి సామ్యు తీసి
కొన్నచో మూడు సంవత్సరములవరకును అసలొ ఫాయిదాలు
జమకట్ట నక్కరలేదు. కాబట్టివచ్చును మాత్రమే

తిరుగ వ్రాయించుకొనును. నెంట్రో బ్యాంకులు ఆరుమాసముల
కొకసారి వడ్డీ వసూలు చేయుచున్నది. సంఘములు సభ్యుల
వల్ల నుంచి సంవత్సరమున కొకసారి మాత్రమే వడ్డీ వసూలు
చేయుచున్నది. రిజిస్ట్రార్లవారి సభ్యులగు ప్రకారము
నె ల నె ల కు ను వడ్డీ వ సూ లు చే యు
పద్ధతి అవలంబించినచో సంఘములలో సభ్యులు చేరుట కష్ట
ము. నెలవారీ కాంపౌండు వడ్డీకి ప్రజాసముదాయము గ్రా
మములలో అలవాటు పడియుండలేదు. పాశ్చాత్యులరకపు
బ్యాంకులలో యీ పద్ధతి ఆచరణీయముగనుండవచ్చును. వర్తక
సరళికిని వ్యవసాయపు బ్యాంకులకును భేదమున్నది. వర్తకు డె
వచ్చికప్పుడు రకము మా ర్పుకొని స ర కు విడుదలచేసికొని
బ్యాంకులో జమకట్టుకొనుచుండును. వర్తకసరళికి నెలవారీ
కాంపౌండువడ్డీ అనుగుణ్యముగనుండునేగాని వ్యవసాయవసకు
సంవత్సరమునకొకసారి మాత్రమే అయివజా వచ్చుచుండును
గాన ఈ పద్ధతి వానికి సరిపడదు. పాశ్చాత్యులవడ్డీ వర్తకబ్యాం
కులవలెనే వ్యావసాయక పరపతిసంఘముల వడ్డీ సంపాదనమే
ఆదర్శమైనచో వర్తకపు బ్యాంకుల రీతిని నెలవారీ కాంపౌం
డువడ్డీలు సహకార సంఘములలో ఆచరణలో తెట్టినయెడల
రహితాంగమునకు గ్రామాదులలో సహకార సంఘములపైవ్యా
మోహము అచిరకాలములో తగ్గవచ్చును. సహకారోద్య
మాభిగ్మ్యునికి యిది చాలవడ్డదాయకము. కాబట్టి సహకార
వాడు తెల్లరు ఈ నిబంధనమాడ్చుట విషయములో బాగుగ పరి
శీరింప జేయుచున్నాను.

నరసింహదేవర సత్యనారాయణ.

చుండుకునూనె సీసా 1-కి 0-0-0

ఈ నూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల
గోనుకుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెండ్రుకలకుహాని
గలుగక చక్కగా వుండు గవు.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

లోకమయహరకస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం.ల నుండి శేష లోకనేవ చేయుచుండునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం.లము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలోన్, మలయా, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందును వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా కైదులందరును నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చి నప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారు, ముసలివారు, వారు వీరనశేల సమస్త మానవకోటియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తజీవములు, సకలజ్వరములు, మాంషము, శీతవాతము, శ్రమకలయిడ్చు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, జీర్ణించినభేలు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్గు (క్వాసకాసము, పల్లనొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇక్ష్వామింజా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు ఆనుపాసపత్రికలో నన్ను ప్రకారము వాడిన తప్పక గుణముగను. నలు దిక్కులనుండి నన్ను గుడించి పంపిన యోగ్యతాపత్రికలు వేనవేలు గలవు. ఒకదాని నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెవ్వరు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలుగల బుడి 1-కి ధర 0-4-0. పొట్టుఖర్చు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పొట్టుఖర్చుతో రు. 1-8-0. 12 బుడ్లు రు. 2-12-0. 25 బుడ్లు రు. 5-2-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.
ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

అతిమాత్రమునకు దయాబిను

అతిమాత్రమునకు ఎంతమందినను ఏస్థితిలోనున్నను గూడ దయాబిను అను నీ యోగ్యము నుపయోగించిన తప్పక గుణముకలుగును. ఇది వనమూలికలతో తయారుచేయబడినది. మన ప్రాచీనులవలన చాల శ్రేష్టములని నిర్ణయింపబడి చిర కాలమునుండి వాడబడుచున్నట్టియు, నవీనవైద్య శిఖావంశు లచేగూడ ఫిరపరుపబడినట్టియు, పరిశుద్ధములును అపుడే తీయ బడినవియునగు మూలికలనుండి శాస్త్రోక్తముగ తయారుచేయ బడి బాగుగా పరిశీలనబడినట్టియు యోగ్యము. కొద్దిరోజులు వాడినంతనే అదివరకు వెళ్ళుచున్నన్ని తడవులు మాత్రమివ్వన మనకువెళ్ళ నవసరముండదు. మాత్రమునందలి వధువదార్థము గూడ తగ్గిపోవును. వదలకుండ మందు వాడినచో సహజా రోగ్యము కలుగును. ఒక బుడ్డి మందు వెల రు. 4-8-0

శ్రీ కృష్ణా బ్రదర్స్,

కెమిస్టు అండు ఆఫీషియన్సు, పోస్టు బాక్సు 166, మదరాసు.

మీ వెంట్రుకలను వెంచుడు.

మీయొక్క శరీరమును ఎటుల పోషించుచుంటిరో అటులనే మీరు మీ వెంట్రుకల విషయములో గూడ ప్రస్తుతశాస్త్రీయమైన పరిశోధన ననుసరించి పోషింపవలెను.

కామినియా నూనె

(రిజిస్టర్డ్)

కామినియా నూనె ప్రసిద్ధి కెక్కిన పదార్థాలచే శాస్త్రీయ ముగా తయారుచేయబడినది. ఇది శిరోజములు పెంపట్టు గాను మంచినస్తువు. ఇది వెంట్రుకలయొక్క మొదలగు కావలసిన సహాయమును చేయుచు పోషించుచుండును. దానిని ఉపయోగించినయెడల యిదివరలో రాలిపోవుచున్న వెంట్రుకలను రాలిపోకుండ కాపాడును, మందు మొదలగు వానిని తలలో కలుగ నియ్యకుండ కాపాడుటయే గాక, వెంట్రుకలను పట్టువలె, మృదువుగాను, అందముగాను పెంచును. అంతయే గాక ఇది చర్మమును శుభ్రముగా నుంచి మెదడునకు చల్లదనమును కలిగించి శుభము నిచ్చును. ఇన్ని మంచుగుణములు కలిగిన యీ కామినియా నూనె స్త్రీలకు, పురుషులకు, పిల్లలకు రుచిసాదము. దానియొక్క ఆధిక్యమునకుగాను, చెన్నపురి ప్రదర్శనములోను, డిస్టామె ఆఫ్ మెరిట్స్ చెన్నపురిలోను, అలహాబాదు ప్రదర్శనములోను బంగారు పతకములను బహు

మతిగా నొసంగిరి. ఒక బుడ్డి ధర 1-0-0. ఖర్చులు 0-6-0 ఎక్స్ట్రా. 3 బుడ్లు ధర 2-10-0. ఖర్చులు 0-12-0 ఎక్స్ట్రా. వై కామినియా నూనె ప్రతివ ర్తనునవద్దను, పట్టణములయందును, పల్లెలలోను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోల్ యేజెంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ 155 జమ్నామనీదు, బొంబాయి అని వ్రాసిన మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక అత్తరు కావలసియున్న

ఆహ్వాదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

అహ్వాదిల్ బహారు అత్తరు. లన్నిటిలోను ఉత్కృష్టమైనది. ఇది సువాసనద్రవ్యముగాను, అత్తరుగాను గూడ ఉపయోగపడును. కొన్ని యక్కలను మీ చేతి భూమిలమీద చల్లినయెడల కమనీయమైన సువాసన అన్ని దిశలను వ్యాపించును. ఇది దీనియొక్క ఆధిక్యమునకు కలకత్తా ప్రదర్శనములో బంగారుపతకమును బడసెను.
1/2 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 2-0-0 | 1 డ్రాం బుడ్డి ధర రు 0-12-0
1/4 అవున్సు బుడ్డి ధర రు 1-4-0 | వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-6-0

సోల్ ఏజెంట్లు:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, 155 జమ్నామనీదు, బొంబాయి.

రత్నపురుష లేహ్యుల

శుక్లసమమును పొగొట్టి బలముగలుగజేయు అద్భుతలే హ్యుల. ఏకారోముచే సంభవించిన శుక్లవర్ణమైనను పారదోలు నని అనేకులు కొనియాడినారు. మేహమువల్ల వచ్చినదగ్గు, మూత్రరోగములుకూడా తగ్గును. డబ్బీ రు 3-4-0.

(క్రవ్యాధి)

1963

అశీర్వమునుపొగొట్టి అన్నమరుగనట్లు చేయుటయే గాక మంచిజీవరాగ్ని కలుగజేయును. తులం 1 కి రు 1-0-0. పట్టాభిరామ వైద్యశాల గోదావరిజిల్లా (రాయవరం)

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరమ్

ఆపూర్వ అత్యద్భుతగ్రంథము

కొద్దిరోజులవరకు వెల 3-0-0.

2046

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి

ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ

మానసోల్లాసినిమాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలకులభము! (పోస్తుఖర్చుల ప్రత్యేకము) గుణాధికము! శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైద్యకాకల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అశీర్వము, అరుచి, అపలీంతలు, అగ్నిమాంష్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలభయము, పిక్కలు, పొర్ర్యములు, శిరస్సు, వేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యముకును దెచ్చును. ఈమాత్రలు మేహవారినొప్పులను వెంటనే మాన్పును ఇందు అనేక ఔషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమశాస్త్రీయ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:-

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా